MAO ZEDONG

YENİ DEMOKRATİK DEVRİM

UMUT YAYIMCILIK

YENİ DEMOKRATİK DEVRİM

UMUT YAYIMCILIK

UMUT YAYIMCILIK: 20

1. Baskı: Ağustos 1977
2. Baskı: 1980 İstanbul Eylem Yayınları
3. Baskı: Hasat Yayınları
4. Baskı: Umut Yayımcılık 1993

Kapak: Savaş Çekiç
Dizgi: Umut Yayımcılık
Baskı: Gül Ofset

UMUT YAYIMCILIK
Oğul Sokak 16 Sultanahmet-İSTANBUL
Tel: 516 60 20 - 516 25 38 **Fax:** 518 23 23

MAO ZEDUNG

YENİ DEMOKRATİK DEVRİM

Türkçesi:
Sırrı Bulut

4. BASKI

ÖNSÖZ

Yayınevimiz, Mao Zedung yoldaşın 100. doğum yıldönümü ned niyle "Doğmato Revizyonizmin Sefaleti Üzerine" ile başlayıp, "Ye Başlayanlar İçin Mao" ile devam eden seriye "Yeni Demokratik De rim"i katmakla haklı bir onur duymaktadır. Serimiz, "Mao'dan Se me Sözler" , "Felsefe Bir Sır Değildir" , "Kültür Devrimi" ..... ile d vam edecektir.

Hemen hemen herkesin devrimi "Sosyalist Devrim" olarak kavr yıp, bütün komünist partilerin (ülkelerin kapitalist mi, yarı-sömürg yarı-feodal mı olduğuna bakmaksızın) önüne böyle bir görev koyd ğu koşullarda, Mao Zedung; Eğer sosyal pratik sizi yadsıyorsa, fiki lerinizi değiştirin anlayışıyla Çin'in özgül koşullarının tahlilinden h reketle gündemdeki devrimin sosyalist devrim değil, Yeni Demokr tik Devrim olduğunu tespit etmiş ve savunmuştur. Çin'de Sosyali Devrim perspektifiyle yürütülen şehir merkezli faalivetin 1927'c vahşice yenilgiye uğratılması sürecinin ve kırsal alanlarda kazanıla deneyimlerin ışığında yeni bir anlayış ve hedef ortaya çıkmıştır. Bı da; **Proletarya önderliğinde YENİ DEMOKRATİK DEVRİM!**

Mao Zedung1939'da Parti Yayın Organına ilişkin yazdığı, bir m kalede yaşanan süreci silahlı mücadele açısından şöyle dile getiriyo du: **"Onsekiz yıldır partimiz, yavaş yavaş silahlı mücadele verme öğrenmiş ve bunda direnmiştir. Silahlı mücadele olmadan ne prol taryanın, ne halkın ne de Komünist Partisinin Çin'de hiç bir ye olamayacağını ve devrimin zafere ulaşmasının olanaksız olacağı öğrendik. Bu yıllarda, partinin gelişmesi, pekişmesi ve Bolşevikle mesi, devrimci savaşlar içinde ilerlemiştir. Silahlı mücadele olm dan Komünist Partisi kesinlikle bugünkü durumuna sahip olama dı. Partideki tüm yoldaşlar, kanımız pahasına edindiğimiz bu d neyimi hiç bir zaman unutmamalıdırlar."**

Yeni Demokratik Devrim olarak ifadesini bulan bu anlayış, Çin v benzeri sömürge; yarı-sömürge; yarı-sömürge, yarı-feodal ülkel için genel prensipler ortaya çıkarıyordu. Sosyalist Devrim perspekt fiyle önü tıkanan bu tür ülkeler proletaryasının önünde daha geri b basamağı aşmak görevi de duruyordu. Buralarda sosyalizme anca Yeni Demokratik Devrimler gerçekleştirilerek ulaşılabilir; oradan d sosyalizm ve komünizme yürünebilirdi.

Marksizm-Leninizmin gelinen aşamasını temsil eden Maoizn devrimin volkan merkezlerinin bağımlı ülkeler olduğunu; emperya lizmin en zayıf halkası olan bu ülkelerde savaşımın silahlı/devrim savaşım olduğu ve bununda Halk Savaşı yoluyla yürütüldüğünd başarılı olacağını; eski Burjuva Demokratik Devrimlerinin görevir proletarya önderliğinde Demokratik Halk Devrimleri yaparak yerin getirebileceğini vb. vb..... tarihsel tespit ve çözümleriyle tüm bağım ülkelerin proletaryası ve ezilen halklarına ışık olmuştur.

Bu tarihsel işlev ve anlamıyla Yeni Demokratik Devrim bir çığırdır. Emperyalizm ve Proleter Devrimleri Çağı'nda Komünizmin yolunun açılmasında tarihsel işlev görmektedir.

Türkiye ve dünya proletaryası ve emekçi halkları açısından Mao Zedung'un eserlerinin anlamı böyle bir yücelik taşımaktadır.

Gelinen aşamada gerek yaşanmış sosyalizm deneyimleri ve sosyalizmin sorunlarını, gerekse de dünya halklarının önündeki görevleri; kısacası "Emperyalizm ve Proleter Devrimleri Çağı"nın sorunlarını sağlıklı kavramak ve proleter çizgi doğrultusunda komünizme doğru yol almak ancak ve ancak Mao Zedung'un açtığı yolda ilerlemekle mümkündür.

Marksizm-Leninizmi ve onun gelinen aşaması Maoizmi kavramadan çağımızı ve sorunları kavramak mümkün değildir.

Çeşitli milliyetlerden Türkiye proletaryasının ve emekçi halklarının elinde parlayan bu ışık, halkların kurtuluşunun müjdecisi olarak ısrarla ve kararlılıkla devrim cephesinde yürüyüşüne devam etmektir.

Bu yürüyüşe katkı olacağı inancıyla Yeni Demokratik Devrimle Mao Zedung serimizi sürdürüyoruz.

UMUT YAYIMCILIK

SAVAŞ VE STRATEJİ MESELELERİ(*)

(6 KASIM 1938)

I. ÇİN'İN ÖZELLİKLERİ VE DEVRİMCİ SAVAŞ.

İktidarın silahlı güçle ele geçirilmesi, meselenin savaşla çözülmesi, devrimin temel görevi ve en yüksek biçimidir. Bu Marksist-Leninist devrim ilkesi evrensel olarak, Çin için ve bütün diğer ülkeler için geçerlidir.

Ama bu ilke aynı kalırken, onun proletarya partisi tarafından uygulanması, değişen şartlara göre değişen biçimlerde olur. Kapitalist ülkeler, faşist değillerse ya da savaş halinde bulunmuyorlarsa, içerde burjuva demokrasisini (feodalizmi değil) uygularlar, dış ilişkilerde di-

(*) Bu makale, Parti Altıncı Merkez Komitesi'nin Altıncı Genel Toplantısında Mao Zedung yoldaşın yaptığı kapanış konuşmasının bir parçasıdır. "Japonya'ya Karşı Çete Savaşı'nda Strateji Meseleleri" ve "Uzun Süreli Savaş üzerine" adlı makalelerinde Mao Zedung yoldaş, Japonya'ya Karşı Direniş Savaşı'nda Parti'nin önderlik görevi meselesini zaten çözmüştü. Sağ oportünist hatalar işleyen bazı yoldaşlar, Parti'nin birleşik cephedeki bağımsızlığını ve inisiyatifini koruması gerektiğini inkâr ettiler, savaş ve strateji hususlarındaki Parti'nin çizgisinden şüphe ettiler, hatta buna karşı çıktılar. Mao Zedung yoldaş, bu sağ oportünizmi yenmek, bütün Parti'nin Çin Devrimi'ndeki savaş ve strateji meselelerinin büyük önemini kavramasını sağlamak ve buna bağlı olarak ciddi bir çalışmayı seferber etmek için, Çin'in siyasi mücadelelerinin tarihi açısından bu meseleyi ele aldı ve bu genel toplantıda konunun önemi üzerinde ısrarla durdu. Parti askeri çalışmasındaki gelişmeyi ve stratejideki kendine has değişmeleri tahlil etti. Bunun sonucunda Parti liderliğinde düşünce birliği ve Parti içinde hareket birliği oldu.

ğer milletlerden baskı görmeyip kendileri onları ezerler. Bu özelliklerinden dolayı kapitalist ülkelerdeki proletarya partilerinin görevi, uzun legal mücadele dönemi boyunca işçileri eğitmek, kuvvet biriktirmek ve kapitalizmin nihai yıkılışını sağlamak için hazırlanmaktır. Bu ülkelerde mesele, uzun bir legal mücadele, parlamentodan bir kürsü olarak yararlanma, ekonomik ve siyasi grevler, sendikaları örgütleme ve işçileri eğitme meselesidir. Oralarda örgütlenme biçimi legaldir ve mücadele biçimi kansızdır (askeri değildir). Savaş meselesinde kapitalist ülkelerdeki komünist partiler, kendi ülkeleri tarafından yürütülen emperyalist savaşlara karşı çıkarlar. Böyle savaşlar olursa, bu partilerin siyaseti, kendi ülkelerindeki gerici hükümetlerin yenilgisini sağlamak olmalıdır. Yapmak istedikleri tek savaş, hazırlıklarını yapmakta oldukları iç savaştır (1). Ama bu ayaklanma ve savaş, burjuvazi gerçekten aciz kalıncaya kadar, proletaryanın çoğunluğu silaha sarılıp ayaklanmaya ve savaşmaya kararlı olana kadar ve köylü kitleleri proletaryaya gönüllü olarak yardım verene kadar başlatılmamalıdır. Ve böyle bir ayaklanma ve savaşı başlatmanın vakti geldiğinde, ilk adım şehirleri ele geçirmek, ondan sonra kırlara ilerlemektir, kırlardan şehirlere değil. Bütün bunlar, kapitalist ülkelerdeki Komünist Partiler tarafından yapılmaktadır ve Rusya'daki Ekim Devrimi'yle doğruluğu ispatlanmıştır.

Fakat Çin farklıdır. Çin'in özellikleri; bağımsız ve demokratik değil, yarı-feodal ve yarı-sömürge oluşu, içte demokrasiye sahip olmayıp feodal zulüm altında bulunması ve dış ilişkilerinde milli bağımsızlığı olmayıp emperyalizm tarafından ezilmesidir. Bundan dolayı, yararlandığımız bir parlamentomuz ve işçi grevlerini örgütlemeye legal olarak hakkımız yoktur. Temelde Komünist Partisi'nin buradaki görevi, ayaklanma ve savaşı başlatmadan önce uzun bir legal mücadele döneminden geçmek ve önce büyük şehirleri ele geçirip ardından kırları işgal etmek değildir, bunun tam tersidir.

Emperyalizm, ülkemize silahlı saldırı yapmadığı zaman, Çin Komünist Partisi, ya 1924-1927'de Gvandung ilindeki savaşlarda ve Kuzey Seferi'nde (2) olduğu gibi burjuvazi ile birlikte savaşağalarına (emperyalizmin uşaklarına) karşı iç savaş yürütür ya da 1927-1936'nın Toprak Devrimi Savaşı'nda olduğu gibi, köylülerle ve şehir küçükburjuvazisiyle birleşerek toprakağaları sınıfına ve komprador burjuva-

ziye (gene emperyalizmin uşaklarına) karşı iç savaş yürütür. Emperyalizm, ülkemize silahlı saldırı yaptığı zaman, Parti, şimdiki Japonya'ya Karşı Direniş Savaşı'nda olduğu gibi, ülkedeki yabancı saldırganlara karşı olan bütün sınıf ve tabakaları yabancı düşmana karşı bir milli savaş yürütmek için birleştirir.

Bütün bunlar, Çin ile kapitalist ülkeler arasındaki farkı gösterir. Çin'de savaş, ana mücadele biçimi ve ordu, ana örgütlenme biçimidir. Kitle örgütleri ve kitle mücadelesi gibi diğer biçimler de son derece önemlidir ve gerçekten vazgeçilmezdir. Ve hiç bir zaman ihmal edilmemelidir, fakat onların amacı savaşa hizmet etmektir. Savaş çıkmadan önce, 1919'un 4 Mayıs Hareketi'nden 1925'in 30 Mayıs Hareketi'ne (3) kadar olan devredeki gibi, bütün örgütlenme ve mücadele, savaşa hazırlık içindir. Savaş çıktıktan sonra, bütün örgütlenme ve mücadele savaşla koordinasyon halinde olmalıdır; mesela Kuzey Seferi sırasında devrimci ordunun cephe gerisinde bütün örgütlenme ve mücadelenin savaşla doğrudan doğruya, kuzeyli savaşağalarının bölgelerinde dolaylı olarak koordinasyon halinde olması gibi. Gene Toprak Devrimi Savaşı döneminde, Kızıl bölgelerdeki bütün örgütlenme ve mücadele doğrudan doğruya Kızıl bölgeler dışında dolaylı olarak savaşla koordinasyon halindeydi. Ve gene şimdiki Direnme Savaşı döneminde anti-Japon kuvvetlerin gerisindeki bölgelerde ve düşmanın işgali altındaki alanlarda, bütün örgütlenme ve mücadele, savaşla dolaylı ya da dolaysız koordinasyon halindeydi..

"Çin'de silahlı devrim, silahlı karşı-devrimle savaşıyor. Bu, Çin Devrimi'nin kendine has niteliklerinden ve avantajlarından biridir" (4). Stalin yoldaşın bu tezi tümüyle doğrudur. Kuzey Seferi, Toprak Devrimi Savaşı ve şimdiki Japonya'ya Karşı Direniş Savaşı için aynı ölçüde geçerlidir. Bunların hepsi, karşı devrimcilere yöneltilmiş, esas olarak devrimci halk tarafından yürütülen devrimci savaşlardır. Sadece, bir iç savaşın bir milli savaştan, Komünist Partisi tarafından yönetilen bir savaşın Guomindang'ın yönettiği savaştan farklılığı anlamında, farklıdırlar. Bu farklar elbette önemlidir. Bunlar, savaştaki temel güçlerin (işçi ve köylülerin, ya da işçilerin, köylülerin ve burjuvazinin ittifakı) genişliğini ve savaştaki düşmanlarımızın içte veya dışta olup olmadığını (savaşın iç yahut dış düşmanlara karşı olup olmadığını ve eğer içteyse, Kuzeyli savaşağalarına veya Guomindang'a karşı olup ol-

madığını) gösterir; bunlar aynı zamanda, Çin'in devrimci savaşının, tarihinin değişik dönemlerinde farklılıklar arzettiğini de gösterir. Fakat bütün bu savaşlar, silahlı karşı-devrimle dövüşen silahlı devrim örnekleridir. Hepsi devrimci savaşlardır ve hepsi Çin Devrimi'nin kendine has niteliklerini ve avantajlarını gösterirler. Devrimci savaşın "Çin Devrimi'nin kendine has niteliklerinden ve avantajlarından biri" olduğu tezi, Çin şartlarına tümüyle uyar. Çin proletarya partisinin esas görevi, ta doğuşundan beri karşı karşıya kaldığı görevi mümkün olduğu kadar çok müttefikle birleşmek ve şartlara göre milli ve toplumsal kurtuluş için, iç ya da dış olsun, silahlı karşı-devrime karşı silahlı mücadeleleri örgütlemek olmuştur. Silahlı mücadele olmadan proletaryanın ve Komünist Partisi'nin Çin'de hiçbir yeri olmazdı ve herhangi bir devrimci görevi yerine getirmesi imkânsız olurdu.

Partimiz, kuruluşundan sonraki ilk beş ya da altı yıl içinde, yani 1921'den 1926'da Kuzey Seferi'ne katılana kadar, bu noktayı tümüyle kavrayamadı. O zaman Çin'de silahlı mücadelenin büyük önemini kavrayamadı ya da savaşa ciddi olarak hazırlanamadı. Silahlı kuvvetler örgütlemeye ya da askeri strateji ve taktikleri öğrenmeye önem vermedi. Kuzey Seferi sırasında orduyu kazanmayı ihmal edip kitle hareketine tek yanlı olarak ağırlık verdi. Bunun sonucu, Guomindang gerici olduğu an tüm kitle hareketinin çökmesi oldu. 1927'den sonra, uzun süre birçok yoldaş şehirlerde ayaklanmalar için hazırlanmayı ve Beyaz bölgelerde çalışmayı Parti'nin temel görevi olarak sürdürdüler. Ancak 1931'deki düşmanın üçüncü "kuşatma ve bastırma" kampanyasını geri püskürtmedeki zaferimizden sonradır ki, bu meseledeki tavırları temelden değiştirdiler. Fakat bu, Parti'nin tümü için doğru değildi ve burada belirttiğimiz çizgide düşünmeyen bazı yoldaşlar vardı.

Tecrübeler bize, Çin'in meselelerinin silahlı kuvvet olmadan çözülemeyeceğini gösteriyor. Bu noktanın anlaşılması, Japonya'ya Karşı Direnme Savaşı'nı bundan böyle başarıyla yürütmemizde yardımcı olacaktır. Tüm milletin, Japonya'ya karşı savaşta silah elde ayağa kalkması olgusu, bu meselenin önemini Parti'nin bütününde daha iyi anlaşılmasını sağlamalıdır ve her Parti üyesi silaha sarılıp cepheye gitmeye her an hazır olmalıdır. Bundan başka, şimdiki toplantımız, Parti'nin esas faaliyet alanının muharebe alanları ve düşmanın geri bölgeleri olduğuna karar vererek çalışmalarımızın yönünü açıkça ortaya

koymuştur. Bu, aynı zamanda bazı Parti üyelerinin sadece Parti örgütlerinde ve kitle hareketlerinde çalışmaya istekli, fakat savaşmayı öğrenmeye ve ona katılmaya isteksiz olmaları eğilimine ve bazı okulların, öğrencilerini cepheye gitmeye teşvik etmedeki başarısızlıklarına ve bu gibi diğer olgulara karşı mükemmel bir panzehirdir. Çin'in büyük bir kısmında, Parti'nin örgütsel çalışması ve kitle çalışması, silahlı mücadeleyle doğrudan doğruya bağlantılıdır; tecrit edilmiş ve kendi başına duran hiçbir Parti çalışması yoktur ve olamaz. Muharebe bölgelerinden uzak, (Yunan, Gvechav, Secuan gibi) gerideki bölgelerde ve (Peyping, Tientzin, Nanking ve Şanghay gibi) düşman işgali altındaki bölgelerde bile Parti'nin örgütsel çalışması ve kitle çalışması savaşla koordinasyon halindedir ve özellikle cephenin ihtiyaçlarına hizmet eder ve etmelidir. Tek kelimeyle, tüm Parti savaşa büyük önem vermeli, askeri meseleleri incelemeli ve kendini savaşa hazırlamalıdır.

II. GUOMİNDANG'IN SAVAŞ TARİHİ

Guomindang'ın tarihine bakmak ve onun savaşa verdiği önemi görmek yararlı olacaktır.

Sun Yat-sen başlangıçta küçük bir devrimci grup örgütlediği zaman Çin hanedanına (5) karşı silahlı ayaklanmalar düzenledi. **Dung Huyi** (Çin Devrimci Birliği) dönemi, Çin hanedanının 1911 Devrimi tarafından silah zoruyla yıkılmasına kadar, silahlı ayaklanmalarla (6) doludur. Sun Yat-sen, sonra, Çin Devrimci Partisi döneminde, Yuan Şih-kay'a karşı askeri bir kampanya yürüttü (7). Deniz birliklerinin güney hareketi (8), Kuvaylin'den kuzeye sefer (9) ve Vampoa Askeri Akademisi'nin (10) kurulması gibi olaylar da Sun Yat-sen'in askeri girişimleri arasındadır.

Sun Yat-sen'den sonra, Guomindang'ın askeri gücünü doruğuna çıkaran Çan Kay-şek geldi. O, orduya canı gibi değer verir ve üç savaşın, yani Kuzey Seferi, İç Savaş ve Japonya'ya Karşı Direniş Savaşı'nın tecrübesine sahiptir. Çan Kay-şek, son on yıldır bir karşı-devrimci olmuştur. Karşı-devrimci amaçlar için muazzam bir "Merkezi Ordu" yaratmıştır. O, ordusu olan iktidara sahip olur ve savaş her şeyi belirler, hayati noktasına sıkı sıkaya sarılmıştır. Bu açıdan ondan öğreneceklerimiz var. Bu açıdan Sun Yat-sen de, Çan Kay-şek de bi-

zim öğretmenlerimizdir.

1911 Devrimi'nden bu yana bütün savaşağaları, "ordusu olan iktidara sahip olur", ilkesine büyük önem vererek, tatlı canları için ordularına sımsıkı sarılmışlardır.

Hunan'da çok görmüş geçirmiş zeki bir bürokrat olan Dan Yenkay (11), hiçbir zaman basit bir sivil vali olmadı. Hem askeri, hem de sivil vali olmakta ısrar etti. İlkin Kanton'da ve sonra Vuhan'da Milli hükümetin başkanı olduğu zaman bile, aynı zamanda İkinci Ordu'nun komutanıydı. Çin'in bu kendine has özelliğini anlayan bu gibi savaşağaları çoktur.

Çin'de bir orduya sahip olmak istemeyen, ilerici parti (12) gibi partiler de olmuştur. Ama bu parti bile bazı savaşağalarının desteği olmadan hükümet mevkiini alamayacağını anladı. Bu partinin art arda gelen hamileri arasında Yunan Şih-kay (13) Duan Çiçuyi (14) ve Çan Kay-şek (ki, ilerici Parti'nin bir kesiminden meydana gelen Siyasi Bilimler Grubu (15) ona bağlanmıştır) vardır.

Kısa bir tarihi olan bazı küçük siyasi partilerin, meselâ Gençlik Partisi'nin (16) ordusu yoktur ve bu nedenle hiçbir şey yapamamışlardır.

Diğer ülkelerde, burjuva partilerinin her birinin doğrudan doğruya kendi komutaları altında bir silahlı kuvvet olmasına gerek yoktur. Ülkenin feodal bölümünden dolayı, silahları olan toprakağası ya da burjuva grup ve partilerinin iktidara sahip olduğu, daha çok silahlı olanın daha çok iktidara sahip olduğu Çin'de işler başkadır. Böyle bir ortamda bulunan Proletarya Partisi, meselenin özünü açıkça görmelidir.

Komünistler, kişisel askeri iktidar için savaşmazlar (hiç bir durumda bunu yapmamalı ve hiç kimsenin Can-Guo-tao örneğini izlemesine izin vermemelidirler). Onlar Parti'nin askeri gücü için ve halkın askeri gücü için savaşırlar. Milli bir direniş savaşı sürdüğüne göre, milletin askeri gücü için de savaşmalıyız. Askeri güç meselesinde bönlük edilen yerde, hiçbir şey başarılamaz. Binlerce yıldır gerici yönetici sınıflar tarafından kandırılmış olan emekçi halkın, silahın kendi elinde olmasının önemini kavraması çok zordur. Bugün, Japon emperyalist baskısı ve ona karşı ülke çapındaki direnme, emekçi halkımızı savaş meydanına itmiştir. Komünistler, bu savaşta, siyasal açıdan en bilinçli önderler olduklarını ispatlamalıdırlar. Her komünist, "siyasi

iktidar namlunun ucundadır" gerçeğini kavramalıdır. İlkemiz Parti'nin silaha kumanda etmesidir ve silahın Parti'ye kumanda etmesine asla izin verilmemelidir. Bunun birlikte, silahımız olunca, Sekizinci Harekât Ordusu'nun Kuzey Çin'de yarattığı güçlü Parti örgütlerinin tanıklık ettiği gibi, Parti örgütleri yaratabiliriz. Aynı zamanda kadrolar yaratabiliriz, okullar yaratabiliriz, kültür yaratabiliriz, kitle hareketi yaratabiliriz. Yenan'da her şey silaha sahip olmakla yaratılmıştır. Her şey silahın namlusundan doğar. Marksist devlet teorisine göre ordu, devlet iktidarının temel unsurudur. Devlet iktidarını ele geçirmek ve elde tutmak isteyen herkesin güçlü bir ordusu olmalıdır. Bazıları bizlerle "savaşın her şeye kadir olduğunu" savunduğumuzu söyleyerek aday ediyorlar. Evet, biz, devrimci savaşın her şeye kadir olduğunu savunuyoruz. Bu kötü değil, iyidir, Marksist'tir. Rus Komünist Partisi'nin silahları sosyalizmi yarattı. Biz, demoktratik bir cumhuriyet yaratacağız. Emperyalizm çağındaki sınıf mücadelesinin tecrübesi, bizlere işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin, silahlı burjuvaziyi ve toprakağalarını ancak silah gücüyle yenebileceğimizi öğretiyor; bu anlamda tüm dünyanın ancak silahlarla değiştirilebileceğini söyleyebiliriz. Biz savaşın ortadan kaldırılmasından yanayız, savaş istemiyoruz. Savaş, ancak savaş yoluyla ortadan kaldırılabilir ve silahtan kurtulmak için silaha sarılmak gerekir.

III. ÇİN KOMÜNİST PARTİSİNİN SAVAŞ TARİHİ

Partimiz üç ya da dört yıllık bir dönem, yani (Çin Komünist Partisi'nin kurulduğu) 1921'den (Guomindang'ın Birinci Milli Kongresi'nin toplandığı) 1924'e kadar, kendisinin doğrudan doğruya savaş hazırlıklarına ve silahlı kuvvetlerin örgütlenmesine girmesinin önemini kavrayamadı ve 1924-1927 döneminde ve hatta daha sonraları bu meseleyi yeterince anlayamadı; bununla birlikte 1924'ten sonra, Vampoa Askeri Akademisi'nin faaliyetine katılmaya başladığı andan itibaren yeni bir döneme girdi ve askeri meselelerin önemini görmeye başladı. Gvandung eyaletindeki savaşlarda Guomindang'a yardım etmek ve Kuzey Seferi'ne katılmakla Parti, bazı silahlı kuvvetlerin önderliğini kazandı (17). Ondan sonra devrimin başarısızlığa uğramasından acı bir ders çıkaran Parti, Nançang ayaklanmasını (18), Güz Hasadı ayak-

lanmasını (19) ve Kanton ayaklanmasını örgütledi; Kızıl Ordu'nun kurulduğu yeni bir döneme girdi. Bu, Partimizin ordunun önemini tam olarak anladığı çetin bir dönemdi. Kızıl Ordu olmasaydı, Kızıl Ordu'nun yaptığı savaşlar olmasaydı, yani Komünist Partisi Cen Dusiyu'nun tasfiyeciliğini benimsemiş olsaydı, şimdiki Direniş Savaşı sürdürülemezdi ya da uzun süre yürütülemezdi.

Parti Merkez Komitesi, 7 Ağustos 1927'de yaptığı olağanüstü toplantısında siyasi alandaki Sağ oportünizmle mücadele etti; böylece Parti'nin ileriye doğru büyük bir adım atmasını sağladı. Altıncı Merkez Komitesi Ocak 1931'deki dördüncü genel toplantısında siyasi alandaki "sol" oportünizmle sözde mücadele etti, ama gerçekte kendisi "sol" oportünizm hatasını yeniden işledi. Her iki toplantı da, muhtevaları ve tarihi rolleri yönünden ayrılırlar, ama ikisi de savaş ve strateji meselelerini ciddi olarak ele almadı. Bu olgu, Parti faaliyetinde savaşın henüz ağırlık merkezi haline getirilmediğini gösteriyordu. Parti merkez önderliğinin 1933'te Kızıl bölgelere taşınmasından sonra durumda köklü bir değişme oldu ama savaş meselesinde (ve bütün ana meselelerde), devrimci savaşı ciddi kayıplara uğratan ilke yanlışları yeniden işlendi. Öte yandan, 1935'teki Zunyi Toplantısı, esas olarak askeri alandaki oportünizmle mücadele etti ve savaş meselesine öncelik tanıdı. Bu, o zamanki savaş şartlarının bir yansımasıydı. Bugün güvenle söyleyebiliriz ki, Çin Komünist Partisi geçen on yedi yıllık mücadelesinde sadece şaşmaz bir Marksist siyasi çizgiyi sürdürmekle kalmamış aynı zamanda şaşmaz bir Marksist askeri çizgi de sürdürmüştür. Marksizmi, sadece siyasi meselelerin çözümünde değil askeri meselelerin çözümünde de uygulayabilirdik. Sadece Parti'yi ve devleti yönetmeye muktedir geniş bir kadrolar çekirdeği yetiştirmekle kalmadık, aynı zamanda orduyu yönetmeye muktedir geniş bir kadrolar çekirdeği de yetiştirdik. Bu başarılar, sayısız şehidin kanıyla sulanan devrimin çiçekleridir ve bu sadece Çin Komünist Partisi ve Çin halkının değil, aynı zamanda bütün dünya Komünist Partileri'nin ve halklarının da övüncüdür. Bütün dünyada proletarya ve emekçi halka ait sadece üç ordu vardır: Sovyetler Birliği, Çin ve İspanya Komünist Partileri tarafından yönetilen ordular. Ve öbür ülkelerdeki Komünist Partileri'nin henüz bir askeri tecrübeleri yoktur, bundan dolayı ordumuz ve askeri tecrübemiz daha da değerlenmektedir.

Bugün Japonya'ya Karşı Direniş Savaşı'nı zafere ulaştırabilmek için, Partimiz tarafından yönetilen Sekizinci Harekât Ordusu'nu, Yeni Dördüncü Ordu'yu ve bütün çete kuvvetlerini genişletmek ve takviye etmek son derece önemlidir. Parti, bu ilkeden hareket ederek, yeterli sayıda en iyi üye ve kadrolarını cepheye göndermelidir. Her şey, cephedeki zafere hizmet vermelidir. Ve örgütsel görev, siyasi göreve tabi olmalıdır.

IV. İÇ SAVAŞTA VE MİLLİ SAVAŞTA PARTİNİN ASKERİ STRATEJİSİNDEKİ DEĞİŞMELER

Partimizin askeri stratejisindeki değişmeler incelenmeye değer. İki süreci, iç savaşı ve milli savaşı ayrı ayrı ele alalım.

İç savaş, kabaca iki stratejik döneme ayrılabilir. Birinci dönemde çete savaşı, ikinci dönemde ise düzenli savaş esastı. Ama bu düzenli savaş, Çin tipi bir düzenli savaştı. Bir dereceye kadar merkezileşmede, komutada ve örgütlenmede, kuvvetlerin hareketli bir savaş için toplanmasında ve planlanma olması yönünden düzenliydi. Diğer yönlerden bir çete niteliğini korudu. Düzenli savaş olarak düşük düzeydeydi; yabancı orduların düzenli savaşlarıyla ya da bazı yönlerden Guomindang ordusununkiyle dahi karşılaştırılamazdı. Bu yüzden, bu tip düzenli savaş, bir bakıma, sadece daha yüksek düzeye çıkarılmış bir çete savaşıydı.

Japonya'ya Karşı Direniş Savaşı da, Partimiz'in askeri görevlerini ilgilendirdiği kadarıyla, kabaca iki stratejik döneme ayrılabilirler. Birinci dönemde (yani stratejik savunma ve stratejik denge aşamalarını kapsayan dönemde) çete savaşı esas olduğu halde, ikinci dönemde (stratejik karşı-taarruz aşamasında) düzenli savaş esastır. Bununla birlikte, Direnme Savaşı'mn birinci dönemindeki çete savaşıyla iç savaşın birinci dönemindeki çete savaşı muhteva yönünden bir hayli farklıdır. Çünkü dağınık çete görevleri, düzenli (yani belirli bir dereceye kadar düzenli) Sekizinci Harekât Ordusu tarafından yerine getirilmektedir. Aynı şekilde, Direnme Savaşı'nın ikinci dönemindekinden farklı olacaktır. Çünkü, modern teçhizat verildiğinde orduda ve ordunun harekâtlarında büyük bir değişme olacağını kabul edebiliriz. O zaman ordumuz daha yüksek düzeyde bir merkezileşme ve örgütlenme derecesine ulaşacaktır ve harekâtı, çete niteliğini büyük ölçüde kaybede-

cek ve daha yüksek derecede bir düzenliliğe ulaşacaktır. Şimdi düşük düzeyde olan şey, o zaman yüksek bir düzeye çıkarılmış olacaktır ve Çin tipi düzenli savaş, genel tipte düzenli savaşla değişecektir. Stratejik karşı-taarruz aşamasındaki görevimiz bu olacaktır.

Böylece görüyoruz ki, dört stratejik döneme ayrılan bu iki süreç, iç savaş ve Japonya'ya Karşı Direnme Savaşı, stratejide üç değişmeyi ihtiva etmektedir. Birincisi, iç savaşta, çete savaşından düzenli savaşa değişmeydi. İkincisi, iç savaşta, düzenli savaştan direnme savaşındaki çete savaşına değişmeydi. Üçüncüsü, direnme savaşında, çete savaşından düzenli savaşa bir değişme olacaktır.

Üç değişmenin ilki, büyük zorluklarla karşılaştı. Bu, ikili bir görev ihtiva ediyordu. Bir yandan kadrolarımızın düşmanın durumundaki değişmeleri ve görevlerimizi küçümsemesinden doğan çeteci davranışlara bel bağlamak ve düzenliliğine dönmeyi reddetmek şeklindeki bölgecilik ve çetecilik sağın eğilimiyle mücadele etmek zorunda kaldık. Merkezi Kızıl Bölge'de, ancak çok zorlu bir eğitimden sonra bu eğilim yavaş yavaş düzetildi. Öte yandan, bazı yönetici kadroların düşmana fazla önem vermesinden, görevleri kapsamlı tutmasından, yabancı ülkelerdeki tecrübeleri somut şartları dikkate almaksızın mekanik olarak uygulamasından ortaya çıkan ve düzenleştirmeye gereğinden çok önem veren merkeziyetçilik ve maceracılık "Sol" eğilimiyle de mücadele etmek zorunda kaldık. Bu eğilim (Zunyi Toplantısı'ndan önce) üç uzun yıl Merkezi Kızıl Bölge'de çok büyük kayıplara yol açtı ve ancak kanımız pahasına aldığımız derslerden sonra düzeltildi. Bu eğilimin düzeltilmesi, Zunyi Toplantısı'nın başarısıydı.

Stratejideki ikinci değişme, 1937 güzünde (Lukoyuçiyo Olayı'ndan sonra), iki ayrı savaş arasında oldu. Yeni bir düşmanla, Japon emperyalizmiyle karşı karşıya kaldık, eski düşmanımız (bize hâlâ düşman olan) Guomindang, müttefikimiz oldu ve savaş alanı (geçici olarak ordumuzun cephesi olan) fakat kısa bir süre sonra düşmanın gerisi olacak ve uzun bir süre böyle kalacak olan Kuzey Çin'in geniş alanlarıydı. Bu özel durumda, strateji değiştirmemiz son derece ciddi bir şeydi. Bu özel durumda, kendimizi karşımızdaki düşmana ve önümüzdeki görevlere uydurabilmek için geçmişin düzenli ordusunu (dağınık harekâtından dolayı, yoksa örgütü ve disiplini bakımından değil) çete ordusuna ve geçmişin hareketli savaşına dönüştürmek zorundaydık.

Fakat bu değişme, bütün görünüşüne rağmen geriye doğru atılmış bir adımdı ve dolayısıyla ister istemez çok zordu. Japonya'nın hem küçümsenmesi ve hem de ondan aşırı derecede korkmak gibi böyle bir zamanda ortaya çıkması muhtemel iki eğilim Guomindang arasında gerçekten ortaya çıktı. Guomindang, düşmanı küçümsemekten fakat aynı zamanda da aşırı Japon korkusundan dolayı (Han Fu-çu ve Liyu Çih (20) örneklerinde görüldüğü gibi), iç savaştan milli savaşa döndüğünde bir sürü gereksiz kayba uğradı. Öte yandan biz, değişikliği hayli düzgün bir şekilde yaptık ve kayıplara uğrayacak yerde, büyük zaferler kazandık. Bunun sebebi, Merkez Komitesi ile ordunun bazı kadroları arasında çok ciddi tartışmalar olmasına rağmen, kadrolarımızın büyük çoğunluğunun Merkez Komitesi'nin doğru yönetimini ve gerçek durumu ustalıkla değerlendirmeleridir. Bu değişikliğin, bir bütün olarak, direnme savaşında sebat edilmesi, geliştirilmesi ve kazanılması için olduğu kadar, Çin Komünist Partisi'nin geleceği için ne kadar önemli olduğu, Çin'in milli kurtuluş mücadelesinin kaderini tayin etmede anti-Japon çete savaşının tarihi önemini düşünmekle hemen görülebilir. Olağanüstü genişliği ve uzun süreli oluşuyla Çin'in anti-Japon çete savaşının, sadece doğuda değil, belki de insanlık tarihinde eşi görülmemiştir.

Japonya'ya karşı çete savaşından düzenli savaşa değişimi meydana getiren üçüncü değişme, savaşın yeni şartlara ve yeni güçlüklere sebep olacağı beklenen gelecekteki gelişmesine aittir. Bunu şimdi tartışmamızın gereği yoktur.

V. JAPONYA'YA KARŞI ÇETE SAVAŞININ STRATEJİK ROLÜ

Anti-Japon savaşta bir bütün olarak, düzenli savaş esas, çete savaşı destektir. Çünkü, savaşın nihai sonucunu ancak düzenli savaş tayin edebilir. Bütün ülkedeki tüm savaş sürecinin üç stratejik aşamasının (savunma, denge ve karşı-taarruz) genellikle birinci ve son aşamalarında düzenli savaş esas, çete savaşı destektir. Aradaki aşamada çete-savaşı esas, düzenli savaş destek olacaktır. Çünkü düşman işgal ettiği alanları elinde tutmakta, biz ise karşı-taarruza geçmek için hazırlanmakta olacağız, fakat karşı taarruzu başlatmak için hazır olmayaca-

ğız. Bu dönem belki de en uzun aşama olacaksa da, yine de bütün savaştaki üç dönemden, sadece biridir. Bundan dolayı, savaşı bir bütün olarak ele alırsak düzenli savaş esas, çete savaşı destektir. Bunu anlamadıkça, savaşın nihai sonucunu düzenli savaşın tayin edeceğini kavramadıkça, düzenli bir ordunun inşasına ve düzenli savaşı öğrenmeye ve yönetmeye önem vermedikçe, Japonları yenemeyiz. Bu, meselenin bir yüzüdür.

Gene de, çete savaşının, bütün savaş boyunca önemli bir stratejik yeri vardır. Çete savaşı olmadan, çete birimleri ve çete orduları inşa etmeye, çete savaşını öğrenmeye ve yürütmeye gereken önemi vermeden, Japonya'yı yenmeye gene güç yetiremeyeceğiz. Çünkü, Çin'in büyük bir kesiminin düşmanın gerisi haline gelmesiyle, en geniş ve kararlı bir çete savaşının yokluğu nedeniyle, düşman kendini emin hissedecek ve arkadan saldırı gelmeyeceğini bildiği için sipere girmeyecek, cephede savaşan esas kuvvetlerimizi ağır kayıplara uğratacak ve şiddeti gittikçe artan taarruzlar yapacaktır. Bundan dolayı bir denge durumu yaratmak çok güç olacak ve direnme savaşının sürdürülmesi tehlikeye düşebilecektir. Ama işler böyle gelişmese bile, karşı taarruz için yeterli kuvvet toplanamaması, karşı-taarruz sırasında destek eylemlerinin yokluğu ve düşmanın, kayıplarını telafi edebilme imkânı gibi başka istenmeyen durumlar da ortaya çıkacaktır. Bu şartlar ortaya çıkar, geniş ve inatçı çete savaşının geliştirilmesiyle zamanında üstesinden gelinmezse, Japonya'yı yenmek gene imkânsız olacaktır. Bu yüzden, çete savaşının, savaşın bütününde destek bir yer kaplarsa da, stratejide son derece önemli bir yeri vardır. Japonya'ya Karşı Direniş Savaşı'nı sürdürürken çete savaşını ihmal etmek, hiç şüphesiz, vahim bir hatadır. Bu da meselenin öbür yüzüdür.

Büyük bir ülkede çete savaşı mümkündür; bu yüzden geçmişte de çete savaşı olmuştur. Fakat çete savaşı, ancak Komünist Partisi tarafından yönetilirse, sürdürülebilir. Geçmişte çete savaşının genellikle başarısız kalmasının sebebi budur ve sadece Sovyetler Birliği'nde iç savaş döneminde ve şimdi Çin'de olduğu gibi, Komünist Partilerin ortaya çıktığı büyük ülkelerde ve zamanımızda başarıya ulaşabilir. Savaşla ilgili olarak, şimdiki şartları ve genel durumu gözönüne alırsak, birincisi cephede düzenli savaşı yürütürken, ikincisinin düşman hatları gerisinde çete savaşına devam etmesi, Guomindang ve Komünist Par-

tisi arasmdaki anti-Japon savaştaki iş bölümü için gereklidir, uygundur ve bir karşılıklı ihtiyaç, karşılıklı koordinasyon ve karşılıklı yardım meselesidir.

Böylece, Partimizin askeri stratejisini; iç savaşın son dönemindeki düzenli savaştan direnme savaşının ilk dönemindeki çete savaşına değiştirmenin ne kadar önemli ve gerekli olduğu anlaşılabilir. Bu değişmenin yararlı sonuçları aşağıdaki on sekiz noktada toplanabilir;

1) Düşman kuvvetleri tarafından işgal edilen alanların daraltılması;

2) Bizim kuvvetlerimizin üs alanlarının genişlemesi;

3) Savunma aşamasında, düşmanı tespit etmek için, düzenli cephedeki harekâtlarla koordinasyon;

4) Denge aşamasında, düzenli cephedeki birliklerin talimleri ve yeniden örgütlenmelerini kolaylaştırmak için, düşman gerisindeki üs alanlarına sıkı sıkıya sarılma;

5) Karşı-taarruz aşamasında, kaybedilmiş bölgeleri yeniden ele geçirmek için düzenli cepheyle koordinasyon;

6) Kuvvetlerimizin en çabuk ve en etkili genişlemesi;

7) Komünist Partisi'nin en geniş yayılması, dolayısıyla her köyde bir Parti kolunun örgütlenebilmesi;

8) Kitle hareketlerinin en geniş ölçüde geliştirilmesi, dolayısıyla müstahkem mevkilerdekiler hariç, düşman hatlarının gerisindeki bütün halkın örgütlenebilmesi;

9) Anti-Japon demokratik siyasi iktidar organlarının en geniş şekilde kurulması;

10) Anti-Japon kültür ve eğitim çalışmasının en geniş şekilde geliştirilmesi;

11) Halkın geçimini en geniş şekilde düzeltmek;

12) Düşman birliklerinin en etkili şekilde parçalanması;

13) Bütün ülkede halkın duyarlılığının ve moralinin uyarılması için en geniş ve en kalıcı etki;

14) Dost ordu ve partilerde, ilerlemek için en geniş istek;

15) Daha çok zafer kazanmak ve daha az kayıp vermek için, düşmanın güçlü ve bizim zayıf olduğumuz duruma uyabilmek;

16) Düşmanın daha çok kayıp vermesi ve daha az zafer kazanması için Çin'in büyük ve Japonya'nın küçük olduğu gerçeğine uy-

mak;

17) Liderlik için geniş sayıdaki kadroların en çabuk ve en etkili şekilde eğitimi;

18) Erzak meselesinin etkili şekilde çözümü;

Uzun mücadele döneminde, çete birimleri ve çete savaşının oldukları gibi kalmayıp, daha yüksek bir aşamaya çıkacağı ve zamanla düzenli birimlere ve düzenli savaşa dönüşeceğine şüphe yoktur. Çete savaşıyla gücümüzü inşa edecek ve Japon emperyalizmini mahvetmek için tayin edici bir unsur haline geleceğiz.

VI. ASKERİ MESELELERİN İNCELENMESİNE BÜYÜK DİKKAT GÖSTERELİM

İki düşman ordu arasındaki bütün meselelerin çözümü savaşa ve Çin'in ayakta kalabilmesi ya da imha olması, mevcut savaştaki zaferine ya da mağlubiyetine bağlıdır. Bundan dolayı, askeri teoriyi, stratejiyi, taktikleri ve siyasi ordu çalışmasını incelememizin bir an gecikmeye bile tahammülü yoktur. Taktikler üzerindeki incelememiz hâlâ yetersiz olduğu halde, askeri çalışma yapan yoldaşlarımız, son on yılda oldukça önemli şeyler başardılar ve temeli Çin şartlarına dayanan, yeni birçok şeyi ortaya çıkardılar; buradaki kusur genel bir özetlemenin yapılmamış olmasıdır. Fakat bugüne kadar strateji meselelerin ve savaş teorisini çok az kişi incelemiştir. Siyasi çalışmamızın incelenmesinde, tecrübelerin zenginliğinde ve buluşların sayısında ve kalitesinde sadece Sovyetler Birliği'ne göre ikinci olan, birinci sınıf sonuçlar elde edildi; burada da kusur, yetersiz sentez ve sistemleştirmedir. Askeri bilginin halk tarafından kavranması, Parti ve bütün ülke için acil bir görevdir. Bütün bu şeylere fakat en fazla savaş teorisine ve stratejiye, çok dikkat etmeliyiz. Askeri teorinin öğrenilmesinde merak uyandırılmasını ve bütün üyelerin dikkatlerinin askeri konuların incelenmesine çekilmesini zaruri sayıyorum.

KOMÜNİST'İ SUNARKEN (*)

Merkez Komitesi çoktandır bir parti içi dergi yayınlamayı planlamıştı ve nihayet şimdi bu plan gerçekleşmiştir. Böyle bir dergi, Bolşevikleşmiş bir Çin Komünist Partisi, ülke çapında ve geniş kitle karakterli bir parti, ideolojik-siyasi ve örgütsel olarak tümüyle pekişmiş bir parti, ideolojik siyasi bir parti inşası için zorunludur. Şu özel nitelikleri gösteren mevcut durumda bu zorunluluk daha da açıktır. Bir yandan, Anti-Japon Milli Birleşik Cephe içinde teslimiyet, bölünme gerileme tehlikesi günbegün artarken, öte yandan Partimiz, dar sınırlarını aşmış, büyük bir Parti haline gelmiştir. Parti'nin görevi, teslimiyet, bölünme ve gerileme tehlikelerini yenmek için kitleleri seferber etmek ve ortaya çıktıkları takdirde, Parti'nin ve devrimin beklenmedik kayıplara uğramaması için bütün muhtemel durumlara karşı hazırlıklı olmaktır. Böyle bir zamanda bir Parti içi dergi gerçekten son derece zorunludur.

Bu parti içi derginin gerçek adı **Komünist**'tir. Bu derginin amacı nedir? Neyle uğraşacaktır. Diğer Parti yayınlarından farkı ne olacaktır?

Bu derginin amacı, ülke çapında, geniş kitle karakterli, ideolojik, siyasi ve örgütsel olarak tümüyle pekişmiş, Bolşevikleşmiş bir Çin Komünist Partisi'nin inşasına yardım etmektir. Çin Devrimi'nin zaferi için böyle bir Parti'nin inşası zorunludur ve genel olarak bunun sübjektif ve objektif şartları mevcuttur. Aslında, bu büyük girişim şimdi gerçekleşme yolundadır. Alelade bir parti yayınının kapasitesini aşan bu büyük görevin başarılmasına yardımcı olmak için özel bir Parti yayını gereklidir ve **Komünist** bu nedenle yayınlanmaktadır.

Liderlik çekirdeği, üyelerinin belli nitelikleri ve devrimci çalışmasının genel çizgisi açısından ele alınırsa, bir dereceye kadar Partimiz, şimdiden ülke çapında ve geniş kitle karakterlidir. Ve şimdiden ideolojik, siyasi ve örgütsel olarak pekişmiş, Bolşevikleşmiş bir partidir.

O halde, şimdi yeni bir görevin ortaya konmasının sebebi nedir?

(*) Bu makale 4 Ekim 1939'da Mao Zedung yoldaş tarafından Çin Komünist Partisi yayın organı olan Komünist dergisinin yayına başlaması üzerine yazılmıştır.

Bunun sebebi, şimdi çok sayıda üyesi olan, fakat henüz geniş kitle karakterli olmayan, ideolojik, siyasi ve örgütsel olarak pekişmiş ya da Bolşevikleşmiş sayılmayacak birçok yeni kadromuzun oluşudur. Daha eski parti üyelerinin siyasi düzeyini yükseltmede ve daha eski kadroları Bolşevikleştirmede ve onları ideolojik, siyasi ve örgütsel olarak pekiştirmede daha fazla ilerleme kaydetme meselesi de vardır. Partinin şimdi içinde bulunduğu şartlar ve omuzladığı sorumluluklar, devrimci iç savaş dönemindekilerinden çok farklıdır; şimdi şartlar çok daha karmaşık, sorumluluklar çok daha ağırdır.

Bu dönem, Milli Birleşik Cephe dönemidir ve biz burjuvazi ile birleşik cephe kurmuş durumdayız. Bu dönem, Japonya'ya Karşı Direniş Savaşı Dönemi'dir ve Partimizin silahlı kuvvetleri cephededir; dost ordularla koordinasyon halinde düşmana karşı amansız bir savaş vermektir. Bu dönem Partimiz'in büyük bir milli parti haline geldiği ve bu yüzden eskisinden farklı olduğu bir dönemdir. Bütün bu faktörleri bir arada ele alırsak üzerimize aldığımız görevi, 'Bolşevik'leşmiş bir Çin Komünist Partisi; ülke çapında ve geniş kitle karakterli bir parti; ideolojik, siyasi ve örgütsel olarak tümüyle pekişmiş bir parti inşası" görevinin ne kadar şanlı ve önemli görev olduğunu anlarız.

Şimdi böyle bir parti inşa etmek istiyoruz. Fakat bu işi nasıl yapacağız? Partimiz'in tarihine ve on sekiz yıllık mücadelesine değinmeden bu soruyu cevaplandıramayız. 1921'deki Birinci Milli Kongremizden bugüne tam on sekiz yıl geçmiştir. Bu on sekiz yıl içerisinde Partimiz bir çok büyük mücadelelerden geçmiştir. Ve Parti'nin üyeleri, kadroları ve örgütleri bu büyük mücadeleler içinde kendilerini çelikleştirmişlerdir. Devrimde hem muhteşem zaferlerin, hem de ciddi yenilgilerin tecrübesini kazanmışlardır. Parti, burjuvazi ile bir milli birleşik cephe kurmuş, bu birleşik cephenin yıkılmasıyla büyük burjuvazi ve onun müttefiklerine karşı şiddetli bir silahlı mücadeleye girişmiştir. Son üç yıl içerisinde Parti, burjuvazi ile yeniden bir kurma dönemine girmiştir. Çin burjuvazisi ile kurdukları bu türden karmaşık bir ilişki sayesinde, Çin devrimi ve Çin Komünist Partisi, gelişlerinde milli birleşik cephe bir ilerleme kaydetmişlerdir. Bu, hiçbir kapitalist ülkenin devrimci tarihinde rastlanmayan, sadece sömürge ve yarı sömürge ülkelerdeki devrimin gösterdiği tarihi bir nitelik, daha doğrusu bu ülkelere has bir niteliktir. Çin yarı sömürge ve yarı-feodal bir ülkedir. Si-

yasi, ekonomik ve kültürel bakımlardan eşit olmayan şekilde gelişmiş bir ülkedir. Muazzam genişlikteki topraklarında yarı-feodal ekonominin ağır bastığı bir ülkedir. Bundan şu sonuç çıkar: Çin Devrimi, karakter bakımından bugünkü dönemde, burjuva-demokratik bir nitelik taşımaktadır. Başlıca hedeflerini emperyalizm ve feodalizm, temel itici güçlerini ise proletarya, köylülük ve şehir küçük-burjuvazisi teşkil eder. Milli burjuvazi ise belli zamanlarda ve belli ölçülerde devrime katılabilir. Çin'de devrimci mücadelenin esas biçimi, silahlı mücadeledir. Gerçekten, Partimiz'in tarihi, bir silahlı mücadele tarihi olarak adlandırılabilir. Stalin yoldaşın dediği gibi, "Çin'de silahlı devrim silahlı karşı-devrim ile savaşıyor. Bu, Çin Devrimi'nin kendine has niteliklerinden ve avantajlarından biridir" (1). Bu, tamamıyla doğrudur. Yarısömürge durumundaki Çin'e has olan bu nitelik, kapitalist ülkelerdeki Komünist Partilerin yönettiği devrimlerin tarihinde mevcut olmayan ya da aynı biçimde mevcut olmayan bir niteliktir. Böylece, Çin burjuva demokratik devriminde iki temel özellik göze çarpıyor: 1) Proletarya, ya burjuvazi ile birleşerek bir milli birleşik cephe kuruyor, ya da onu bozmak zorunda kalıyor; 2) Silahlı mücadele, devrimin temel mücadele biçimini teşkil ediyor. Burada Parti'nin köylülükle ve şehir küçük-burjuvazisi ile ilişkileri, devrimin bir temel özelliği olarak ele alınmıyor; çünkü bu ilişkiler, ilke olarak bütün dünyadaki Komünist Partilerin karşılaştığı türden ilişkilerdir. İkincisi de Çin'deki silahlı mücadele, esas itibarıyla köylü savaşıdır ve Parti'nin köylülük ile köylü savaşı ile olan yakın ilişkileri aslında özdeştir.

İşte bu iki temel özellik yüzünden daha doğrusu sırf bu özellikler yüzünden Parti'nin inşası ve "Bolşevik"leşmesi, özel şartlar altında gelişmektedir. Parti'nin yenilgileri ya da başarıları, gerilemeleri ya da ilerlemeleri, çekilmesi ya da yayılması gelişmesi ve pekişmesi, Parti'nin burjuvazi ve silahlı mücadele ile olan ilişkilerine kaçınılmaz olarak bağlıdır. Burjuvazi ile birleşik cephe kurmak veya zorunlu olduğu takdirde bu cepheyi bozmak hususunda doğru siyasi bir çizgi takip ettiği zaman, Partimiz, gelişmesi, pekişmesi ve Bolşevikleşmesi bakımından bir adım ileri gitmiş olur. Ama Partimiz, burjuvazi ile olan ilişkilerinde yanlış bir çizgi takip ettiği zaman, bir adım geriye gitmiş olur. Aynı şekilde, devrimci silahlı mücadele meselesini doğru bir şekilde ele aldığı zaman Partimiz gelişmesi, pekişmesi ve Bolşevikleş-

mesi bakımından ileri doğru bir adım atmış olur; ama bu meseleyi yanlış bir şekilde ele aldığı zaman, geriye doğru bir adım atmış olur. Böylece, on sekiz yıldan beri, Parti'nin inşaasının ve Bolşevikleşmesinin, siyasi çizgisi ile birleşik cephe ve silahlı mücadele meselesini doğru veya yanlış ele alması ile çok yakından ilgili olduğu görülüyor. Bu sonuç, partimizin on sekiz yıllık tarihi tarafından kesinlikle doğrulanmaktadır. Bunun tersi de söylenebilir. Partimizin Bolşevikleştiği nisbette siyasi çizgisini doğru olarak tayin etme, birleşik cephe ve silahlı mücadele meselesini doğru olarak ele alma yeteneği de o nisbette artar. Bu sonuç da, Partimiz'in on sekiz yıllık tarihi tarafından doğrulanmaktadır.

Bu yüzden, birleşik cephe, silahlı mücadele ve Parti'nin inşası meseleleri, Çin Devrimi süresince Parti'nin üç temel meselesini teşkil etmektedir. Bu üç temel meselenin ve bu meselelerinin kendi aralarındaki ilişkilerin doğru bir şekilde kavranması. Çin Devrimi'nin tümü ile doğru bir şekilde yönetilmesi ile eş anlama gelir. Partimiz'in on sekiz yıllık tarihi boyunca geçirdiğimiz çok sayıda deneyler; yenilgilerimizin ve başarılarımızın, gerilemelerimizin ve ilerlemelerimizin, çekilmelerimizin ve yayılmamızın bize kazandırdığı zengin ve büyük tecrübeler sayesinde, bugün bu üç mesele hakkında doğru sonuçlara varabiliyoruz. Bu, şimdi birleşik cephe, silahlı mücadele ve Parti inşası meselelerini doğru bir şekilde ele alabildiğimizi gösterir. Bu aynı zamanda; on sekiz yıllık tecrübemizin bize, birleşik cephe silahlı mücadele ve Parti inşasının, Çin Komünist Partisi'nin üç "ünlü silahı" olduğunu, Çin Devrimi'nde düşmanı yenilgiye uğratmada üç temel büyülü silah olduğunu gösterir. Bu Çin Komünist Partisi'nin ve Çin Devrimi'nin büyük bir başarısıdır.

Burada üç ünlü silahın, üç meselenin her birini kısaca tartışalım.

Son on sekiz yıl içerisinde, Çin proleteryasının, burjuvazi ve diğer sınıflarla birleşik cephesi üç değişik şart dizisi altında veya üç değişik aşama içinde gelişmiştir. 1924'ten 1927'ye kadar Birinci Büyük Devrim, 1927'den 1937'ye kadar Toprak Devrimi Savaşı ve şimdiki Japonya'ya Karşı Direniş Savaşı. Bu üç aşamanın tarihi, aşağıdaki kanunları doğrulamıştır.

1) Çin milli burjuvazisi emperyalizme ve feodal savaşağalarına karşı verilen mücadelede, belirli zamanlarda ve belirli bir dereceye ka-

dar yer alacaktır. Çünkü dış zulüm, Çin'in gördüğü en büyük zulümdür. Bu yüzden bu gibi zamanlarda proletarya, milli burjuvazi ile bir birleşik cephe kurmalı ve onu mümkün olduğu kadar sürdürmelidir. 2) Başka tarihi şartlarda Çin milli burjuvazisi yalpalayacak, ekonomik ve siyasi gevşekliği nedeniyle mücadeleden kaçacaktır. Bu yüzden, Çin'in devrimci birleşik cephesinin bileşimi her zaman sabit kalmayacak, fakat değişebilecektir. 3) Komprador karakterde olan Çin büyük burjuvazisi, doğrudan doğruya emperyalizme hizmet eden ve emperyalizmin yetiştirdiği bir sınıftır. Bu yüzden komprador Çin büyük burjuvazisi her zaman devrimin bir hedefi olmuştur. Bununla birlikte, büyük burjuvazinin içindeki değişik gruplar, değişik emperyalist güçlere dayanırlar. Öyle ki, bu güçler arasmdaki çelişmeler daha keskin bir hale geldiği ve devrimin ucu esas olarak belirli bir emperyalist güce yöneltildiğinde, diğer güçlere bağlı olan büyük burjuva grupları, belirli bir dereceye kadar ve belirli bir süre için, o belirli emperyalist güce karşı mücadeleye katılabilirler. Bu gibi zamanlarda düşmanı zayıflatmak ve kendi ihtiyatlarını artırmak için Çin proletaryası, devrim için yararlı olacaksa, bu gruplarla bir birleşik cephe kurabilir ve birleşik cepheyi mümkün olduğu kadar sürdürebilir. 4) Komprador büyük burjuvazi, ortak düşmana karşı mücadele etmek için proletaryanm yanında birleşik cepheye katıldığında bile son derece gerici olmaya, devam eder. Komprador büyük burjuvazi, proletaryanm ve proleter partisinin ideolojik, siyasi ve örgütsel yönden herhangi bir gelişmesine inatla karşı koyar. Onlara kısıtlamalar empoze etmeye çalışır ve onlara karşı aldatma, yaltaklanma, aşındırma gibi yıpratıcı taktikler ve vahşi saldırılara başvurur. Üstelik, bütün bunları, düşmana teslim olmak ve birleşik cepheyi bölmeye hazırlanmak için yaparlar. 5) Köylülük, proletaryanın sağlam müttefiğidir. 6) Şehir küçük-burjuvazisi, güvenilir bir müttefiktir.

Bu kanunların geçerliliği, Birinci Büyük Devrimde ve Toprak Devrimi'nde doğrullanmıştır. Ve halihazırdaki Direniş Savaşı'nda gene doğrulanmaktadır. Bu yüzden proleterya partisi burjuvazisi ile (ve özellikle büyük burjuvazi ile) bir birleşik cephe kurarken, iki cephede sert ve kararlı bir mücadele sürdürmelidir. Bir yanda, burjuvazinin devrimci mücadeleye belirli zamanlarda ve belirli bir dereceye kadar katılabileceği ihtimalini dikkate almamak hatasına karşı mücadele et-

mek gereklidir. Çin'deki burjuvaziyi, kapitalist ülkelerdeki burjuvazinin aynısı gibi görmek ve dolayısıyla burjuvazi ile bir birleşik cephe kurmak ve onu mümkün olduğu kadar sürdürmek siyasetini bir yana bırakmak, bir "sol" kapalı kapıcılık hatasıdır. Öte yandan, proletaryanın programı, siyaseti, ideoloji ve pratiği vb. burjuvazininkilerle özdeş tutma ve aralarındaki ilke farklarını bir yana bırakma hatasına karşı mücadele etmek gereklidir. Buradaki hata, burjuvazinin (ve özellikle büyük burjuvazinin) sadece küçük-burjuvaziyle köylülük üzerinde bir etki yapmakla kalmayıp, zorlu bir çaba ile ideolojik, siyasi ve örgütsel bağımsızlığını ortadan kaldırmak istediği proletaryayı ve Komünist Partisi'ni etkilemek ve onları kendisinin ve siyasi partisinin bir uzantısı haline getirmek ve devrimin meyvalarını sadece kendisinin ya da sadece kendi siyasi partisinin toplamasını garantilemek için elinden geleni yaptığı olgusunu ihmal hatasıdır. Bu hata, aynı zamanda burjuvazinin (ve özellikle büyük burjuvazinin), devrim, kendi bencil çıkarlarıyla ya da kendi siyasi partisininkilerle çatıştığında devrime ihanet ettiği olgusunu ihmal hatasıdır. Bütün bunları ihmal etmek sağ oportünizmdir. Cen Du-siyu'un sağ oportünizminin karakteristik niteliği, onun proletaryayı, kendi burjuvazisinin ve onun siyasi partisinin bencil çıkarlarına uydurmaya götürmesiydi ve bu, Birinci Büyük Devri'min başarısızlığa uğramasının sübjektif nedeniydi. Burjuva-demokratik devriminde Çin burjuvazisinin ikili karakteri siyasi çizgimizi ve parti inşamızı büyük ölçüde etkiler. Bu ikili karakteri kavramadan siyasi çizgimizi ve parti inşamızı iyice kavrayamayız. Çin Komünist Partisi'nin siyasi çizgisinin önemli bir unsuru, burjuvazi ile hem birlik, hem de ona karşı mücadele siyasetidir. Gerçekte Parti'nin burjuvazi ile birlik ve ona karşı mücadele içinde gelişmesi ve çelikleşmesi, parti inşasının önemli bir öğesidir. Burada birlik burjuvazisi ile birleşik cephe demektir. Burada mücadele burjuvazisi ile birleştiğimiz zaman süren ideolojik, siyasi ve örgütsel mücadeledir; ondan ayrılmak zorunda kaldığımız zaman silahlı mücadeleye dönen, "barışçı" ve "kansız" mücadele demektir. Eğer Partimiz, belirli dönemlerde burjuvazi ile birleşmesi gerektiğini anlamazsa, ilerleyemez ve devrim gelişemez. Eğer partimiz burjuvazi ile birleşirken ona karşı sert ve kararlı bir silahlı mücadele vermezse, Partimiz gene dağılacak ve devrim gene başarısızlığa uğrayacaktır. Son on sekiz yılın olayları, bütün bunla-

rın doğruluğunu göstermiştir.

Çin Komünist Partisi'nin silahlı mücadelesi, proletarya önderliğinde bir köylü savaşıdır. Bu silahlı mücadelenin tarihi de üç aşamaya ayrılır. Birincisi Kuzey Seferi'nde yer aldığımız aşamaydı. Partimiz o zamanlar, silahlı mücadelenin Çin Devrimi'nde ana mücadele biçimi olduğunu anlamadı. İkinci aşama, Toprak Devrimi aşamasıydı. O zamana kadar Partimiz çoktan kendi bağımsız silahlı kuvvetlerini inşa etmiş, bağımsız savaşma sanatını öğrenmiş, halkın siyasi iktidarı ve üs bölgelerini kurmuştu. Partimiz, o zamandan beri ana mücadele biçimi olan silahlı mücadelenin, diğer gerekli birçok mücadele biçimiyle dolaylı ya da dolaysız eşgüdümünü sağlayabiliyordu. Yani silahlı mücadeleyi ülke çapında işçilerin mücadelesi, köylülerin mücadelesi (ki, bu ana mücadeleydi), gençliğin mücadelesi, kadınların ve halkın bütün kesimlerinin mücadelesi, siyasi iktidar mücadelesi, ekonomi, karşıcasusluk ve ideolojik cephelerdeki mücadele ve diğer mücadele biçimleriyle eşgüdebiliyordu. Üçüncü aşama, şimdiki aşamadır. Direniş Savaşı aşaması. Bu aşamada birinci ve özellikle ikinci aşamadaki silahlı mücadele tecrübemizden ve silahlı mücadeleyi bütün diğer gerekli mücadele biçimleriyle eşgütme tecrübemizden iyi bir şekilde yararlandık. Genel olarak, şimdiki silahlı mücadele çete savaşı demektir (2). Çete savaşı ne demektir? Çete savaşı halk silahlı kuvvetlerinin, silahlı düşmanı yenilgilere uğratmak ve kendi üslerini inşa etmek için, geri ve büyük bir yarı-sömürge ülkede, uzun bir süre boyunca kullanacakları vazgeçilmez ve dolayısıyla en iyi mücadele biçimidir. Şimdiye kadar hem siyasi çizgimiz, hem de Parti inşamız bu mücadele biçimine yakından bağlı olmuştur. Siyasi çizgimizi ve dolayısıyla Parti inşamızı silahlı mücadeleden, çete savaşından soyutlanmış olarak iyi bir şekilde anlamak imkânsızdır. Silahlı mücadele, siyasi çizgimizin önemli bir unsurudur.

On sekiz yıldır Partimiz, yavaş yavaş silahlı mücadele vermeyi öğrenmiş ve bunda sebat etmiştir. Silahlı mücadele olmadan ne proletaryanın, ne halkın ne de Komünist Partisi'nin Çin'de hiç bir yeri olmayacağını ve devrimin zafere ulaşmasının imkânsız olacağını öğrendik. Bu yıllarda da, Parti'nin gelişmesi, pekişmesi ve Bolşevikleşmesi devrimci savaşlar içinde ilerlemiştir. Silahlı mücadele olmadan Komünist Partisi kesinlikle bugünkü durumuna sahip olamazdı. Parti'deki

tüm yoldaşlar, kanımız pahasına edindiğimiz bu tecrübeyi hiç bir zaman unutmamalıdırlar.

Benzeri şekilde, partinin inşasında, gelişmesi pekişmesi ve Bolşevikleşmesinde üç aşama varolmuştur.

Birinci aşama, Parti'nin çocukluk aşamasıydı. Bu aşamanın ilk ve orta evrelerinde Parti'nin çizgisi doğru ve hem tabanın hem de kadroların devrimci heyecanı son derece yüksekti. Birinci Büyük Devrim'in zaferi bu yüzdendir. Fakat ne de olsa Partimiz hâlâ çocuk partiydi. Birleşik cephe silahlı mücadele ve parti inşası üç temel meselesinde, tecrübesi azdı. Çin tarihi ve Çin toplumu hakkında ya da Çin Devrimi'nin özel nitelikleri hakkında fazla bilgileri yoktu ve Marksizm-Leninizmin teorisi ile Çin Devrimi'nin kanunları ve pratiği arasındaki birlik hakkında tam bir anlayış yoktu. Bu yüzden, bu aşamanın kritik dönemecinde Parti'nin yönetim organlarında hâkim mevkilerinde bulunanlar, devrimin zaferini pekiştirmede Parti'ye önderlik edemediler ve bunun sonucu olarak burjuvazi tarafından aldatıldılar ve devrimi yenilgiye götürdüler. Bu aşamada Parti örgütleri genişledi ama pekiştirilemedi ve bu örgütler Parti üyelerinin ve kadrolarının ideolojik ve siyasi olarak sağlam ve istikrarlı hale gelmelerine yardımcı olamadı. Bir sürü yeni üye vardı. Fakat onlara, gereken Marksist-Leninist eğitim verilmedi. Öte yandan azımsanmayacak bir çalışma tecrübesi vardı. Fakat bu tecrübe uygun bir şekilde özetlenmedi.

Partiye birçok kariyerist sızdı. Fakat bunlar taranıp atılmadı. Parti hem düşmanlarının hem de müttefiklerinin ördüğü hileler ve entrikalar ağına takıldı. Fakat uyanıklıktan yoksundu. Parti içinde büyük sayıda aktivist öne çıktı, fakat bunlar, zamanında Parti'nin desteği haline getirilmediler. Parti'nin kumandası altında bazı devrimci silahlı birimler vardı, fakat onları sıkı bir şekilde elinin altında tutamıyordu. Bütün bunların nedeni tecrübesizlik, devrimci anlayışın yeterince derin olmayışı ve Marksist-Leninist teori ile Çin Devriminin pratiğini kaynaştırmada yeteneksizlikti. Parti inşasının birinci aşaması böyleydi.

İkinci aşama, Toprak Devrimi Savaşı aşamasıydı. Partimiz, birinci aşama kazandığı tecrübeyle, Çin tarihini ve toplumunu, Çin devriminin kendine has nitelikleri ve kanunlarını daha iyi kavradı ve kadrolarının Marksist-Leninist teoriyi daha iyi kavramaları ve onu Çin

Devrimi'nin pratiği ile daha kaynaştırmaları nedeni ile on yıl süreyle başarılı bir Toprak Devrimi Savaşı verdi. Burjuvazi ihanet ettiyse de, Partimiz köylülere sağlamca dayanabildi. Parti örgütü sadece yeni baştan büyümekle kalmadı, fakat aynı zamanda pekişti. Düşman her gün Partimizi sabote etmek istedi. Fakat Parti, sabotörleri sürdü, çıkardı. Bir kez daha Parti içinde çok sayıda kadro öne çıktı ve bu kez Parti'nin desteğini aldılar. Parti, halkın siyasi iktidar yolunu çizdi ve böylece hükmetme sanatını öğrendi. Parti, güçlü silahlı kuvvetler yarattı. Ve böylece, savaş sanatını öğrendi. Bunlar, önemli ilerleme ve başarılardı. Bununla birlikte, bu büyük mücadelelerin seyri içinde bazı yoldaşlarımız oportünizmin batağına battı ya da hiç olmazsa bir süre için bu böyle oldu ve gene bunun nedenleri, onların geçmişin tecrübesini mütevazı bir şekilde öğrenmeleri, Çin'in tarihini, toplumunu ve Çin Devrimi'nin kendine has nitelikleri ve kanunlarını doğru bir şekilde kavrayamamaları ve Marksizm-Leninizm teorisi ile Çin Devrimi'nin pratiği arasındaki birliği anlamamalarıydı. Bu yüzden, bu aşama boyunca, Parti'de yönetim mevkilerinde bulunan bazı kişiler doğru siyasi ve örgütsel çizgilere bağlı kalmadılar. Bir zaman Parti ve devrim, Li Li-san yoldaşın "Sol" oportünizminden, bir başka seferinde de devrimci savaşta ve Beyaz bölgelerdeki çalışmalarda "Sol" oportünizmden zarar gördü. Zunyi toplantısına (Siyasi Büro'nun Zunyi Kıyevçov'da 1935 ocağındaki toplantısına) kadar Parti kesin bir şekilde Bolşevikleşme yolunu tutmadı. Can Guo-tao'nun sağ oportünizmine karşı kazanılan daha sonraki zaferin ve Anti-Japon Milli Birleşik Cephe'nin kurulmasının temellerini atamadı. Bu, Parti'nin gelişmesinde ikinci aşamaydı.

Üçüncü aşama, Anti-Japon Milli Birleşik Cephe aşamasıdır. Şimdi, üç yıldır bu aşamadayız ve bu mücadele yılları son derece önemlidir. Önceki iki devrimci aşamanın tecrübesinden, örgütsel gücünden ve silahlı kuvvetlerinin gücünden, bütün ülkenin halkı arasındaki yüksek siyasi itibarından ve Marksizm-Leninizmin teorisi ile Çin devriminin pratiği arasındaki birliğin daha derin bir kavrayışından yararlanarak Parti sadece Anti-Japon Milli Birleşik Cephe'yi kurmakla kalmadı. Aynı zamanda, Japonya'ya Karşı Büyük Direniş Savaşı'nı sürdürmektedir. Örgütsel olarak Partimiz, dar sınırlarını aşmış ve büyük bir milli parti haline gelmiştir. Parti'nin silahlı kuvvetleri, yeniden

büyümekte ve Japon saldırganlarına karşı mücadele içinde de daha güçlü bir hale gelmektedir. Bütün halk arasında Partimizin nüfuzu gittikçe yaygınlaşmaktadır. Bunlar hep büyük başarılardır. Bununla birlikte, yeni parti üyelerimizin birçoğu henüz eğitilememişlerdir. Yeni örgütlerin birçoğu henüz pekişmemişlerdir. Ve onlarla daha eski üyeler ve örgütler arasında hâlâ çok büyük fark vardır. Yeni parti üyelerinin ve kadrolarının birçoğu henüz yeter miktarda devrimci tecrübe edinmemişlerdir. Çin tarihi ve toplumu ya da Çin Devrimi'nin kendine has nitelikleri ve kanunları hakkında hâlâ ya çok az şey bilmekte ya da hiçbir şey bilmemektedirler. Marksizm-Leninizmin teorisi ile Çin Devrimi'nin pratiğinin birliği konusundaki anlayışları tam olmaktan uzaktır. Parti örgütlerinin genişlemesi sırasında, Merkez Komitesi'nin "Parti'yi cesaretle genişletin, fakat tek bir kötü unsur bile almayın" şiarlarını vurgulaması olgusuna rağmen, bir sürü kariyerist ve düşman sabotörü içeriye sızmayı başardılar. Birleşik cephe kurulmuş ve şimdi üç yıldır sürdürülmüş olmasına rağmen burjuvazi ve büyük burjuvazi, sürekli olarak Partimizi yıkmaya çalışmışlardır. Büyük burjuva teslimiyetçileri ve yolagelmezleri, ülkenin her yerinde ciddi sürtüşmeleri kışkırtmakta ve anti-Komünist yaygarayı aralıksız sürdürmektedir. Bütün bunlar, büyük burjuva teslimiyetçileri ve yolagelmezleri tarafından Japon emperyalizmine teslim olmaya, birleşik cepheyi parçalamaya ve Çin'i geriye sürüklemeye ortam hazırlamak için kullanılmaktadır.

Büyük burjuvazi, siyasi ve örgütsel olarak Komünist Partisi'ni, Sınır Bölgesi'ni ve Parti'nin silahlı kuvvetlerini tasfiye etmeye çalışırken ideolojik olarak komünizmi "aşındırmaya" çalışmaktadır. Bu şartlar altında teslimiyet, bölünme ve gerileme tehlikelerini altetmek, milli birleşik cepheyi ve Guomindang-Komünist işbirliğini mümkün olduğu kadar sürdürmek ve Japonya'ya karşı direnişin, birlik ve ilerlemenin devam etmesi için çalışmak ve aynı zamanda Parti'nin ve devrimin beklenmedik kayıplara uğramaması için ortaya çıktığı takdirde, bütün bu kötü durumlara karşı hazırlanmak, şüphesiz ki görevimizdir. Bu amaca varmak için Parti örgütünü ve silahlı kuvvetlerini güçlendirmeli ve bütün halkı teslimiyet, bölünme ve gerilemeye karşı kararlı bir mücadele için seferber etmeliyiz. Bu görevin başarılması, Parti'nin tümünün çabalarına, tüm Parti üyelerinin, kadrolarının ve örgütlerinin

her yerde ve her düzeyde vereceği amansız ve ısrarlı mücadeleye bağlıdır. On sekiz yıllık tecrübesiyle Çin Komünist Partisi'ni .., bu hedeflere, tecrübeli daha eski üye ve kadroları ile coşkun ve genç, daha yeni üye ve kadroları ile coşkun ve genç, daha yeni üye ve kadrolarının ortak çabalarıyla; iyi denenmiş, Bolşevikleşmiş Merkez Komitesi ile mahalli örgütlerinin ortak çabalariyle; ve güçlü silahlı kuvvetleri ve ilerici kitlelerin ortak çabalarıyle varacağına inanıyoruz.

Partimizin on sekiz yıllık tarihindeki başlıca tecrübeleri ve başlıca meselelerini koyduk.

On sekiz yıllık tecrübemiz, birleşik cephe ve silahlı mücadelenin düşmanı yenmede iki temel silah olduğunu gösteriyor. Birleşik cephe, silahlı mücadeleyi yürütmek için bir birleşik cephedir ve Parti örgütleri bu iki silahı, birleşik cepheyi ve silahlı mücadeleyi düşman mevzilerine saldırmak ve onları yıkmak için kullanan kahraman savaşçılardır. Üçü birbirine bu şekilde bağlıdır.

Bugün Partimizi nasıl inşa etmeliyiz? "Bolşevikleşmiş bir Çin Komünist Partisi, ülke çapında ve geniş kitle karakterli, ideolojik, siyasi ve örgütsel olarak tümüyle pekişmiş bir parti"yi nasıl inşa edebiliriz. Bunun cevabı, Partimizin tarihi incelenerek verilebilir; bunun cevabı; Parti inşası meselesini, birleşik cephe ve silahlı mücadele meselelerine bağlı bir şekilde ele alarak; Parti inşası meselesini, hem burjuvaziyle ittifak, hem de ona karşı mücadele meselesine bağlı olarak ele alıp; Sekizinci Harekât Ordusu ve Yeni Dördüncü Ordu tarafından Japonya'ya karşı verilen çete savaşında sebat etmekle ve anti-Japon üs bölgelerinin kurulmasına bağlı olarak verilebilir.

On sekiz yıllık tecrübemizi ve şimdiki yeni tecrübemizi, Marksizm-Leninizm teorisi ile Çin devriminin pratiği arasındaki birliğin anlaşılması temeli üzerinde özetlemek ve tecrübeyi bütün Parti içine yaymak; öyle ki Partimiz çelik gibi sert olsun, geçmişteki hataları tekrarlamaktan kaçınsın. Görevimiz budur.

ÇİN DEVRİMİ VE ÇİN KOMÜNİST PARTİSİ (*)

(ARALIK 1939)

I. BÖLÜM

ÇİN TOPLUMU

1. ÇİN MİLLETİ

Çin, kapladığı alan Avrupa kadar büyük olan, dünyanın en geniş ülkelerinden biridir. Bu büyük ülkemizde, bize giyecek ve yiyecek sağlayan geniş, bereketli topraklar; büyük ormanlar ve zengin maden yatakları ile kaplı, genişliğine ve derinliğine uzanan sıradağlar, su taşıması ve sulama imkânları sağlayan ırmak ve göller, denizaşırı ülkelerle ulaşımı kolaylaştıran uzun kıyılar bulunmaktadır. Atalarımız eski çağlardan beri bu geniş ülkede çalıştılar, yaşadılar, çoğaldılar.

(*) Bu yazı, emperyalist Japon istilacılarının çeşitli cephelerde hızla ilerledikleri 1939 sonlarında Yenan'da hazırlanmıştır. Çin'in bütün sahil şehirleri işgal edilmiş, Guomindang hükümeti Çungking'e çekilmişti. Hitler, Avrupa'nın savaş meydanlarında zaferin zirvesinde bulunuyordu.

"Büyük burjuvazi"nin teslimiyetçi kliği Japon emperyalistleriyle işbirliği etmekte, ileri gelen bazı Guomindang yöneticileri, hainlerle gizli ilişkiler kurup yürütmekte idi. Japonlar esas cephedeki taarruzlarını bir ara durdurup Kuzey Çin'de çeteleri "temizleme" hareketine giriştiler. Bu durumdan istifade eden Çan Kay-Şek yönetimindeki Guomindang diktatörlüğü, ülkede terör uygulamaya ve yönetime karşı olan veya karşı olduğundan şüphelendiği herkesi tutuklamaya ve öldürmeye başladı. Bu durum,

Çin kuzeydoğu, kuzeybatı ve batının bir kesiminde Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği; kuzeyde Moğolistan Halk Cumhuriyeti; güneybatı ve batının bir kesiminde Afganistan, Hindistan, Bütan ve Nepal; güneyde Birmanya ve Çin Hindi; doğuda Kore ile sınırlanmıştır. Doğuda Japonya ve Filipinlere yakın komşudur. Çin'in coğrafi konumunun Çin halkının devrimi için yarar ve zararları vardır. Sovyetler Birliği'ne bitişik, Avrupa ile Amerika'daki başta gelen emperyalist ülkelerden oldukça uzakta olmamız ve çevremizde birçok sömürge ve yarı-sömürge ülkenin bulunması bizim için yararlıdır. Japon emperyalizminin, coğrafi yakınlığından yararlanarak, Çin'in bütün milliyetlerini ve Çin halkının devrimini sürekli olarak tehdit etmesi zararımızdır.

Çin'in nüfusu 450 milyon, yani dünya nüfusunun aşağı yukarı dörtte biridir. Çin'de yaşayanların yüzde 90'ından fazlası Han milliyetindendir. Ayrıca içlerinde, Moğol, Hui, Tibetli, Uygur, Miao, Yi, Çuang, Çungçiye ve Korelilerin bulunduğu, hepsi de farklı kültürel gelişme düzeyinde olsa da uzun tarihleri olan birçok azınlık milliyet vardır.

Anti-Japon Birleşik Cephe'ye ciddi bir şekilde zarar verdi. Öyle ki Kuzey Çin'de Guomindang ordularının Japonlarla irtibat halinde, Komünistlere karşı savaştığı görüldü.

Çin Komünist Partisi bütün gayretini, savaşı sürdürmek için, geniş halk yığınlarının seferber edilmesine verdi. Kurtarılmış bölgelerde Parti, toprakağalarının birleşik cepheyi terketmeleri tehlikesine yol açmaksızın köylülerin hayat şartlarının iyileştirilmesi amacıyla kira ve faizlerin azaltılması şeklindeki sınırlı bir toprak devrimi uygulaması yürüttü. Bu şekilde sağlanan geniş köylü yığınlarının büyük desteğiyle askerlerimiz yalnız Japon hatları gerisindeki direnmeyi sürdürmekle kalmadılar, aynı zamanda ilerlemek ve kontrolümüz altındaki bölgeleri genişletmek imkânı da buldular.

Komünistler, birleşik cepheyi korumaya gayret etmekle birlikte, Goumindang'ın diktatörlüğünü ve savaş gayretlerini baltalamasını eleştirmekten geri kalmadılar. Bu yüzden Komünistlerin itibarı arttı.

Bir ders kitabı olarak düşünülen bu kitabın 1. Bölümü, bazı yoldaşlar tarafından hazırlandı ve Mao Zedung yoldaş tarafından gözden geçirildi. "Çin Devrimi" başlığını taşıyan 2. Bölüm, Mao Zedung tarafından hazırlandı. "Parti İnşası" başlığıyla bir 3. Bölümün hazırlanması öngörülmüştü, fakat görevli yoldaşlar bu bölümü zamanında bitiremediklerinden yazı bu bölüm olmaksızın yayınlandı. Bu eksikliğe rağmen yazı -özellikle 2. Bölüm- Komünist Partisi ve Çin halkı üzerinde muazzam eğitici bir rol oynamıştır. Bu yazının 2. Bölümünde Mao Zedung yoldaş tarafından yeni demokrasi hakkında öne sürülen görüşler 1940 yılında onun tarafından yazılan "Yeni Demokrasi Üzerine" adlı yazıda önemli ölçüde geliştirilmiştir.

Böylece Çin, birçok milliyetten oluşan büyük nüfuslu bir ülkedir.

Dünyanın diğer birçok milliyetiyle aynı doğrultuda gelişen Çin halkı da (burada esas olarak Hanları alıyoruz), ilkel sınıfsız komünlerde binlerce yıllık bir hayat yaşadı. İlkel komünlerin çöküşünden ilk önce köleci, sonra da feodal toplum biçimlerini alan sınıflı topluma geçişten bu yana 4000! yıl geçti. Çin, uygarlığının tarihi boyunca tarım ve el sanatlarındaki yüksek gelişme seviyesiyle tanınmıştır. Çin'de büyük düşünürler, bilim adamları, mucitler, devlet adamları, askerler, edebiyatçılar ve sanatçılar çıkmıştır ve zengin bir klasik sanat hazinemiz vardır. Pusula çok uzun zaman önce Çin'de icat edildi (1). Kağıt yapma sanatı keşfedileli 1800 yıl oluyor (2). Taş baskısı (3) 1300 yıl, seri baskı (4) ise 800 yıl önce bulundu. Çinliler barutu kullanmayı Avrupa'dan önce biliyordu (5). Bunlardan ötürü Çin, dünyanın en eski uygarlıklarından birine sahiptir. Aşağı yukarı 4000 yıllık yazılı bir tarihi vardır.

Çin milleti, bütün dünyada yalnız çalışkanlığı ve dayanıklılığı ile değil, özgürlüğe olan ateşli tutkusu ve zengin devrimci gelenekleriyle de tanınır. Mesela, Han halkının tarihi, Çinlilerin hiçbir zaman zalimce yönetime boyun eğmediğini ve de onu devirmek ya da değiştirmek için sürekli olarak devrimci yollara başvurduğunu gösterir. Binlerce yıllık Han tarihinde toprakağalarının ve asillerin kara yönetimine karşı irili ufaklı yüzlerce köylü ayaklanması olmuştur. Ve hanedan değişmelerinin çoğu, bu köylü ayaklanmalarının sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Çin'deki bütün milliyetler yabancı zulmüne karşı direnmiş ve onu silkip atmak için hep başkaldırmışlardır. Bunlar, eşitlik temeli üzerinde bir birlikten yana fakat bir milliyetin diğerince ezilmesinin karşısındadırlar. Binlerce yıllık yazılı tarihi boyunca Çin milleti, birçok milli kahraman ve devrimci önder doğurmuştur. Bu yüzden Çin milleti şanlı bir devrimci gelenek ve muhteşem bir tarihsel mirasa sahiptir.

2. ESKİ FEODAL TOPLUM

Çok kalabalık bir nüfus, uzun bir tarih, zengin bir devrimci gelenek ve muhteşem bir tarihi mirasa sahip büyük bir millet olmasına rağmen, Çin'in ekonomik, siyasi ve kültürel gelişimi köleci toplumdan

feodal topluma geçtikten sonra uzun zaman çok yavaş oldu. Çu ve Çin hanedanlarıyla başlayan bu feodal toplum, 3000 yıl kadar sürer.

Feodal döneminde Çin'in ekonomik ve siyasi sisteminin ana özellikleri şunlardır:

(1) Kendine yeterli bir tabii ekonomi hâkimdi. Köylüler kendileri için sadece tarım ürünlerini değil, gerekli el yapması eşyanın çoğunu da üretirlerdi. Toprakağalarının ve asillerin, köylülerden toprak kirası (rantı) şeklinde zorla aldıkları da değişim (mübadele) için değil, esas olarak kendi özel kullammları içindi. Zamanla değişim geliştiyse de, ekonominin bütünü içinde belirleyici bir rol oynamadı.

(2) Köylülerin pek az toprağı varken, ya da hiç toprağı yokken, toprakağaları, asiller ve imparatordan oluşan feodal egemen sınıf, toprağın büyük bir kısmına sahipti. Köylüler toprakağalarının, asillerin ve kral ailesinin topraklarını kendi tarım araçlarıyla işler ve elde edilen ürünün yüzde 40-50-60-70 ve hatta yüzde 80'ini onlara özel kullanımları için vermek zorundaydılar. Gerçekte, köylüler hâlâ serftiler.

(3) Sadece toprakağaları, asiller ve krallık ailesi, köylülerden gaspedilen kira yoluyla yaşamazdı; toprakağası devleti de hükümet memurları sürüsünü ve esas olarak köylüleri bastırmakta kullanılan orduyu beslemek için, köylülerden haraç ve vergi alır, onları angarya hizmetlerde kullanırdı.

(4) Feodal toprakağası devleti, bu feodal sömürü sistemini koruyan iktidar organıydı. Feodal devlet, Çin hanedanından önceki dönemde rakip prensliklere ayrılmışken, Çin hanedanından gelen ilk imparator Sihuangdi'nin Çin'i birleştirmesinden sonra, bir miktar fedoal ayrılıkçılık kalmasına rağmen, feodal devlet, otokratik ve merkezi hale geldi. Ülkenin her yerinde silahlı kuvvetlerin, mahkemelerin, hazine ve devlet tahıl ambarlarının görevlerini tayin eden, tüm feodal egemenlik sisteminin ana desteği olan, toprak eşrafına dayanan imparator, en büyük yöneticiydi.

Çin köylüleri asırlar boyunca köle gibi, yoksulluk ve zorluk içinde bu feodal sömürü ve baskı altında yaşadılar. Onlar, feodalizmin esareti altında kişi özgürlüklerinden yoksundular. Toprakağası, onları keyfince kullanma, dövme ve hatta öldürme hakkına sahipken, onların siyasi hiçbir hakkı yoktu. Çin toplumunun birkaç bin yıl boyunca aynı sosyo-ekonomik gelişme düzeyinde kalmasının esas sebebi; topraka-

ğalarının acımasız sömürüsü ve zulmü nedeniyle köylülerin aşırı yoksulluk ve geriliğidir.

Feodal toplumda baş çelişki, köylülük ile toprakağası sınıfı arasında idi.

Bu toplumda zenginlik ve kültürü yaratan esas sınıflar, köylüler ve zanaatkârlar idi.

Çin köylülerinin ekonomik yönden insafsızca sömürülmesi ve siyasi baskı, onları toprakağası egemenliğine karşı sayısız ayaklanmalarla zorladı. Çin hanedanı zamanında Çeng Şeng, Vu Guang, Siang Yu Liu Bang (6); Han hanedanı zamanında Hsinşin, Pinglin, Kızıl Kaşlar, Bronz Atlar (7), Sarı Sarıklar (8); Sui hanedanı zamanında Li Mi ve Dou Çien-deh (9); Dang hanedanı zamanında Vang Hsienci ve Huang Çao (10); Sung hanedanı zamanında Sung Ciang ve Fang La (11); Yuan hanedanı zamanında Cu Yuan-cang (12); ve Ming hanedanı zamanında Li Zu-ceng'den (13), Çin hanedanı zamanında Tayping İlahi Krallığı (14) diye bilinen ayaklanmaya kadar hepsi de köylü ayaklanması ve devrimci köylü savaşı olan yüzlerce ayaklanma olmuştur. Çin tarihindeki köylü ayaklanmaları ve köylü savaşları, başka hiçbir yerde benzeri olmayan ölçüdedir. Feodal Çin toplumunda köylülerin sınıf mücadeleleri, köylü ayaklanmaları ve köylü savaşları tarihi gelişiminin gerçek itici gücü olmuştur. Çünkü belli başlı köylü ayaklanmaları ve savaşlarının her biri o zamanki feodal rejime bir darbe vurmuştur ve böylece sosyal üretici güçlerin büyümesine az çok yardım etmiştir. Ne var ki, o günlerde ne yeni üretici güçler, ne yeni üretim ilişkileri, ne yeni sınıf güçleri ne de herhangi bir ileri siyasi parti olduğundan, köylü ayaklanmaları ve savaşları, bugün proletaryanın ve Komünist Partisi'nin sağladığı doğru bir önderliğe sahip değillerdi. Bu nedenle, her köylü devrimi başarısızlığa uğradı ve köylülük, toprak ağaları ve asillerce devrim sırasında veya devrimden sonra hanedan değiştirme için hep bir manivela olarak kullanıldı. Bu yüzden her büyük devrimci bir köylü mücadelesinden sonra biraz sosyal ilerleme kaydedilmesine rağmen, feodal ekonomik ilişkiler ve siyasi sistem temelde değişmeden devam etti.

Ancak son yüzyıl içerisinde farklı düzeyde bir değişiklik olmuştur.

3. BUGÜNKÜ SÖMÜRGE, YARI-SÖMÜRGE VE YARI-FEODAL TOPLUM

Yukarıda açıklandığı gibi Çin toplumu 3000 yıl feodal kaldı. Ama bugün hâlâ bütünüyle feodal midir? Hayır, Çin değişmiştir. 1840 Afyon Savaşı'ndan (15) sonra Çin adım adım bir yarı-sömürge, yarı-feodal topluma dönüştü. Japon emperyalistlerinin silahlı saldırıya başladıkları 1931'deki 18 Eylül Olayı'ndan (16) bu yana Çin bir sömürge, yarı-sömürge ve yarı-feodal topluma dönüşmüştür. Şimdi bu değişmenin seyrini açıklayacağız.

İkinci kısımda belirtildiği gibi, feodal Çin toplumu 3000 yıl kadar sürdü. 19. yüzyılın ortalarında, yabancı kapitalizmin girmesiyle Çin toplumunda büyük değişmeler oldu.

Feodal Çin toplumu bir mal (meta) ekonomisi geliştirdiği ve içinde kapitalizmin tohumlarını barındırdığı için, yabancı kapitalizmin etkisi olmadan da kendiliğinden yavaş yavaş gelişip kapitalist bir toplum durumuna gelecekti. Yabancı kapitalizmin ülkeye sızması, bu süreci hızlandırdı. Çin'in sosyal ekonomisinin çözülmesinde yabancı kapitalizm önemli rol oynadı; bir taraftan ülkenin kendine yeterli tabii ekonomisinin temellerini ve hem şehirdeki, hem de köy evlerindeki el sanatları imalatını yıktı ve öte yandan şehirde ve kırda mal ekonomisinin büyümesini hızlandırdı.

Feodal Çin toplumunun temellerini çözücü etkilerinin yanında bu durum, Çin'de kapitalist üretimin gelişmesi için belirli objektif şartları ve imkânları yarattı. Çünkü çok sayıda köylünün ve zanaatkârın iflası işgücü pazarı sağlarken, tabii ekonominin parçalanması da kapitalizm için bir mal pazarı yarattı.

Aslında 19. yüzyılın ikinci yarısında yabancı kapitalizmin dürtüsüyle feodal iktisadi yapıdaki belirli çatlaklar yüzünden bazı tüccarlar, toprakağaları ve bürokratlar 60 yıl kadar önce modern endüstriye yatırım yapmaya başladılar. 40 yıl kadar önce, 20. yüzyıl başlarında Çin'in milli kapitalizmi ilk adımlarını attı. Sonra, 20 yıl kadar önce, birinci emperyalist dünya savaşı sırasında Avrupa ve Amerika'daki emperyalist ülkeler savaşla meşgul olup Çin üzerindeki baskılarını geçici olarak zayıflattıklarından, Çin'in milli endüstrisi, başlıca dokuma ve un öğütülmesi dallarında genişledi.

Milli kapitalizmin doğuşu ve gelişme tarihi, aym zamanda Çin burjuvazisi ve proletaryasının doğuş ve gelişme tarihidir. Nasıl ki toprakağalarının, tüccarların ve bürokratların bir kesimi Çin burjuvazisinin habercisi olduysa, köylülerin ve zanaat işçilerinin bir kesimi de Çin proletaryasının habercisi oldular. Ayrı sosyal sınıflar olarak, Çin burjuvazisi ve Çin proletaryası, yeni doğmuşlardır ve daha önce Çin tarihinde hiç varolmamışlardır. Onlar, feodal toplumun rahminde gelişip yeni sosyal sınıflar haline geldiler. Bu sınıflar eski (feodal) Çin toplumundan doğmuş, hem birbirine bağlı, hem de uzlaşmaz (antagonist) ikizlerdir. Bununla birlikte Çin proletaryası, yalnız Çin milli burjuvazisi ile değil, ama Çin'deki emperyalistlerce doğrudan doğruya işletilen işletmelerle eş zamanlı olarak ortaya çıktı ve büyüdü. Bu nedenle, Çin proletaryasının çok geniş bir kesimi, Çin burjuvazisinden daha yaşlı ve daha tecrübelidir ve dolayısıyla daha büyük ve daha genişçe temellenmiş bir sosyal güçtür. Ne var ki, kapitalizmin doğuşu ve gelişmesi, emperyalizmin Çin'e sızmasından sonra meydana gelen değişmenin sadece bir yanıdır. Bir de, bununla birlikte bulunan engelleyici yanı, yani Çin'de kapitalizmin gelişmesini durdurmak için Çin'in feodal güçleriyle ittifakı vardır.

Şurası kesindir ki, Çin'i işgal eden emperyalist güçlerin amaçları, feodal Çin'i kapitalist Çin'e dönüştürmek değildir. Tersine, amaçları, Çin'i kendi yarı-sömürge ya da sömürgelerine dönüştürmektir.

Bu amaçla emperyalist güçler askeri, siyasi, ekonomik ve kültürel zulüm araçları kullandılar ve kullanıyorlar. Öyle ki, Çin giderek yarı-sömürge ve sömürge haline gelmiştir. Bunlar şunlardır:

(1) Emperyalist güçler, Çin'e karşı birçok saldırı savaşı yürütmüşlerdir. Örneğin, 1840'da İngiltere'nin açtığı Afyon Savaşı, 1857'de İngiliz-Fransız müttefik güçlerin açtığı savaş (17), 1884'te Çin-Fransız Savaşı (18), 1894'te Çin-Japon Savaşı ve sekiz devletin müttefik güçlerinin 1900'de açtığı savaş (19) gibi. Çin'i savaşta yenilgiye uğrattıktan sonra sadece, önceden Çin'in himayesinde bulunan birçok komşu ülkeyi işgal etmekle yetinmeyip, ülke topraklarının bazı kesimlerini ele geçirdiler ya da "kiraladılar". Örneğin Japonya, Tayvan'ı ve Pengu adalarını ele geçirdi ve Lishun limanını "kiraladı". İngiltere Hong Kong'u ele geçirdi ve Fransa Gvangçovan'ı "kiraladı". Toprak ilhakı yanında zorla büyük tazminatlar aldılar. Böylece, Çin'in büyük feodal

imparatorluğuna ağır darbeler indirdi.

(2)Emperyalist güçler, Çin'e bir dizi eşit olmayan anlaşma kabul ettirdiler. Bu anlaşmalar temelinde, Çin'de kendi deniz ve kara kuvvetleri için üsler kurma ve suç işleyen vatandaşlarının kendi konsoloslukları tarafından yargılanması hakkına sahip oldular (20); Çin'i, aralarında emperyalist nüfuz alanlarına böldüler (21).

(3) Emperyalist güçler, bu eşit olmayan anlaşmalarla Çin'in bütün önemli ticari limanlarının kontrolünü ele geçirdiler ve limanların birçoğunda dolaysızca kendi idareleri altında imtiyaz alanları tespit ettiler (22). Ayrıca Çin'in gümrük, dış ticaret ve ulaşım (deniz, kara, nehir ve hava) kontrolünü ele geçirdiler. Böylece, mallarını Çin'e serbestçe sokabildiler. Onu kendi sınai ürünleri için bir pazar durumuna çevirebildiler ve aynı zamanda ülkenin tarımını emperyalist ihtiyaçlarına tabi kılabildiler.

(4) Emperyalist güçler, Çin'in hammaddelerinden ve ucuz işgücünden yerinde yararlanmak için Çin'de hem hafif, hem ağır saniyede birçok işyeri işletmekte ve bu yolla Çin'in mili sanayisi üzerinde doğrudan ekonomik baskı uygulamakta ve onun üretici güçlerinin gelişmesini önlemektedirler.

(5) Emperyalist güçler, Çin'in bankacılığını ve maliyesini, Çin hükümetine borç vererek ve bankalar kurarak tekellerine almışlardır. Böylece, sadece Çin'in milli kapitalizmini mal rekabetiyle boğmakla kalmamış, ülkenin bankacılığı ve maliyesini de boğacak şekilde ele geçirmişlerdir.

(6) Emperyalist güçler, Çin'in bir ucundan diğerine, ticari limanlarından uzak iç bölgelerine kadar uzanan bir komprador ve tefeci-tüccar sömürü şebekesi kurmuşlardır ve Çin'in köylü kitlelerini ve diğer halk kesimlerini daha kolay sömürebilmek için kendi hizmetlerinde bir komprador ve tefeci-tüccar sınıf yaratmışlardır.

(7) Emperyalist güçler, feodal toprakağası sınıfı ve komprador sınıfını, Çin'deki egemenliklerini başlıca dayanakları yapmışlardır. Emperyalizm, "ilk önce bir önceki sosyal yapının egemen tabakalarıyla, feodal ağalar, tüccar ve tefeci burjuvazi ile halkın çoğunluğuna karşı ittifak kurar. Her yerde, emperyalizmin gerici müttefiklerinin varlığının temeli olan bütün o kapitalizm öncesi (pre-kapitalist) sömürü biçimlerini (özellikle köylerde) muhafaza ve devam ettirmeye çalışır"

(23). "Emperyalizm, bütün mali ve askeri gücüyle bürokratik milli- tarist üstyapısıyla birlikte Çin'deki feodal kalıntıları destekleyen, onlara yol gösteren, besleyen ve koruyan güçtür" (24).

(8) Emperyalist güçler, savaşağalarının kendi aralarındaki kavgalarını sürdürmesi ve Çin halkını baskı altında tutması için gerici hükümete bol miktarda mühimmat ve bir alay askeri danışman sağlar.

(9) Üstelik, emperyalist güçler, Çin halkının kafalarını zehirleme çabalarını hiçbir zaman gevşetmemişlerdir. Bu, onların kültürel saldırı siyasetidir; misyoner faaliyetleriyle, hastane ve okullar açarak, gazeteler yayımlayarak ve Çinli öğrencileri dışarda eğitim görmeye teşvik ederek yürütülmektedir. Amaçları, kendi çıkarlarına hizmet edecek ve halkı aldatacak aydınlar yetiştirmektedir.

(10) 18 Eylül 1931'den bu yana Japon emperyalizminin geniş ölçüde işgali, yarı-sömürge Çin'in büyük bir bölümünü Japon sömürgesi haline getirmiştir.

Bu olgular, Çin'de emperyalizmin sızmasından bu yana meydana gelen değişmenin diğer yanını feodal Çin'in yarı feodal, yarı-sömürge ve sömürge Çin'e indirgenmesinin kanlı tablosunu temsil eder.

Öyleyse, besbelli ki, Çin'e karşı saldırılarıyla emperyalist güçler bir yandan feodal toplumun çözülmesini ve kapitalizmin öğelerinin büyümesini hızlandırdı ve böylece feodal toplumu yarı-feodal topluma dönüştürdü ve öte yandan zamansız egemenliklerini Çin'e zorla kabul ettirerek, bağımsız bir ülkeyi bir yarı-sömürge ve sömürge ülkeye çevirdiler.

Bu iki yanıyla birlikte ele alırsak sömürge, yarı-sömürge ve yarı-feodal Çin toplumunun aşağıdaki özelliklere sahip olduğunu görürüz:

(1) Feodal zamanların kendine yeterli tabii ekonomisinin temelleri yıkılmıştır, ama feodal sömürü sisteminin temeli olan, köylülüğün toprakağası sınıfınca sömürülmesi yerinde durmakla kalmamış, fakat komprador ve tefeci sermayenin sömürüsüyle bağlanarak Çin'in tüm sosyal ve ekonomik hayatına açıkça egemen olmuştur.

(2) Milli kapitalizm bir dereceye kadar gelişmiş, Çin'in siyasi ve kültürel hayatında epey bir rol oynamıştır ama Çin'in sosyal ekonomisinin baş modeli haline gelmiştir; gevşektir ve çoğunlukla hem yabancı emperyalizm ve hem de feodalizm ile değişen ölçülerde ilişkidedir.

(3) İmparator ve asillerin otokratik yönetimi devrilmiş ve yerine, ilk önce toprakağası sınıfının savaşağası - bürokrat yönetimi ve sonra toprakağası sınıfıyla büyük burjuvazinin ortak diktatörlüğü geçmiştir. İşgal altındaki alanlarda Japon emperyalizminin ve kuklalarının yönetimi vardır.

(4) Emperyalizm, Çin'in yalnız hayati önemde mali ve ekonomik damarlarını değil, siyasi ve askeri gücünü de kontrol eder. İşgal altındaki alanlarda her şey Japon emperyalizminin elindedir.

(5) Birçok emperyalist gücün tam veya kısmi egemenliği altında kaldığı, uzun zaman birlikten yoksun olduğu ve çok geniş toprağa sahip olduğu için Çin'in ekonomik, siyasi ve kültürel gelişmesi çok eşitsizdir.

(6) Emperyalizmin ve feodalizmin ikili zulmü altında ve özellikle Japon emperyalizminin geniş ölçüde işgali sonucu Çin halkı ve özellikle köylüler, gittikçe daha çok yoksullaştırılmış ve hatta büyük sayılarda dilenciler haline getirilmişlerdir ve hiçbir siyasi hakka sahip olmadan açlık içinde ve soğukta yaşamaktadırlar. Çin halkının yoksulluğu ve özgürlükten mahrumiyeti, başka yerde ender rastlanır ölçüdedir.

Sömürge, yarı-sömürge ve yarı-feodal Çin toplumun özellikleri bunlardır.

Bu durum, esas olarak Japon emperyalizmi ve diğer emperyalist güçler tarafından belirlenmiştir; yani yabancı emperyalizm ve yerli feodalizm anlaşmasının bir sonucudur.

Emperyalizmle Çin milleti arasındaki çelişme ve feodalizmle geniş halk kitleleri arasındaki çelişme, modern Çin toplumundaki temel çelişmelerdir. Şüphesiz burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişme ve gerici hâkim sınıfların kendi aralarındaki çelişmeler gibi başka çelişmeler de vardır. Ama emperyalizm ile Çin milleti arasındaki çelişme, baş çelişmedir. Bu çelişmeler ve şiddetlenmeleri, kaçınılmaz olarak devrimci hareketlerin sürekli büyümesiyle sonuçlanacaktır. Modern ve çağdaş Çin'deki büyük devrimler, bu temel çelişmeler temeli üzerinde doğmuş ve gelişmiştir.

II. BÖLÜM

ÇİN DEVRİMİ

1. SON YÜZYILLARDAKİ DEVRİMCİ HAREKETLER

Çin'in Çin feodalizmiyle anlaşan emperyalizm tarafından bir yarı-sömürge ve sömürgeye dönüştürülmesinin tarihi, aynı zamanda Çin halkının emperyalizme ve uşaklarına karşı verdiği mücadelenin tarihidir. Afyon Savaşı, Tayping İlahi Krallığı Hareketi, Çin-Fransız Savaşı, 1898 Reform Hareketi (25), Yi-Ho-duan Hareketi (26), 1911 Devrimi (27), 4 Mayıs Hareketi (28), 30 Mayıs Hareketi (29), Kuzey Seferi (30), Toprak Devrimi Savaşı (31) ve bugünkü Japonya'ya Karşı Direniş Savaşı, hep Çin halkının emperyalizme ve uşaklarına karşı yılmaz mücadele ruhunun kanıtıdır.

Çin halkının son yüzyıl boyunca sürdürdüğü boyun eğmez kahramanca mücadelesi sayesindedir ki, emperyalizm Çin'e boyun eğdirememiştir ve hiçbir zaman da eğdiremeyecektir.

Japon emperyalizminin bütün gücüyle bir tam saldırı halinde olmasına, açık ve gizli Vang Çing-vey'ler gibi birçok toprakağası ve büyük burjuva unsurun düşmana teslim olmuş olmasına ya da teslime hazırlanmasına rağmen yine Çin halkı, savaşı mutlaka sürdürecektir. Bu kahramanca mücadele Çin halkı Japon emperyalizmini Çin'den sürüp atana ve ülkenin tam kurtuluşunu gerçekleştirene dek durmayacaktır.

Çin halkının milli devrimci mücadelesinin, 1840 Afyon Savaşı'ndan sayarsak tam yüzyıllık, 1911 Devrimi'nden sayarsak otuz yıllık bir tarihi vardır. Bu mücadele, daha ne seyrini tamamlamış, ne de kesin bir başarıyla görevlerini yerine getirmiştir. Bu yüzden, Çin halkı ve özellikle Komünist Partisi azimle savaşı sürdürmenin sorumluluğunu omuzlamalıdır.

Devrimin hedefleri nelerdir? Görevleri nelerdir? İtici güçleri nelerdir? Niteliği nedir? Ve perspektifleri nelerdir? Şimdi bu meseleleri

ele alacağız.

2. ÇİN DEVRİMİNİN HEDEFLERİ

Birinci bölümün üçüncü kısmında yaptığımız tahlilden biliyoruz ki, bugünkü Çin toplumu sömürge, yarı-sömürge ve yarı-feodal bir toplumdur. Ancak Çin toplumunun tabiatını kavradığımız takdirde, Çin devriminin hedeflerini, itici güçlerini, karakterini, perspektiflerini ve gelecekteki yolunu anlayabileceğiz. Bu yüzden, Çin toplumunun tabiatının yani Çin'in şartlarının açıkça anlaşılması, devrimin bütün meselelerinin açıkça anlaşılmasının anahtarıdır.

Bugünkü Çin toplumunun tabiatı sömürge, yarı-sömürge ve yarı-feodal olduğuna göre, Çin Devrimi'nin, bu aşamasında başlıca hedefleri ya da düşmanları nelerdir?

Bunlar; emperyalizm ve feodalizm, emperyalist ülkelerin burjuvazisi ve ülkemizin toprakağası sınıfıdır. Çünkü bugünkü aşamada başlıca zalimler, Çin toplumunun gelişmesine başlıca engeller, bu ikisidir. Çin halkını ezmede bu ikisi anlaşırlar ve emperyalizm, Çin halkının en başta gelen, en azgın düşmanıdır. Çünkü emperyalizmin milli zulmü, daha ağır olanıdır.

Japonya'nın Çin'i silahlı işgalinden bu yana devrimin baş düşmanı Japon emperyalizmi ve onunla ittifak halinde olan, ister açıkça teslim olmuş olsun, isterse böyle yapmaya hazırlansın, bütün Çinli hainler ve gericilerdir.

Kendisi de emperyalist zulmün kurbanlarından olan Çin burjuvazisi, bir zamanlar 1911 Devrimi gibi devrimci mücadelelere önderlik etmiş ya da bu mücadelelerde başrolü oynamış ve Kuzey Seferi ve bugünkü Japonya'ya Karşı Direniş Savaşı gibi devrimci mücadelelere katılmıştır. Ama 1927'den 1937'ye kadar geçen uzun dönemde ise, üst tabakası yani Guomindang içindeki gerice klikçe temsil edilen kesimi, emperyalizmle işbirliği yaptı, toprakağası sınıfıyla gerici bir ittifak kurdu. Kendisine yardım etmiş olan dostlara -Komünist Partisi'ne, proletaryaya, köylülük ve küçük burjuvazinin diğer kesimlerine- ihanet etti. Çin Devrimi'ne ihanet etti ve onu yenilgiye götürdü. Bunun içindir ki, o sırada devrimci halk ve devrimci siyasi parti (Komünist Partisi) bu burjuva öğelere ancak devrimin hedeflerinden biri gözüyle

bakabilirdi. Direniş Savaşı'nda büyük toprakağası sınıfının ve büyük burjuvazinin Vang Çing-vey tarafından temsil edilen bir kesimi ihanet etmiş ve düşman saflarına geçmiştir.

Bundan dolayı anti-Japon halk, milli çıkarlarımıza ihanet etmiş olan bu büyük burjuva unsurları, devrimin hedeflerinden biri saymaktan başka bir şey yapamaz.

O halde, Çin devriminin düşmanlarımn çok güçlü olduğu ortadadır. Düşmanlarımız arasında sadece güçlü emperyalistler ve güçlü feodal kuvvetler yoktur, bazı zamanlarda halka karşı çıkmak için emperyalist ve feodal güçlerle işbirliği yapan burjuva gericiler de vardır. Bu yüzden, devrimci Çin halkının düşmanlarının gücünü küçümsemek yanlış olur.

Böyle düşmanlar karşısında Çin Devrimi'nin uzun süreli ve amansız olmaktan başka bir yolu yoktur. Böylesine güçlü düşmanlar karşısında devrimci güçleri inşa edebilmesi ve düşmanı ezebilecek güçte çelikleşebilmesi, ancak uzun bir süre içinde mümkündür. Çin Devrimi'ni böyle insafsızca bastıran düşmanlar karşısında, devrimci güçler, kendilerini çelikleştirmezler ve bütün dirençlerini göstermezlerse, değil düşman mevzilerini ele geçirmek, kendi mevzilerini bile tutamazlar. Bu yüzden, Çin Devrimi'nin güçlerinin göz açıp kapayıncaya kadar inşa edebileceğini ya da Çin'in devrimci mücadelesinin bir gecede zafere ulaşabileceğini düşünmek yanlıştır.

Böyle düşmanlar karşısında Çin Devrimi'nin baş mücadele aracı ya da biçimi, barışçı mücadele değil silahlı mücadele olmalıdır. Çünkü düşmanlarımız, barışçı faaliyeti Çin halkı için imkânsız kılmış, onları her türlü siyasi özgürlük ve demokratik haktan yoksun bırakmıştır. Stalin, "Çin'de silahlı devrim, silahlı - karşı devrimle savaşıyor. Bu, Çin Devrimi'nin kendine has niteliklerinden ve avantajlarından biridir" (31) diyor. Bu ifade, tümüyle doğrudur. Bunun için silahlı mücadeleyi, devrimci savaşı, çete savaşını ve ordu çalışmasını küçümsemek yanlıştır.

Böyle düşmanlar karşısında devrimci üs alanları meselesi ortaya çıkmaktadır. Çin'in kilit şehirleri uzun süredir güçlü emperyalistler ve gerici müttefiklerince işgal edilmiş olduğundan, devrimci safların, , şehirleri köylük bölgelere saldırı için kullanan hain düşmana karşı savaşmak için, geri kalmış köyleri, ileri pekişmiş üs alanlarına, devrimin

büyük askeri, siyasi, ekonomik ve kültürel kalelerine dönüştürmeleri ve bu şekilde, giderek uzun süreli mücadele yoluyla devrimin tam zaferini sağlamaları zorunludur. Eğer emperyalizm ve uşaklarıyla uzlaşmak istemiyorlarsa ve mücadeleyi sürdürmeye azimliyseler ve güçlerini inşa etmek, çelikleştirmek ve henüz kendi güçleri yetersizken güçlü bir düşmanla nihai muharebelere girmekten kaçınmak niyetindeyseler, böyle yapmaları zorunludur. Durum böyle olunca, Çin Devrimi'nin zaferi önce kırsal alanlarda kazanılabilir. Çin'in ekonomik gelişmesi eşitsiz (birleşmiş bir kapitalist ekonomi değil), arazisi geniş (ki bu devrimci güçlere manevra alanı yapma alanı sağlar), karşı-devrimci kamp bölünmüş ve çelişmelerle dolu olduğu ve devrimin ana gücü olan köylülerin mücadelesine, Komünist Partisi, proletarya partisi önderlik ettiği için, bu mümkündür. Ama bu şartların da kendileri devrimi eşitsiz yapmakta ve tam zaferi kazanma görevini uzun ve zorlu kılmaktadır. O halde devrimci üs alanlarındaki uzun devrimci mücadelenin, esas olarak Çin Komünist Partisi'nin önderlik ettiği köylü çete savaşından ibaret olacağı açıktır. Bunun için köylük bölgeleri devrimci üs alanları olarak kullanmanın zorunluğunu dikkate almamak köylüler arasında itinalı çalışmayı ve çete savaşını ihmal etmek yanlıştır.

Ne var ki, silahlı mücadeleye ağırlık vermek, diğer mücadele biçimlerini bir yana bırakmak demek değildir; tersine, silahlı mücadele diğer mücadele biçimleriyle desteklenmezse başarıya ulaşmaz. Ve köylük üs alanlardaki çalışmaya ağırlık vermek, şehirlerdeki ve hâlâ düşmanın yönetimi altındaki diğer çok geniş köylülük alanlardaki çalışmamızı bırakmak demek değildir. Tersine, şehirlerdeki ve bu gibi diğer köylük alanlardaki çalışma olmadan, bizim kendi köylük üs alanlarımız tecrit olur ve devrim yenilgiye uğrardı. Üstelik, devrimin son hedefi, düşmanın ana üsleri olan şehirlerin zaptıdır ve bu hedefe şehirlerde yeterli çalışma olmadan ulaşılamaz. Dolayısıyla, düşmanın halka karşı başlıca silahı olan ordusu yok edilmeden, devrimin ne köylük alanlarda, ne de şehirlerde muzaffer olmayacağı açıktır. Bu yüzden, düşman birliklerini muharebede yoketmenin yanı sıra, onları dağıtmak gibi önemli bir görevimiz de vardır.

Şu da açıktır ki, Komünist Partisi, düşman tarafından işgal edilmiş olan ve uzun bir süredir gericiliğin ve karanlık güçlerin egemenliği altında olan şehir ve köylük alanlardaki propaganda ve örgütleme

çalışmasında aceleci ve maceracı olmamalı, yeraltında çalışan, iyi seçilmiş kadrolara sahip olmalı, güç toplamalı ve orada fırsat kollamalıdır. Düşmana karşı mücadelede halka önderlik ederken Parti adım adım, yavaşça ve emin bir şekilde ilerleme, "haklı nedenlerle, yararımıza ve kendine hâkim olarak mücadele verme" ilkesine sadık kalma kanun emirname ve sosyal geleneklerine izin verdiği açık faaliyet biçimlerinden faydalanma taktiklerini benimsemelidir, boş yaygara ve pervasız eylem hiçbir zaman başarıya götüremez.

3. ÇİN DEVRİMİNİN GÖREVLERİ

Bu aşamada, emperyalizm ve feodal toprakağası sınıfı, Çin Devrimi'nin başlıca düşmanları olduğuna göre, devrimin halihazırdaki görevleri nelerdir?

Hiç şüphesiz, ana görevleri, bu iki düşmana vurmaktır. Yabancı emperyalist zulmünü yıkmak için bir milli devrim, feodal toprakağası zulmünü yıkmak için bir demokratik devrim yapmaktır. İlk ve önde gelen görev ise emperyalizmi devirmeyi hedef alan milli devrimdir.

Bu iki büyük görev, birbirine bağlıdır. Emperyalist egemenlik yıkılmadan feodal toprakağası sınıfının egemenliğine son verilemez, çünkü emperyalizm onun ana desteğidir. Tersine, feodal toprakağası sınıfını yıkmaları için mücadelelerinde köylülere yardım etmeden, emperyalist egemenliği yıkacak güçlü devrimci müfrezeler inşa etmek mümkün değildir. Çünkü, feodal toprakağası sınıfı, Çin'de emperyalist egemenliğin ana sosyal temelidir ve köylülük, Çin devriminin ana gücüdür. Bu nedenle iki temel görev, milli devrim ve demokratik devrim, aynı zamanda hem ayrı, hem birleşiktir.

Milli devrimin şimdiki ana görevi, Japon emperyalist istilacılarına karşı direnmek olduğundan ve savaşı kazanmak için demokratik devrimin tamamlanması gerektiğinden, aslında bu iki devrimci görev daha şimdiden birbirine bağlıdır. Milli devrimi ve demokratik devrimi, tümüyle ayrı iki devrim aşaması olarak görmek yanlıştır.

4. ÇİN DEVRİMİNİN İTİCİ GÜÇLERİ

Çin toplumunun tabiatı, Çin Devrimi'nin bugünkü hedefleri ve

görevleri yukarda tahlil edildiğine ve tanımlandığına göre, Çin Devrimi'nin itici güçleri nelerdir?

Çin toplumu sömürge, yarı-sömürge ve yarı-feodal bir toplum olduğuna, devrim esas olarak yabancı emperyalist egemenlik ve yerli feodalizm hedeflerine yöneldiğine, görevleri bu iki zalimi devirmek olduğuna göre, Çin toplumundaki çeşitli sınıf ve tabakalardan hangileri bunlara karşı savaşabilecek güçleri meydana getirirler? Bu, şimdiki aşamada Çin Devrimi'nin itici güçleri meselesidir. Çin Devrimi'nin temel taktikleri meselesine doğru bir çözüm getirmek için bu meselenin açıkça anlaşılması zorunludur.

Bugünkü Çin toplumunda hangi sınıflar mevcuttur? Toprakağası sınıfı ve burjuvazi vardır; toprakağası sınıfı ve burjuvazinin üst tabakası Çin toplumunda egemen sınıfları meydana getirir. Bunun yanısıra, hepsi Çin'in geniş alanlarında hâlâ bağımlı sınıflar durumunda olan proletarya, köylülük ve küçük-burjuvazinin köylülük dışındaki farklı kesimleri vardır.

Bu sınıfların Çin Devrimi'ne karşı tavır ve tutumları, tümüyle toplumdaki ekonomik yerleriyle belirlenir. Böylece, devrimin hem itici güçleri, hem de hedefleri ve görevleri, Çin'in sosyo-ekonomik sisteminin tabiatı tarafından belirlenmektedir.

Şimdi, Çin toplumundaki değişik sınıfları tahlil edelim.

1- Toprakağası Sınıfı

Toprakağası sınıfı, Çin'de emperyalist egemenliğinin ana sosyal temelini oluşturur. Bu sınıf köylüleri sömürmek ve ezmek için feodal sistemi kullanan, Çin'in siyasi, ekonomik ve kültürel gelişmesine engel olan ve hiçbir ilerici rol oynamayan bir sınıftır.

Bu yüzden toprakağaları bir sınıf olarak, devrimin itici gücü değil, bir hedeftir.

Şimdiki direniş savaşında büyük toprakağalarının bir kesimi, büyük burjuvazinin bir kesimi (teslimiyetçiler ile birlikte Japon saldırganlarına) teslim oldu ve hainleşti. Bu arada henüz anti-Japon kampta olmasına rağmen büyük toprakağalarının diğer bir kesimi, büyük burjuvazinin başka bir kesimi (yola gelmezler) ile gittikçe daha çok yalpalamaktadır. Ama orta küçük toprakağaları ve biraz kapitalist özellik

gösteren aydın eşrafın önemli bir kesimi, savaş için bir miktar arzu göstermektedir ve biz, Japonya'ya karşı ortak savaşta onlarla birleşmeliyiz.

2- Burjuvazi

Komprador büyük burjuvazi ile milli burjuvazi arasında fark vardır.

Komprador büyük burjuvazi, emperyalist ülkelerin kapitalistlerine doğrudan doğruya hizmet eden ve onlar tarafından beslenen bir sınıftır. Sayısız bağlar, onu, kırlardaki feodal güçlere yakından bağlamaktadır. Bu yüzden o, Çin Devrimi'nin bir hedefidir ve devrim tarihinde hiçbir zaman itici bir güç olmamıştır.

Ancak, komprador büyük burjuvazinin farklı kesimleri, farklı emperyalist güçlere bağlıdır. Öyle ki, emperyalist güçler arasındaki çelişmeler çok keskinleştiğinde ve devrim esas olarak belirli bir emperyalist güce yöneldiğinde, komprador sınıfın diğer emperyalist gruplara hizmet eden kesimlerinin belirli bir dereceye kadar ve belirli bir süre için mevcut anti-emperyalist cepheye katılması mümkün olur. Fakat bunlar, efendileri Çin Devrimi'ne karşı çıkar çıkmaz, devrime karşı döneceklerdir.

Şimdiki savaşta Japoncu büyük burjuvazi (teslimiyetçiler) ya teslim olmuştur ya da teslim olmaya hazırlanıyordur. Avrupacı ve Amerikancı büyük burjuvazi (yola gelmezler) henüz anti-Japon kampta olmalarına rağmen, gittikçe daha fazla yalpalamakta ve aym anda Japonya'ya direnme ve Komünist Partisi'ne karşı çıkma ikili oyunu oynamaktadır. Büyük burjuva teslimiyetçilerine karşı siyasetimiz onları düşman saymak ve yere çalmaktır.

Büyük burjuva yola gelmezlere karşı ikili bir devrimci siyaset uygularız. Bir yandan hâlâ anti-Japon oldukları için onlarla birleşiriz ve onların Japon emperyalizmiyle olan çelişmelerinden yararlanırız. Öte yandan, direniş ve birliğe zararlı, zorba anti-Komünist ve gerici bir siyaset izledikleri için onlarla mücadele ederiz. Böyle bir mücadele olmazsa, hem direniş, hem de birlik tehlikeye düşer.

Milli burjuvazi, ikili nitelik taşıyan bir sınıftır.

Bir yandan emperyalizmce ezilmekte, feodalizm tarafından zin-

cirlenmektedir.Ve bundan dolayı her ikisi ile de çelişki halindedir. Bu yüzden, devrimci güçlerden birini meydana getirir. Çin Devrimi boyunca emperyalizme, bürokrat ve savaşağaları hükümetlerine karşı savaşa belli bir heves göstermiştir.

Ama öte yandan, emperyalizme ve feodalizme tümden karşı durma cesaretinden yoksundur. Çünkü, ekonomik ve siyasi bakımdan gevşektir ve emperyalizm ve feodalizm ile hâlâ ekonomik bağları vardır. Bu durum halkın devrimci güçleri kuvvetlendiğinde açıkça ortaya çıkmaktadır.

Milli burjuvazinin ikili karakterinden, onun belirli zamanlarda ve belirli bir dereceye kadar, emperyalizme ve bürokrat savaşağaları hükümetlerine karşı devrimde yer alabileceği ve devrimci bir güç olabileceği, ama diğer zamanlarda, komprador büyük burjuvaziyi izleme ve karşı-devrimde onun ortağı olarak hareket etme tehlikesi olduğu ortaya çıkar.

Esas olarak orta burjuvazi olan Çin milli burjuvazisi, 1927'den 1931'e kadar olan dönemde(18 Eylül Olayı'ndan önce), devrime karşı çıkmada büyük toprakağası sınıfını ve büyük burjuvaziyi izlemesine rağmen, aslında hiçbir zaman siyasi iktidarı elinde bulundurmamış ve iktidarda olan bu sınıfların gerici siyasetleriyle kısıtlanmıştır. Bugünkü savaşta sadece büyük toprakağası ve büyük burjuva teslimiyetçilerden değil, büyük burjuva yola gelmezlerden de ayrılır ve bugüne kadar, oldukça iyi bir müttefikimiz olmuştur. Bu nedenle, milli burjuvaziye karşı mutlaka ihtiyatlı bir siyaset yürütmemiz gerekmektedir.

3- Küçük-Burjuvazinin Köylülük Dışındaki Farklı Kesimleri

Köylülük dışında kalan küçük-burjuvazi, büyük sayıda aydınlar, küçük tüccarlar, zanaatkârlar ve serbest meslek sahiplerinden meydana gelir.

Durumları bir bakıma orta köylülerinkini andırır. Hepsi emperyalizm, feodalizm ve büyük burjuvazinin zulmünden acı çekmekte, gittikçe iflasa ve yoksulluğa sürüklenmektedirler.

Bu yüzden, küçük-burjuvazinin bu kesimleri, devrimin itici güçlerinden birini meydana getirir ve proletaryamn güvenilir bir müttefi-

kidir. Kurtuluşlarını ancak proletaryanın önderliği altında gerçekleştirebilirler.

Şimdi, küçük-burjuvazinin köylülük dışındaki farklı kesimlerini tahlil edelim.

İlk olarak, aydınlar ve öğrenci gençlik. Bunlar, ayrı bir sınıf veya tabaka meydana getirmezler. Aile kökenlerine, yaşama şartlarına ve siyasi görüşlerine bakılarak çoğu küçük- burjuva kategorisine konabilir.

Son birkaç on yılda sayıları önemli miktarda artmıştır. Emperyalizm ve büyük burjuvaziyle birlik olan ve halka karşı onlar için çalışan kesimi dışında kalan aydın ve öğrencilerin çoğu emperyalizm, feodalizm ve büyük burjuvazi tarafından ezilmekte, işsizlik ya da öğrenimlerini sürdürememe korkusu içinde yaşamaktadırlar. Bu yüzden, devrimci olmaya oldukça eğilimlidirler. Burjuva bilimsel bilgisiyle az çok donanmışlardır, kesin bir siyasi duyguları vardır ve devrimin bu aşamasında sık sık bir öncü bir rol oynarlar, ya da kitlelerle bağ görevini yerine getirirler. 1911 Devrimi'nden önce yurt dışındaki Çinli öğrencilerin hareketi, 1919'un 4 Mayıs Hareketi, 1925'in 30 Mayıs Hareketi ve 1935'in 9 Aralık Hareketi (32) bunun güçlü kanıtlarıdır. Özellikle, az çok yoksullaşmış çok sayıdaki aydın, devrimi desteklemede veya devrimde yer almada işçi ve köylülerle el ele verebilirler. Çin'de Marksist-Leninist ideolojinin genişçe yayılması ve kabul edilmesi, ilkin aydınlar ve genç öğrenciler arasında olmuştur. Devrimci aydınların katılması olmadan, devrimci güçler başarıyla örgütlenemez ve devrimci çalışma başarıyla yürütülemez. Fakat aydınlar, kendilerini her şeyleriyle kitle devrimci mücadelelerinin içine atana ya da kitlelerin çıkarlarına hizmet etmeye ve onlarla bir olmaya karar verene dek sık sık sübjektif ve bireyci, düşünmede pratik olmama ve eylemde kararsız olma eğilimindedir. Bunun için, her ne kadar Çin'deki devrimci aydınların kitlesi öncü rolü oynayabilse ya da kitlelere bir bağ görevi görebilirse de, hepsi sonuna kadar devrimci olarak kalmayacaktır. Birkaçı devrimin düşmanı haline bile gelirken, bazıları kritik anlarda devrimci safların dışına düşecek ve pasifleşecektir. Aydınlar ancak uzun bir dönemde kitle mücadeleleri içinde eksikliklerini yenebilirler.

İkinci olarak, küçük esnaflar. Genellikle dükkân işletirler. Ya bir- iki yardımcı çalıştırırlar ya da hiç yardımcıları yoktur. Emperya-

lizm, büyük burjuvazi ve tefecilerin sömürüsü sonucu iflas etme tehdidi altında yaşarlar.

Üçüncü olarak, zanaatkârlar. Sayıları çoktur. Kendi üretim araçlarına sahiptirler ve hiç işçi tutmazlar ya da bir-iki çırak veya yardımcı çalıştırırlar. Bunların durumları orta köylülerinkine benzer.

Dördüncü olarak, serbest meslek sahipleri. Bunlar doktor ve diğer meslek sahiplerini içerir. Diğer halkı ya hiç sömürmezler ya da çok az sömürürler. Durumları zanaatkârlarınkine benzer.

Küçük-burjuvazinin bu kesimleri, devrimi destekleyebilecekleri ve devrime katılabilecekleri için ve iyi müttefikimiz olduklarından, yanımıza kazanmamız ve çıkarlarını korumamız gereken çok geniş bir halk yığınını meydana getirirler. Bazılarının burjuvazi tarafından kolayca etkilenmesi, zayıftaraflarıdır. Bundan dolayı, onlar arasında devrimci propaganda ve örgütsel çalışma yürütmeliyiz.

4- Köylülük

Köylülük, Çin'in toplam nüfusunun hemen hemen yüzde 80'ini meydana getirir ve bugün ülke milli ekonomisinde ana güçtür.

Köylülük arasında şiddetli bir kutuplaşma süreci yer alıyor.

İlk olarak zengin köylüler. Köylük nüfusun aşağı yukarı yüzde 5'ini (ya da toprak ağalarıyla birlikte aşağı yukarı yüzde 10'unu) ve köy burjuvazisini meydana getirirler. Çin'deki zengin köylülerin çoğunluğu, topraklarının bir bölümünü kiraya verdikleri, tefecilik yaptıkları ve çiftlik işçilerini insafsızca sömürdükleri için yarı-feodal karakterlidirler. Ama genellikle, kendileri bedenen çalışırlar. Ve bu anlamda, köylülüğün bir parçasıdırlar. Zengin köylü üretim şekli, belirli bir dönem yararlı olarak kalacaktır. Genellikle köylü kitlelerinin anti-emperyalist mücadelesine biraz katkıda bulunabilir ve toprakağalarına karşı toprak devrimi mücadelesinde tarafsız kalabilirler. Bu yüzden zengin köylüleri, toprakağaları ile aynı sınıftan saymamalı ve vaktinden önce zengin köylülüğü bir tasfiye politikası uygulamamalıyız.

İkinci olarak, orta köylüler. Bunlar, Çin'in köylük nüfusunun yüzde 20'sini meydana getirirler. Ekonomik bakımdan kendine yeterlidirler (ürün iyi olduğunda bir kenara bir şeyler koyabilir, ara sıra işçi tutabilirler ya da faizle küçük miktarda para verebilirler). Genellikle

başkalarını sömürmezler fakat emperyalizm, toprakağası sınıfı ve burjuvazi tarafından sömürülürler. Hiçbir siyasi hakları yoktur. Bazılarının yeterince toprağı yoktur ve sadece bir kesiminin (hali vakti yerinde orta köylülerin) biraz fazla toprağı vardır. Orta köylüler, sadece anti-emperyalist devrime ve toprak devrimine katılabilmekle kalmazlar, sosyalizmi de kabul edebilirler. Bu yüzden, tüm orta köylülük, proletaryanın güvenilir bir müttefiki olabilir ve devrimin önemli bir itici gücüdür. Orta köylülerin olumlu ya da olumsuz tavrı, devrimde zaferi veya yenilgiyi belirleyen etkenlerden biridir ve bu, özellikle toprak devriminden sonra orta köylüler köylük nüfusunun büyük çoğunluğu haline geldikleri zaman doğrudur.

Üçüncü olarak, yoksul köylüler, Çin'de yoksul köylüler, tarım işçileriyle birlikte köylük nüfusun yüzde 70'ini meydana getirirler. Bunlar hiç toprağı olmayan veya yetersiz toprağı olan geniş köylü kitleleri, kırın yarı-proletaryası, Çin Devrimi'nin en büyük itici gücü, proletaryanın tabii ve en güvenilir müttefiki ve Çin'in devrimci güçlerinin ana müfrezesidir. Yoksul ve orta köylüler, ancak, proletaryanın önderliği altında kurtuluşlarını gerçekleştirebilirler ve proletarya, ancak yoksul ve orta köylülerle sağlam bir ittifak kurarak devrimi zafere götürebilir. Yoksa bunların ikisi de imkânsızdır. "Köylülük" terimi, esas olarak yoksul ve orta köylüleri belirtir.

5- Proletarya

Çin proletaryası içinde modern sanayi işçilerinin sayısı iki buçuk-üç milyon arasındadır. Şehirlerde küçük çapta sanayide ve el sanatlarında çalışan işçiler ve atölye yardımcıları yaklaşık olarak 12 milyondur. Ve buna ek olarak büyük sayıda köy proleterleri (tarım işçileri), şehirlerde ve kırlarda diğer mülksüz-insanlar vardır.

Dünyanın her yerindeki proletaryayla paylaştığı temel niteliklerinin -en ileri ekonomi biçimiyle ilişkisi, güçlü örgüt ve disiplin duygusu ve üretim araçları üzerinde özel mülkiyetten yoksun oluşunun- yanında, Çin proletaryası başka birçok göze çarpan niteliklere sahiptir.

Bunlar nelerdir?

Birincisi, Çin proletaryası başka ülkelerde ender rastlanan bir şiddet ve vahşetle damgalanmış bir üçlü zulme (emperyalist, burjuva

ve feodal zulme) maruz olduğundan, devrimci mücadelede diğer herhangi bir sınıftan daha kararlı mükemmeldir. Sömürge ve yarısömürge Çin'de, Avrupa'da olduğunun tersine sosyal-reformizm için hiçbir ekonomik temel olmadığından, birkaç grev kırıcı dışında bütün proletarya son derece devrimcidir.

İkincisi, devrim sahnesine çıktığı andan bu yana Çin proletaryası, kendi devrimci partisinin -Çin Komünist Partisi'nin- önderliği altına girdi ve Çin toplumunda siyasi bakımdan en bilinçli sınıf oldu.

Üçüncüsü, Çin proletaryası köken olarak, çoğunlukla iflas etmiş köylülerden oluştuğundan, köylü kitleleriyle yakın bir ittifak kurmasını kolaylaştıran tabii bağlara sahiptir.

Bu yüzden, kaçınılmaz belli zayıflıklarına, örneğin (köylülüğe göre) azlığı, (kapitalist ülkelerdeki proletaryaya göre) gençliği ve (burjuvaziye göre) düşük öğrenim düzeyine rağmen, Çin proletaryası gene de Çin Devrimi'nin temel itici gücüdür. Proletaryanın önderliği olmadan, Çin Devrimi'nin başarısı mümkün değildir. Geçmişten bir örnek verelim. 1911 Devrimi başarısızdı. Çünkü, proletarya bilinçli olarak yer almadı ve Komünist Partisi henüz yoktu. Daha yakın zamanda, 1924-27 Devrimi bir süre büyük başarı sağladı. Çünkü proletarya bilinçli olarak yer aldı, önderlik etti ve Komünist Partisi o zaman vardı. Büyük burjuvazi, proletaryayla ittifakına ihanet ettiği ve ortak devrimci programı bıraktığı ve aynı zamanda Çin proletaryası ve onun siyasi partisi henüz yeterli devrimci tecrübeye sahip olmadığı için, bu devrim yenilgiyle sonuçlandı. Şimdi bugünkü anti-Japon savaşı ele alalım: Proletarya ve Komünist Partisi Anti-Japon Milli Birleşik Cephe'de önderlik ettiği için tüm millet birleştirildi ve büyük direniş savaşı başlatıldı ve azimle sürdürülmekte.

Çin proletaryası en yüksek siyasi bilince ve örgüt duyurusuna sahip olmasına rağmen, yalnız kendi gücüyle zafer kazanamayacağını anlamalıdır. Çin proletaryası , kazanmak için, devrimde yer alabilecek tüm sınıf ve tabakalarla değişen şartlara göre birleşmeli ve devrimci bir birleşik cephe örgütlemelidir. Çin toplumundaki tüm sınıflar arasında, köylülük işçi sınıfının sağlam müttefiki; şehir küçükburjuvazisi güvenilir bir müttefiki ve milli burjuvazi belirli dönemlerde ve belirli bir dereceye kadar müttefikidir. Bu, Çin'in çağdaş devrimci tarihinin ortaya koyduğu temel yasalardan biridir.

6- Serseriler (Lumpenler)

Çin'in sömürge ve yarı-sömürge durumu, köyde ve şehirde bir işsiz yığını yaratmıştır. Geçinmek için uygun araçlar verilmeyen bu insanların çoğu gayrimeşru yollara başvurmak zorunda kalır. Böylece; haydutlar, gangsterler, dilenciler, fahişeler ve batıl inançlardan geçim sağlayan sayısız insan ortaya çıkar. Bu sosyal tabaka istikrarsızdır. Bazıları gerici güçler tarafından satın alınmaya eğilimliyken, diğerleri devrime katılabilirler. Bu kimseler, yapıcı niteliklerden yoksundur ve yapmadan çok yıkma eğilimindedirler. Devrime katıldıktan sonra, devrimci saflarda gezgin asi ve anarşist ideolojisinin bir kaynağı olurlar. Bu nedenle, onları nasıl yeniden biçimlendireceğimizi ve yıkıcılıklarına karşı nasıl tetikte duracağımızı bilmeliyiz.

Yukardakiler, Çin Devrimi'nin itici güçlerinin bir tahlilidir.

ÇİN DEVRİMİNİN KARAKTERİ

Şimdi, Çin toplumunun tabiatını, yani Çin'in kendine has şartlarını anlamış bulunuyoruz. Bu anlayış, Çin'in bütün devrimci meselelerini çözmek için gerekli ön şarttır. Çin Devriminin hedefleri, görevleri ve itici güçleri konusunda da açıklığa kavuştuk: bunlar, Çin Devrimi'nin bugünkü aşamasında temel meselelerdir ve Çin toplumunun özel tabiatından yani Çin'in kendine has şartlarından doğmaktadırlar. Bütün bunları anlarsak, şimdi, devrimin, bugünkü aşamasındaki diğer bir temel meseleyi yani Çin Devrimi'nin karakterini anlayabiliriz.

Gerçekten, bu aşamada Çin Devrimi'nin karakteri nedir? Bu devrim burjuva-demokratik devrimi mi yoksa bir proleter-sosyalist devrim midir? İkincisi değil, birincisi olduğu açıktır.

Çin toplumu sömürge, yarı-sömürge ve yarı-feodal, Çin devriminin baş düşmanları emperyalizm ve feodalizm, devrimin görevleri bu iki düşmanı,içinde burjuvazinin bazen yer aldığı bir milli ve demokratik devrimle devirmek olduğu ve devrimin ucu, büyük burjuvazi devrime ihanet edip devrimin düşmanı haline gelse bile, genel olarak kapitalizme ve kapitalist özel mülkiyete değil emperyalizme ve feodalizme yöneltildiği ve bütün bunlar doğru olduğu için bugünkü aşamada Çin

Devrimi'nin karakteri proleter sosyalist değil, burjuva-demokratiktir (33)

Ancak, bugünkü Çin'de burjuva-demokratik devrim, şimdi artık devri geçmiş olan eski genel türde değil, yeni özel türde bir burjuva-demokratik devrimdir.. Biz bu yeni türe, yeni-demokratik devrim diyoruz ve bu tür, Çin'de olduğu gibi, bütün diğer sömürge yarı-sömürge ülkelerde gelişmektedir. Yeni-demokratik devrim, emperyalizme yani uluslararası kapitalizme azimle karşı koyduğu için dünya proleter-sosyalist devriminin bir parçasıdır. Siyasi bakımdan yeni-demokratik devrim, devrimci sınıfların emperyalistler, hainler ve gericiler üzerindeki ortak diktatörlüğü için çalışır ve Çin'in burjuva diktatörlüğü altında bir topluma dönüşmesine karşı koyar. Ekonomik bakımından, emperyalistlerin, hainlerin ve gericilerin büyük girişimlerini ve sermayelerini millileştirmeyi genel olarak özel kapitalist girişimi muhafaza eder ve zengin köylü ekonomisini ortadan kaldırmazken, toprakağalarının topraklarını köylülere dağıtmayı amaçlar. Böylece, yeni tür demokratik devrim, bir yandan kapitalizmin yolunu açarken, öte yandan sosyalizmin ön şartlarını yaratır. Çin Devrimi'nin bugünkü aşaması, sömürge, yarı-sömürge ve yarı-feodal toplumun ilgası ve bir sosyalist toplumun kurulması arasında bir geçiş aşaması, yani bir yeni-demokratik devrim sürecidir. Ancak, Birinci Dünya Savaşı ve Rus Ekim Devrimi'nden sonra başlayan bu süreç Çin'de 4 Mayıs 1919 Hareketleriyle başladı. Bu yeni-demokratik-devrim, geniş halk kitlelerinin, proletaryanın önderliği altında anti-emperyalist, anti-feodal bir devrimdir. Çin toplumu sosyalizme ancak böyle bir devrimle ilerleyebilir. Başka bir yol yoktur.

Yeni-demokratik devrim, burjuvazinin diktatörlüğüyle değil, bütün devrimci sınıfların, proletarya önderliği altında birleşik cephesinin diktatörlüğüyle sonuçlanması bakımından, Avrupa ve Amerika'nın demokratik devrimlerinden çok farklıdır. Bugünkü direniş savaşında Komünist Partisi önderliğindeki devrimci üs alanlarında kurulmuş olan anti-Japon-demokratik siyasi iktidar, Anti-Japon Milli Birleşik Cephe'nin siyasi iktidarıdır; bu, ne bir burjuva, ne de bir proleter tek sınıf diktatörlüğü olup, devrimci sınıfların proletarya önderliğinde ortak diktatörlüğüdür. Japonya'ya karşı direnmeden ve demokrasiden yana olan herkes, hangi partiyle ilgili olursa olsun, bu siyasi iktidarda

yer alma hakkına sahiptir.

Yeni-demokratik devrim, Çin'de emperyalistlerin, hainlerin ve gericilerin egemenliğini devirmesi, ama kapitalizmin anti-emperyalist, anti-feodal mücadeleye katkıda bulunabilecek herhangi bir kesimini yok etmemesi bakımından da sosyalist devrimden ayrılır.

Yeni-demokratik devrim temelde, Dr. Sun Yat-sen'in 1924'te savunduğu Üç Halk İlkesi'nde öngördüğü devrimde uygunluk halindedir. Guomindang Birinci Milli Kongresi'nin bildirgesinde Dr. Sun şöyle diyordu:

"Çağdaş devletlerdeki sözde demokratik sistem, çoğunlukla burjuvazinin tekelinde ve sıradan halkı ezmek için araç haline gelmiştir. Öte yandan, Guomindang'ın Demokrasi İlkesi, bütün halkça paylaşılan ve birkaç kişinin özel malı olmayan bir demokratik sistem demektir." Ve devam ediyor.

"İster Çinli, ister yabancı mülkiyetinde olsun, tekel karakterinde ya da özel işletme için fazla büyük olan bankalar, demiryolları ve havayolları gibi işletmeler, özel sermayenin, halkın geçimine egemen olmaması için, devletçe işletilecek ve yönetilecektir. Sermayenin düzenlenmesinin ana ilkesi budur."

Ve gene Vasiyetnamesinde Dr. Sun, iç ve dış siyasetin temel ilkesine işaret etti: "Halk kitlelerini ayağa kaldırmalı ve bizi kendileriyle eşit sayan dünya milletleriyle ortak bir mücadelede birleşmeliyiz." Eski uluslararası ve iç şartlara uygun olan eski demokrasinin Üç Halk İlkesi, böylece yeni uluslararası ve iç şartlara uygun, Yeni Demokrasi'nin Üç Halk İlkesi şekline getirilmişti. Çin Komünist Partisi, 22 Eylül 1937 Bildirgesinde, "Çin'in bugün muhtaç olduğu şey, Üç Halk İlkesi olduğu için Partimiz onların tümüyle gerçekleşmesi için savaşmaya hazırdır" diye ilan ederken, başka birini değil ikinci çeşit Üç Halk İlkesini kastediyordu. Bu Üç Halk İlkesi, Dr. Sun Yat-sen'in Üç Büyük Siyaseti'ni, -Rusya ile ittifak, Komünist Partisi'yle işbirliği, işçi ve köylülere yardımı içerir. Yeni uluslararası ve iç şartlarda Üç Büyük Siyaset'ten sapan herhangi bir çeşit Üç Halk İlkesi, devrimci değildir. (Burada, komünizmle Üç Halk İlkesi'nin, demokratik devrimin temel siyasi programı üzerinde uyuştuğu halde, diğer bütün bakımlardan farklı olduğu meselesi üzerinde durmayacağız.)

Bu yüzden Çin'in burjuva-demokratik devriminde, ne mücadele

için güçlerin dizilişinde (yani birleşik cephede), ne de devlet iktidarının örgütlenmesinde, proletaryanın, köylülüğün ve küçük burjuvazinin diğer kesimlerinin rolü ihmal edilemez. Bu sınıfları es geçmeye çalışan kimsenin, Çin milletinin geleceği meselesini hatta Çin'in herhangi bir meselesini çözemeyeceği kesindir. Bugünkü aşamada Çin Devrimi, içinde işçilerin, köylülerin ve küçük-burjuvazinin diğer kesimlerinin belirli bir yer alacağı ve belirli bir rol oynayacağı demokratik cumhuriyet kurmaya çalışmalıdır. Başka bir deyişle, bu, işçilerin, köylülerin, şehir küçük-burjuvazinin, emperyalizme ve feodalizme karşı olan bütün diğer unsurların devrimci ittifakına dayanan bir demokratik cumhuriyet olmalıdır. Böyle bir cumhuriyet, ancak proletarya önderliği altında bütünüyle gerçekleştirilebilir.

6. ÇİN DEVRİMİNİN PERSPEKTİFLERİ

Şimdi temel meseleler, Çin toplumunun tabiatı ve bu aşamada Çin Devrimi'nin hedefleri, görevleri, itici güçleri ve karakteri açıklığa kavuştuğuna göre, devrimin perspektiflerini görmek, yani burjuva-demokratik devrimle proleter-sosyalist devrim ya da Çin Devrimi'nin bugünkü ve gelecekteki aşamaları arasındaki ilişkiyi anlamak kolaylaşmaktadır.

Bugünkü aşamada Çin'in burjuva-demokratik devrimi, eski genel türde değil, yeni özel türde bir demokratik-devrim, yeni demokratik devrim olduğundan, sosyalizmin yükselişi ve kapitalizmin çöküşüyle nitelenen 1930'ların ve 40'ların yeni uluslararası ortamında İkinci Dünya Savaşı ve devrim çağında yer almakta olduğundan, Çin Devrimi'nin nihai perspektifi şüphesiz ki kapitalizm değil, sosyalizm ve komünizmdir.

Ancak, Çin Devrimi'nin bugünkü aşamada amacı, toplumun mevcut sömürge, yarı-sömürge ve yarı-feodal durumunu değiştirmek, yani yeni-demokratik devrimin tamamlanması için çalışmak olduğundan, devrimin zaferinden sonra kapitalizmin gelişmesini önleyen engellerin ortadan kalkmasıyla Çin toplumunda kapitalist ekonominin belirli bir dereceye kadar gelişmesi hiç şaşırtıcı bir şey olmayacaktır ve bu bütünüyle bilinen bir şeydir. Ekonomik bakımından geri olan Çin'de belirli bir kapitalist gelişme derecesi, demokratik devrimin za-

ferinin kaçınılmaz bir sonucu olacaktır. Ama bu, bütün görünüm değil, Çin devriminin sonucunun sadece bir yanı olacaktır. Görünümün tümü, hem sosyalist, hem de kapitalist unsurların gelişimini gösterecektir. Sosyalist unsurlar neler olacaktır? Ülkedeki siyasal güçler arasında proletarya ve Komünist Partisi'nin artan nispi önemi; köylülük, aydınlar ve şehir küçük-burjuvazisinin şimdiden kabul ettiği ya da edebileceği proletaryanın ve Komünist Partisi'nin önderliği, ekonominin, demokratik cumhuriyetin mülkiyetindeki devlet kesimiyle emekçi halkın mülkiyetindeki kooperatif kesimi. Bütün bunlar, sosyalist unsurlar olacaktır. Elverişli bir uluslararası ortamın da eklenmesiyle bu unsurlar Çin'in burjuva-demokratik devriminin, nihai olarak kapitalist bir gelecekten kaçınacağını ve sosyalist bir geleceğe sahip olacağını epey muhtemel kılar.

7. ÇİN DEVRİMİNİN İKİLİ GÖREVİ VE ÇİN KOMÜNİST PARTİSİ

Bu bölümün bundan önceki kısımlarını özetlersek; Çin Devrimi'nin, bir bütün olarak ele alındığında ikili bir görevi içerdiğini görebiliriz. Yani o, hem burjuva-demokratik devrimi (yeni-demokratik devrimi), hem de proleter-sosyalist devrimi, yani devrimin hem bugünkü, hem de gelecekteki aşamalarını kapsar. Bu ikili devrimci görevde önderlik, onun önderliği olmadan hiçbir devrimin başarıya ulaşamayacağı Çin Komünist Partisi'ne, proletarya partisine düşmektedir.

Çin'in burjuva-demokratik devrimini (yeni-demokratik devrimi) tamamlamak ve tüm gerekli şartlar olgunlaştığında onu sosyal bir devrime dönüştürmek; işte Çin Komünist Partisi'nin büyük şanlı ve devrimci görevinin bütünü budur. Her Parti üyesi bunun tamamlanması için çalışmalı ve hiçbir zaman yarı yolda vazgeçmemelidir. Bazı ham Komünistler görevimizin bugünkü demokratik devrimle sınırlandığını ve gelecekteki sosyalist devrimi içermediğini ya da bugünkü devrimin veya Toprak Devrimi'nin aslında sosyalist devrim olduğunu sanmaktadırlar. Bu görüşlerin yanlış olduğu özellikle belirtilmelidir. Her Komünist, Komünist Partisi'nin önderliğinde yürütülen Çin devrimci hareketinin, bir bütün olarak ele alındığında iki aşamayı, yani özünde farklı iki devrimci süreç olan demokratik ve sosyalist devrimleri ku-

cakladığını ve ikinci sürecin ancak birincisi tamamlandıktan sonra gerçekleşebileceğini bilmelidir. Demokratik devrim, sosyalist devrim için zorunlu hazırlık ve sosyalist devrim, demokratik devrimin kaçınılmaz bir sonucudur. Bütün Komünistlerin uğrunda vargüçleriyle çalıştıkları nihai hedef, sosyalist ve Komünist bir toplumu getirmektedir. Demokratik ve sosyalist devrimlerin hem farklarının ve hem de iç ilişkilerinin açıkça anlaşılması, Çin Devrimi'ne doğru önderlik için zorunludur.

Komünist Partisi dışındaki hiçbir siyasi parti (burjuva ya da küçük-burjuva), Çin'in iki büyük devrimini, demokratik ve sosyalist devrimleri, eksiksizce tamamlamaya önderlik etme görevini yüklenemez. Doğduğu ilk günden beri Komünist Partisi, bu ikili görevi kendi omuzlarına almış ve on sekiz yıldır bunun tamamlanması için canla başla savaşmıştır.

Bu, hem muhteşem, hem de zorlu bir görevdir. Ve bu görev, ülke çapında ve geniş kitle karakterli, ideolojik, siyasi ve örgütsel olarak tümüyle pekişmiş, Bolşevikleşmiş bir Çin Komünist Partisi olmadan tamamlanamaz. Bu yüzden, her Komünistin böyle bir Komünist Partisi'nin inşasında aktif olarak yer alma görevi vardır.

YENİ DEMOKRASİ ÜZERİNE
(Ocak 1940)

1. ÇİN NEREYE GİDİYOR?

Direniş savaşının başlamasından bu yana bütün ülkede canlı bir hava hüküm sürüyordu; bir kurtuluş yolunun bulunduğu inancı genel bir yaygınlık kazanmıştı; halk artık umutsuzluk içinde kaşlarını çatmaktaydı. Fakat şu son günlerde uzlaşmanın ve anti-Komünizmin gürültüsü ve toz bulutu yine etrafı kaplamıştır. Halk, bir kez daha şaşkınlığa itilmiştir. Bu durumdan en çok etkilenmeye yatkın olan ve ilk etkilenenler aydınlarla genç öğrencilerdir. Soru yeniden ortaya çıkıyor: Ne yapılmalıdır? Çin nereye gidiyor? **Çin Kültürü** (1) dergisinin yayımlanmaya başlaması dolayısıyla ülkedeki siyasi ve kültürel akımları açıklığa kavuşturmak faydalı olabilir. Ben, kültür meselelerinin acemisiyim. Bu konuda çalışmak isterdim, fakat daha yeni başladım. Şanslıyız ki, Yenan'da bulunan birçok yoldaş bu konuda uzun uzadıya yazmışlardır. Öyle ki, benim bu kaba ve hazır kelimelerim, tiyatroya oyunun başlangıcını bildiren gongun çalınmasına benzer. Gözlemlerimiz, ülkenin ileri kültür işçileri için bir başlangıç noktası olabilir. Değerli katkılarını ortaya koymalarını sağlamada mütevazı bir teşvik unsuru olabilir. Onların, milli ihtiyaçlarımızı karşılayacak doğru sonuçlara varmak için, bu tartışmaya katılacaklarını umuyoruz. "Gerçeği olgulardan çıkarmak" bilimsel bir yoldur. Baştan yanılmazlık iddiasında bulunmak, başkalarına ukalaca ders vermeye kalkmak hiçbir şeyi çözmez. Milletimizin başına gelen zorluklar son derece ciddidir; sadece bilimsel bir yol ve sorumluluk ruhu, kurtuluş yolunda ona öncülük edebilir. Tek bir gerçek vardır ve bir kimsenin ona varıp varamadığı meselesi, sübjektif övünmeyle değil, objektif pratikle belli olur. Gerçeğin tek kıstası milyonlarca insanın devrimci pratiğidir. **Çin Kültürü** dergisinin benimseyeceği tutum, bence bu olmalıdır.

2. YENİ BİR ÇİN KURMAK İSTİYORUZ

Biz Komünistler, uzun yıllardan beri kültürel bir devrim için olduğu kadar, bir siyasi ve ekonomik devrim için de mücadele ettik.

Amacımız Çin milleti için yeni bir toplum ve yeni bir devlet kurmaktır. Bu yeni toplumun ve yeni devletin sadece yeni bir siyaseti ve yeni ekonomisi değil, aynı zamanda yeni bir kültürü de olacaktır. Yani biz sadece siyasi bakımdan ezilen ve ekonomik bakımdan sömürülen Çin'i siyasi bakımdan özgür ve ekonomik bakımdan zengin bir Çin haline getirmeyi istemekle yetinmiyoruz. Fakat aynı zamanda, eski kültürün egemenliği altında cahil ve geri bıraktırılan Çin'i yeni bir kültürün egemenliği altında aydınlanmış ve ileri bir Çin haline getirmek istiyoruz. Kısacası, yeni bir Çin kurmak istiyoruz. Kültürel alanda amacımız, yeni bir milli Çin kültürü kurmaktır.

3. ÇİN'İN TARİHİ ÖZELLİKLERİ

Biz, yeni bir milli kültür kurmak istiyoruz. Fakat bu, ne çeşit bir kültür olmalıdır?

Her kültür (bir ideolojik şekil olarak) belli bir toplumun siyasetinin ve ekonomisinin yansımasıdır; bunlardan ilkinin (kültürün - ç.) ikincisi (siyaset ve ekonomi - ç.) üzerinde büyük etkisi vardır. Ekonomi temeldir ve siyaset onun yoğun bir ifadesidir (2). Bu, kültür siyaset ve ekonomiyle ilişkisi ve siyasetin ekonomi ile ilişkisi hakkındaki temel görüşümüzdür. Demek ki, kültürün şekli önce siyasi ve ekonomik biçim tarafından belirlenir. Ve kültür ancak bundan sonra belirli siyasi ve ekonomik biçime etki yapmaya başlar. **Marks** der ki: "İnsanların varlıklarını belirleyen bilinçleri değildir, tam tersine, insanların bilincini onların sosyal varlıkları belirler" (3). Gene **Marks** der ki: "Filozoflar sadece dünyayı çeşitli şekillerde **yorumlamakla** yetindiler; oysa mesele dünyayı **değiştirmektir**" (4). Bu bilimsel ifadeler, insanlık tarihinde ilk defa olmak üzere bilinç ve varlık arasındaki ilişki meselesini doğru olarak çözdü ve bunlar daha sonra Lenin tarafından derinlemesine açıklanan, gerçeğin yansıması olarak dinamik devrimci bilgi teorisinin gerisindeki temel kavramlardır. Çin'in kültürüyle ilgili meseleleri tartışırken, bu temel kavramlar hatırda tutulmalıdır.

Böylece, tasfiye etmek istediğimiz eski milli kültürün gerici unsurlarının, eski milli siyaset ve ekonomiden ayrı tutulamayacağı ve kurmak istediğimiz yeni milli kültürün de yeni milli siyaset ve ekonomiden ayrı tutulamayacağı açıktır. Çin milletinin eski siyaseti ve eko-

nomisi, eski kültürün temelini teşkil ettiği gibi, yeni siyaset ve ekonomisi de yeni kültürün temelini teşkil edecektir.

Çin'in eski siyaseti, ekonomisi ve onun eski kültürü nedir?

Çu ve Çin hanedanlarından itibaren Çin toplumu feodal bir toplumdu. Siyaseti feodal siyaset, ekonomisi de feodal ekonomi ve siyasetle ekonomiyi yansıtan egemen kültür de feodal kültür idi.

Yabancı kapitalizmin işgalinden ve Çin toplumunda kapitalist unsurların giderek gelişmesinden bu yana ülke, adım adım sömürge, yarı-sömürge ve yarı-feodal bir topluma dönüşmüştür. Çin'in bugün Japonlar tarafından işgal edilen bölgeleri sömürge, Guomindang'ın kontrolündeki bölgeler esasta yarı-sömürge ve her iki bölge de esas olarak feodal ve yarı-feodaldir. Bugünkü Çin toplumunun karakteri budur ve ülkemizdeki meselelerin durumu işte böyledir. Bu toplumun siyaset ve ekonomisi esasta sömürge, yarı-sömürge ve yarı-feodaldir; siyaset ve ekonomiyi yansıtan egemen kültür de sömürge, yarı-sömürge ve yarı-feodaldir.

Devrimimiz kesinlikle bu egemen siyasi, ekonomik ve kültürel şekillere karşı yöneltilmiştir. Bizim tasfiye etmek istediğimiz şey eski sömürge, yarı-sömürge ve yarı-feodal siyaset ve ekonomi ile bunların hizmetindeki eski kültürdür. Kurmak istediğimiz şey ise bunların tam tersidir; yani yeni siyaset, yeni ekonomi ve Çin milletinin yeni kültürüdür.

Öyle ise, Çin milletinin yeni siyaseti, yeni ekonomisi ve yeni kültürü nedir?

Tarihi akışı içinde Çin Devrimi iki aşamadan geçmelidir; ilk olarak demokratik devrim, ikinci olarak sosyalist devrim. Bunların her ikisi de karakter olarak değişik birer devrimci süreçtirler. Burada sözü edilen demokrasi eski kategoriye girmez -eski demokrasi değildir, fakat yeni kategoriye girer- bu, Yeni Demokrasi'dir.

Böylece tekrar diyebiliriz ki, Çin'in yeni siyaseti yeni demokrasinin siyaseti, Çin'in yeni ekonomisi ve Çin'in yeni kültürü yeni demokrasinin kültürüdür.

Çin Devrimi'nin şimdiki tarihi özellikleri bunlardır. Çin Devrimi'ne katılan, fakat bunu anlamayan herhangi bir siyasi parti, grup veya kişi devrimi yönetip zafere ulaştıramaz; böyleleri halk tarafından yana itilerek bir köşede terk edilir.

4. ÇİN DEVRİMİ DÜNYA DEVRİMİNİN BİR PARÇASIDIR

Çin Devrimi'nin tarihi özelliği, onun demokrasi ve sosyalizm olmak üzere iki aşamaya ayrılmış olmasıdır. Bunlardan ilki, artık genel anlamda bir demokrasi değil fakat Çin tipi bir demokrasi, yeni ve özel tipte bir demokrasi yani Yeni Demokrasi'dir. Öyle ise, bu tarihi özellik nasıl meydana geldi? Acaba bu özellik son yüzyıl boyunca mevcut muydu, yoksa yakın bir geçmişte mi doğdu?

Çin'in ve dünyanın tarihi gelişiminin kısaca incelenmesi, bu tarihi özelliğin Afyon Savaşı'ndan (5) hemen sonra doğmadığını, fakat daha sonra, birinci emperyalist dünya savaşından ve Rusya'da Ekim Devrimi'nden sonra şekillendiğini gösterir. Şimdi bunun oluşum sürecini inceleyelim.

Açıkça, bugünkü Çin toplumunun sömürge, yarı-sömürge ve yarı-feodal özelliğinden dolayı, Çin Devrimi'nin iki aşamaya bölünmesi gerekmektedir. İlk adım sömürge, yarı-sömürge ve yarı-feodal yapıya sahip toplumu, bağımsız ve demokratik bir topluma dönüştürmektedir. İkincisi ise, devrimi ilerletmek ve sosyalist bir toplum kurmaktır. Şu anda Çin Devrimi ilk adımı atmaktadır.

Birinci adımın hazırlık devresi, Afyon Savaşı ile 1840'ta Çin'in feodal toplumun yarı-sömürge ve yarı-feodal bir topluma dönüşmesi ile başladı. Sonra sırası ile Tayping İlahi Krallığı Hareketi (6), Çin-Fransız Savaşı (7), Çin-Japon Savaşı (8), 1898 Reform Hareketi (9), 1911 Devrimi (10), 4 Mayıs Hareketi (11), Kuzey Seferi (12), Toprak Devrimi Savaşı (13) ve şimdiki Japonya'ya Karşı Direniş Savaşı gelir. Bunların hepsi tam bir yüzyıl sürmüştür. Çin bir bakıma bağımsız ve demokratik bir toplum kurmak ve birinci devrimi tamamlamak için Çin halkının emperyalizmle ve feodal kuvvetlere karşı değişik zamanlarda ve değişen derecelerde verdiği mücadelede ilk adımı temsil ederler. 1911 Devrimi daha tam bir anlamda bu devrimin başlangıcıydı. Toplumsal özelliğiyle bu devrim proleter-sosyalist değil, fakat burjuva-demokratik bir devrimdir. Daha tamamlanmamıştır ve hâlâ büyük gayretler gerektirmektedir. Çünkü düşmanları bugün bile hâlâ çok kuvvetlidir. Dr. Sun Yat-sen, "devrim daha tamamlanmamıştır, bütün yoldaşlarım mücadeleye devam etmelidirler" dediğinde, bu burjuva-

demokratik devrimi kastediyordu.

Birinci emperyalist dünya savaşının 1914'te patlamasından ve 1917'deki Rus Ekim Devrimi sonucunda dünyanın altıda birini kaplayan bir sosyalist devletin kurulmasından sonra, Çin'in burjuva demokratik devriminde bir değişiklik meydana geldi. Bu olaylardan önce Çin'in burjuva demokratik devrimi, bir parçasını teşkil ettiği eski burjuva demokratik dünya devrimi kategorisine giriyordu.

Bu olaylardan sonra Çin'in burjuva-demokratik devrimi değişmiştir; yeni burjuva-demokratik devrimler kategorisine girmiştir ve devrimci kuvvetlerin ittifakı sözkonusu olduğunda dünya proleter-sosyalist devrimin bir parçasını teşkil eder.

Niçin? Çünkü, birinci emperyalist dünya savaşı ve ilk muzaffer sosyalist devrim, Ekim Devrimi, dünya tarihinin bütün akışını değiştirmiş ve yeni bir çağ açmıştır.

Bu çağ, dünya kapitalist cephesinin yeryüzünün bir kesiminde (dünyanın altıda birinde) çöktüğü ve çürüklüğünün diğer her yerde açığa çıktığı, geri kalan kapitalist kısımların sömürge ve yarı-sömürgelere her zamankinden fazla dayanmaksızın yaşayamayacakları, sosyalist bir devletin kurulduğu ve bütün sömürge ve yarı-sömürgelerin kurtuluş hareketlerine aktif yardım için hazır olduğunu ilan ettiği, kapitalist ülkeler proletaryasının giderek kendini sosyal-demokrat partilerin sosyal-emperyalist etkilerinden kurtardığı, sömürge ve yarı-sömürgelerin kurtuluş mücadelelerine yardımını ilan ettiği bir çağdır. Bu çağda, herhangi bir sömürge ve yarı-sömürgede emperyalizme, yani uluslararası burjuvaziye ve uluslararası kapitalizme karşı olan bir devrim artık eski burjuva-demokratik dünya devrimi kategorisine girmez, fakat yeni kategoriye girer. Artık eski burjuva ve kapitalist dünya devriminin, proleter-sosyalist dünya devriminin bir parçasıdır. Böyle devrimci sömürge ve yarı-sömürgeler artık karşı-devrimci dünya kapitalist cephesinin müttefiki sayılmazlar. Onlar, artık dünya sosyalizmi devrimci cephesinin müttefiki olmuşlardır.

Sömürge ve yarı-sömürge bir ülkede böyle bir devrim, toplumsal özelliği yönünden birinci aşaması ve birinci adımı sırasında esas olarak burjuva demokratik olmasına rağmen ve objektif görevi kapitalizmin gelişmesi için yolu açmak olmasına rağmen, artık burjuvazinin öncülüğünde, burjuva diktatörlüğü altında bir kapitalist toplum kur-

mak amacıyla yönetilen eski tip bir devrim değildir. Proletaryanın öncülüğünde, ilk aşamada yeni-demokratik bir toplum ve bütün devrimci sınıfların ortak diktatörlüğü altında yönetilen bir devlet kurmak amacıyla yürütülen yeni tipte bir devrimdir. Böylece bu devrim, sosyalizmin gelişmesi için daha geniş bir yol açılması amacına hizmet eder. Bu devrimin gelişmesi sürecinde düşmanın ve bizim müttefiklerimizin saflarındaki bazı değişmelerden ötürü daha başka safhalar ortaya çıkabilir, fakat devrimin esas özelliği değişmez olarak kalır.

Böyle bir devrim emperyalizmin köklerine saldırır. Bundan dolayı emperyalizm bunu hoş görmez. Tam tersine karşı koyar. Fakat böyle bir devrim sosyalizm tarafından hoş karşılanır. Sosyalizmin vatanı ve uluslararası sosyalist proletarya tarafından desteklenir.

Bu sebepten böyle bir devrim kaçınılmaz olarak proleter-sosyalist dünya devriminin bir parçası olur.

"Çin Devrimi dünya devriminin bir parçasıdır" diyen doğru tez 1924-1927 gibi erken bir tarihte yani Çin'in Birinci Büyük Devrimi sırasında ortaya konmuştur. Çin Komünistleri tarafından ileri sürülen bu tez, zamanın anti-emperyalist ve anti-feodal mücadelesine katılan herkes tarafından kabul edilmişti. Fakat bu tezin önemi o günlerde tam olarak açıklığa kavuşturulmadığından iyice anlaşılmamıştı.

"Dünya devrimi", artık eski dünya devrimini kasdetmiyor; çünkü eski burjuva dünya devrimi çoktan geçmişe karışmıştır; o, yeni dünya devrimini, yani sosyalist dünya devrimini kasdetmektedir. Aynı zamanda "parçası olmak" eski burjuva devriminin değil fakat yeni sosyalist devrimin parçası olmak demektir. Bu, Çin ve dünya tarihinde eşi görülmedik büyük bir değişikliktir.

Çin Komünistleri tarafından geliştirilen bu doğru tez, Stalin'in teorisine dayanır.

Daha 1918'de Ekim Devrimi'nin birinci yıldönümünü kutlayan bir makalede Stalin şöyle yazıyordu:

"Ekim Devrimi'nin dünya çapındaki önemi başlıca şu gerçeklere dayanır :

1- Ekim Devrimi, milli meselenin sahasını genişletti ve bu meseleyi, Avrupa'da milli baskıyı tasfiye etmeyi hedef tutan özel mesele olmaktan çıkararak, ezilen halkların, sömürgelerin ve yarı-sömürgelerin

kurtulması genel meselesi haline soktu,

2- Bu devrim, ezilen sömürge ve yarı-sömürge halklarının kurtuluşu için geniş imkânlar açtı, bu kurtuluşa giden doğru yolu gösterdi ve böylece Batının ve Doğunun ezilen halklarının kurtuluşu davasını büyük ölçüde kolaylaştırdı. Bu halkları, emperyalizme karşı muzaffer savaşın ortak akımına çekti.

3- Bu devrim, dünya emperyalizmine karşı Batının proleterlerinden başlayıp Rus Devrimi'nden geçerek Doğunun ezilen halklarına ulaşan yeni bir devrimler cephesi yaratmak suretiyle **sosyalist Batı ile köleleştirilmiş Doğu arasında bir köprü kurdu"** (14).

Bu makaleyi yazmasından bu yana Stalin sömürge ve yarı-sömürgelerdeki devrimlerin eski kategoriden kopup proleter-sosyalist devrimin bir parçası haline geldiklerini tekrar tekrar belirtip teorisini açıklığa kavuşturmuştur. En açık ve kesin açıklama 30 Haziran 1925'te yayınlanan ve Stalin'in zamanın Yugoslav milliyetçileriyle olan bir anlaşmazlığı tartışmaya devam ettiği bir makalesinde verilmiştir. **"Yine Milli Mesele"** başlıklı bu makale, Çang Şeng-şi tarafından çevrilen **Stalin ve Milli Mesele** adıyla yayınlanan kitapta mevcuttur. Bu makale aşağıdaki pasajı da ihtiva eder:

"Semiç 1912'nin sonunda yazılan, Stalin'in **Marksizm ve Milli Mesele** başlıklı broşüründe bir pasaja işaret ediyor. Burada **"yükselen kapitalizm şartları altında milli mücadele, burjuva sınıfları arasındaki mücadeledir"** deniliyor. Besbelli ki, Semiç buna dayanarak bugünkü tarihi şartları altında milli hareketin sosyal anlamını tarif eden kendi formülünün doğru olduğunu ispat etmek istiyor. Fakat Stalin'in broşürü, emperyalist savaştan önce milli meselenin Marksistlerin gözünde dünya ölçüsünde önemi olmadığı zamanda, Marksistlerin temel talebi olan ulusların kendi kaderlerini tayin hakkının henüz proleter devrimin değil, burjuva-demokratik devrimin bir parçası sayıldığı bir zamandan beri kökten değiştiğini, bir yandan savaşın, diğer yandan Rusya'da Ekim Devrimi'nin milli meseleyi burjuva-demokratik devrimin bir parçası olmaktan çıkararak proleter-sosyalist devrimin bir parçası haline getirdiğini inkâr etmek gülünç olur. Daha 1916 Ekim'inde Lenin, "Kendi Kaderini Tayin Hakkı Tartışmasının Özeti" başlıklı makalesinde milli meselenin temel noktasının ulusların kendi kaderlerini

tayin hakkının, genel demokratik hareketin bir parçası olmaktan çıktığını ve proleter-sosyalist devrimin bir parçası haline geldiğini söylemişti. Lenin ve Rus komünizminin diğer temsilcilerinin daha sonraki eserlerini zikretmiyorum bile. Bütün bunlardan sonra Semiç'in bugün, yeni tarihi durumun sonucu olan yeni bir döneme, **proleter** devrimi dönemine girdiğimiz bir sırada, Stalin'in Rusya'da **burjuva**-demokratik devrimi sırasında yazmış olduğu broşürde bir pasajı zikretmesinin ne önemi vardır? Biricik yorum Semiç'in zaman ve yeri hesaba katmadan ve bugünkü tarihi durumu gözönünde tutmadan söz naklettiği ve böylelikle diyalektiğin en önde gelen şartını ihlal ettiği ve bir tarihi durumda doğru olan şeyin bir başka tarihi durumda yanlış olabileceği gerçeğini umursamadığıdır" (15).

Bundan anlaşılacağı gibi iki çeşit dünya devrimi vardır; bunlardan birincisi burjuva ve kapitalist kategoriye girer. Bu çeşit dünya devriminin çağı çoktan kapanmış, daha 1914'te birinci emperyalist dünya savaşı patladığında ve özellikle 1917'de Ekim Devrimi olunca sona ermiştir. İkinci çeşit dünya devrimi yani proleter-sosyalist dünya devrimi o zamandan itibaren başladı. Kapitalist ülkelerin proletaryası bu devrimin ana gücü, sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin ezilen halkları ise müttefikleridirler! Devrime ezilen milletin hangi sınıfları, partileri ve bireyleri katılırsa katılsın, meselenin bilincinde olsunlar ve ya olmasınlar, emperyalizme karşı olduktan sonra, devrimleri proleter-sosyalist dünya devriminin bir parçası olur, kendileri de müttefikleri olurlar.

Bugün Çin Devrimi daha da büyük bir önem kazanmıştır. Zamanımız, kapitalizmin ekonomik ve siyasi krizlerinin dünyayı daha derin bir şekilde İkinci Dünya Savaşı'na sürüklemekte olduğu Sovyetler Birliği'nin sosyalizmden komünizme geçme aşamasına ulaştığı ve emperyalist savaşa ve kapitalist gericiliğe karşı mücadelelerinde bütün dünyanın ezilen milletlerine ve proletaryasına önderlik ve yardım etmeye muktedir olduğu, kapitalist ülkelerin proletaryasının kapitalizmi devirmeye ve sosyalizmi kurmaya hazırlandığı ve Çin Komünist Partisi'nin önderliğinde proletaryanın, köylülüğün, aydınların ve Çin'deki küçükburjuvazinin diğer kesimlerinin birer güçlü ve bağımsız siyasi kuvvet oldukları bir zamandır. Bugün ve bu çağda, içinde bulunduğumuz durumu gözönüne alarak, Çin Devrimi'nin dünya çapında daha büyük bir

önem kazandığı yolunda bir değerlendirme yapmalı mıyız? Bence yapmalıyız. Çin Devrimi dünya devriminin çok önemli bir parçası haline gelmiştir.

Bu ilk aşamada Çin Devrimi (birtakım küçük aşamalarla birlikte) yeni tip bir burjuva-demokratik devrim olmasına ve toplumsal özelliği ile hâlâ proleter-sosyalist bir devrim olmasına rağmen çoktan proleter-sosyalist dünya devriminin bir parçası olmuş ve bunun da ötesinde artık dünya-devriminin çok önemli bir parçası ve müttefiki haline gelmiştir. Devrimimizin ilk adımı veya aşaması, asla Çin burjuvazisinin diktatörlüğü altında kapitalist bir toplumun kurulması değildir ve olamaz; fakat ilk adım, Çin proletaryasının önderliğinde bütün devrimci sınıfların birleşik diktatörlüğü altında yeni demokratik bir toplumun kurulmasıyla sonuçlanacaktır. Böylece devrim, Çin'de sosyalist bir toplumun kurulacağı ikinci bir aşamaya götürülecektir.

Bu, günümüz Çin Devrimi'nin, (1919'daki 4 Mayıs Hareketi'nden başlamak üzere) son yirmi yıldaki yeni devrimci sürecinin ana özelliği ve yaşayan somut özüdür.

5. YENİ DEMOKRASİNİN SİYASETİ

Çin Devrimi'nin yeni tarihi özelliği, birincisi yeni-demokratik devrim olan iki aşamaya bölünmesidir. Bu yeni tarihi özellik, somut olarak iç siyasi ve ekonomik ilişkilerde kendini nasıl gösterir? Meseleyi inceleyelim.

(1914'teki birinci emperyalist dünya savaşından ve 1917'deki Rus Ekim Devrimi'nden sonra gelen) 1919'un 4 Mayıs Hareketinden önce, (aydınları aracılığıyla) küçük-burjuvazi ve burjuvazi, burjuva-demokratik devriminin siyasi öncüleriydi. Çin proletaryası siyasi sahnede henüz uyanık ve bağımsız bir sınıf gücü olarak belirmemişti. Fakat devrime küçük burjuvazinin ve burjuvazinin sadece bir takipçisi olarak katılıyordu. 1911 Devrimi sırasında proletaryanın durumu böyleydi.

4 Mayıs Hareketi'nden sonra Çin'in burjuva-demokratik devriminin siyasi öncüsü artık burjuvazi değil, fakat milli burjuvazinin devrimde yer almaya devam etmesine rağmen, proletarya idi. Çin proletaryası olgunlaşarak Rus Devrimi'nin etkisi ile hızlı bir şekilde uyanık

ve bağımsız bir güç haline geldi. "Kahrolsun emperyalizm" sloganını ve burjuva-demokratik devriminin bütünü için etraflı programı ileriye süren Çin Komünist Partisi idi. Toprak Devrimi'ni de yürüten sadece Çin Komünist Partisi idi.

Çin milli burjuvazisi, sömürge ve yarı-sömürge bir ülkenin burjuvazisi olup emperyalizm tarafından ezildiği için -emperyalizm çağında bile- yabancı emperyalistlere, bürokratların ve savaşağalarının yerli hükümetine karşı koyuşuyla (bürokratların ve savaşağalarının yerli hükümetlerine karşı koyuşu, 1911 Devrimi ve Kuzey Seferi sırasında görülebilir) belli zamanlarda ve belli bir dereceye kadar, belirli bir devrimci nitelik taşır ve direnmeye hazır olduğu düşmanlara karşı proletarya ve küçük-burjuvazi ile ittifak kurabilir. Bu bakımdan Çin burjuvazisi, eski çarlık Rusya'sının burjuvazisinden ayrılır. Çarlık Rusya'sı diğer ülkelere karşı saldırı yürüten askeri-feodal bir emperyalizm olduğundan, Rus burjuvazisi devrimci nitelikten tamamen yoksundu. Orada, proleteryanm görevi burjuvazi ile birleşmek değil, ona karşı koymaktı. Çin milli burjuvazisi belli anlarda, belli bir dereceye kadar devrimci bir nitelik taşır. Çünkü Çin, saldırı kurbanı, sömürge ve yarı sömürge bir ülkedir. Burada proletaryanın görevi milli burjuvazi ile emperyalizmle, bürokrat ve savaşağası hükümetlerine karşı, onun devrimci niteliğini görmezlikten gelmeden, bir birleşik cephe kurmaktır.

Aynı zamanda, Çin milli burjuvazisi bir sömürge ve yarı-sömürge ülkenin burjuvazisidir. Ve bu sebepten ekonomik ve siyasi bakımdan son derece gevşektir; bundan dolayı bir diğer niteliği de, devrim düşmanlarına taviz vermeye yatkın oluşudur. Bu sınıf devrime katılsa bile emperyalizmden tamamen kopmaya gönüllü değildir. Üstelik, toprak kirası yoluyla kırsal bölgelerin sömürülmesinde çıkarı vardır; bundan dolayı emperyalizmi altetmeye, hele hele feodal kuvvetleri tamamen devirmeye ne gönlü vardır, ne de gücü yeter. Milli burjuvazi, böylece Çin'in burjuva-demokratik devriminin iki temel meselesi veya görevlerinden herhangi birini ne çözebilir ne de yerine getirebilir. Çin'in Guomindang tarafından temsil edilen Çin büyük burjuvazisine gelince: 1927'den 1937'ye kadar olan uzun bir dönem boyunca emperyalistlerin kollarında yaşayıp devrimci halka karşı feodal kuvvetlerle bir ittifak kurdu. 1927'de ve bir müddet sonraya kadar

Çin'in milli burjuvazisi de karşı-devrimi takip etti. Şimdiki Japonya'ya Karşı Direniş Savaşı'nda, büyük burjuvazinin Vang Çing-Vey tarafından teslim edilen kesimi düşmana teslim oldu. Bu büyük burjuvazinin yeni bir ihanetidir. Bu bakımdan Çin'deki burjuvazi, Avrupa ve Amerika ülkelerinin ve özellikle Fransa'nın önceki dönemlerdeki burjuvazisinden ayrılır. Bu ülkelerdeki ve özellikle Fransa'daki burjuvazi, daha devrimci çağında iken, burjuva devrimi nispeten tamdı. Halbuki Çin'deki burjuvazi bunu bile yapmaktan acizdir.

Bir yandan devrime katılma ihtimali, diğer yandan devrim düşmanlarıyla uzlaşmaya yatkınlığı. İşte Çin burjuvazisinin ikili özelliği budur. İki tarafa da meyillidir. Avrupa ve Amerika tarihindeki burjuvazi bile bu ikili karaktere sahipti. Güçlü bir düşmanla karşılaşınca ona karşı işçiler ve köylülerle birleştiler; işçiler ve köylüler uyanınca işçilere ve köylülere karşı düşmanla birlikte birleşmek üzere geri döndüler. Bu genel kural, dünyanın her tarafındaki burjuvazi için doğrudur. Fakat bu özellik, Çin burjuvazisinde kendini daha çok gösterir.

Çin'de, şu gayet açıktır ki, emperyalizmi ve feodalizmin kuvvetlerini devirmede her kim halka öncülük edebilirse, halkın güvenini kazanabilir. Çünkü bu ikisi ve özellikle emperyalizm halkın azılı düşmanlarıdır. Bugün Japon emperyalizmini kovmada ve demokratik bir hükümet getirmede halka kim öncülük ederse onlar halkın kurtarıcıları olacaktır. Kaçınılmaz olarak proletaryanın omuzuna yüklenen bu sorumluluğu Çin burjuvazisinin yerine getiremeyeceğini tarih ispat etmiştir.

Bunun için, hiç şüphesiz proletarya, köylülük, aydınlar ve küçük burjuvazinin diğer bölümleri Çin'in kaderini tayin edecek temel kuvvetleri meydana getirirler. Bazıları şu anda uyanmış, diğerleri de uyanmakta olan bu sınıflar tabii olarak, öncü güç proletarya olmak üzere Demokratik Çin Cumhuriyeti'nin devlet ve hükümet organlarının temel unsurları olacaklardır. Şu anda kurmak istediğimiz Demokratik Çin Cumhuriyeti, proletaryanın öncülüğünde, bütün halkın anti-emperyalist ve anti-feodal birleşik diktatörlüğü altındaki bir demokratik cumhuriyet, yani Üç Büyük Siyaset'i olan, gerçekten devrimci Üç Halk İlkesi'nin cumhuriyeti, yeni-demokratik bir cumhuriyet olmalıdır.

Bu yeni-demokratik cumhuriyet, artık devri geçmiş eski demok-

ratik şekil olan, burjuva diktatörlüğü altındaki Avrupa-Amerika'nın eski kapitalist cumhuriyet şeklinden değişik olacaktır. Diğer yandan bu demokratik cumhuriyet, gelecekte bütün kapitalist ülkelerde kurulacak ve hiç şüphesiz bütün sanayileşmiş ülkelerin hâkim devlet ve hükümet şekli olacak olan, şu anda SSCB'de parlayan, proletaryanın diktatörlüğü altındaki Sovyet tipi sosyalist cumhuriyetten de değişik olacaktır. Sovyet tipi sosyalist cumhuriyet, belli bir tarihi devre için, sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin devrimlerine uygun değildir. Bundan dolayı, bu devre için bütün sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin devrimlerinde üçüncü bir devlet şekli, yeni demokratik cumhuriyet kabul edilmelidir. Bu şekil, belli bir tarihi devreye uyar; bu sebepten geçicidir ve kenara atamayacağımız gerekli bir şekildir.

Böylece, siyasi güçlerinin sınıf özelliklerine göre dünyadaki birçok devlet sistemi üç temel şekle sokulabilir: 1) Burjuva diktatörlüğü altındaki cumhuriyetler; 2) Proletarya diktatörlüğü altındaki cumhuriyetler; 3) Birkaç devrimci sınıfının birleşik diktatörlüğü altındaki cumhuriyetler.

Birinci çeşide, eski demokratik devletler girer. Bugün, ikinci emperyalist dünya savaşının patlamasından sonra, burjuvazinin kanlı askeri diktatörlüğü altına girmiş olan birçok kapitalist ülkede demokrasinin izi zor bulunur. Toprak ağalarının ve burjuvazinin ortak diktatörlüğü altındaki bazı ülkeler de bu gruba girer.

İkinci çeşit, Sovyetler Birliği'nde vardır ve doğuşu için gerekli şartlar kapitalist ülkelerde olgunlaşmaktadır. Bu gelecekte belli bir devre için bütün dünyada hâkim şekil olacaktr.

Üçüncü çeşit, sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin devrimlerinde uygulanması gereken geçici bir devlet şeklidir. Bu devrimler her birinin tabii olarak kendine has özellikleri olacaktır, fakat bunlar, büyük benzerliklerin yanı sıra küçük farklılıklardan ibaret olacaktır. Bunlar sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin devrimleri oldukları müddetçe, bunların devlet ve hükümet şekilleri zorunlu olarak esasta aym, yani birkaç anti-emperyalist sınıfın birleşik diktatörlüğü altındaki yeni-demokratik bir devlet olacaktır. Bugünkü Çin'de Japonya'ya Karşı Birleşik Cephe, yeni-demokratik devlet şeklini temsil eder. Japonya'ya karşıdır ve anti-emperyalisttir; bir birleşik cephe ve birkaç devrimci sınıfın bir ittifaktır. Fakat ne yazık ki, savaşın bu kadar uzun zamandan

beri devam etmesine rağmen Komünist Partisi'nin önderliğindeki demokratik ve anti-Japon üs bölgeleri dışında kalan ülkenin büyük bir kesiminde demokrasinin uygulanmasına henüz başlanmıştır. Japon emperyalistleri ülkemizi çiğnemek için bu temel zayıflıktan faydalanmışlardır. Eğer bir şey yapılmazsa, milli geleceğimiz ciddi bir tehlike ile karşı karşıya kalacaktır.

Burada tartışılan mesele, "devlet sistemi"dir. Bu mesele, Çin hanedanının son senelerinden bu yana sert ve gürültülü tartışmalarla geçen birkaç on yıla rağmen hâlâ açıklığa kavuşturulamamıştır. Aslında bu devlet içindeki sosyal sınıfların durumu meselesidir. Burjuvazi, kural olarak, sınıfların durumu meselesini gizler; tek sınıf diktatörlüğünü "milli" etiketi altında yürütür. Böyle bir gizlemenin devrimci halka hiçbir faydası yoktur. Ve mesele onlara açıkça anlatılmalıdır. "Milli" terimine diyecek yok, fakat bu, karşı devrimcileri ve hainleri kapsamamalıdır. Bugün ihtiyacımız olan devlet şekli, bütün devrimci sınıfların karşı devrimciler ve hainler üzerindeki diktatörlüğüdür.

> Modern devletlerdeki sözde demokratik sistem, genellikle burjuvazinin tekelindedir. Ve halkı ezmekte bir araç haline gelmiştir. Öte yandan Guomindang'ın demokrasi ilkesi, bir azınlık tarafından özel olarak değil, fakat bütün halk tarafından paylaşılan bir demokrasi sistemi demektir.

Guomindang-Komünist işbirliği sırasında 1924'te yapılan Guomindang Birinci Milli Kongresi'nin Bildirgesi'ndeki ciddi bir açıklama böyle idi. 16 yıldır Guomindang bu bildiriyi çiğnemiş ve sonuç olarak bugünkü ciddi milli buhranı yaratmıştır. Bu, Japonlara karşı savaşın temizleyici alevleri içinden düzelteceğini umduğumuz, Guomindang'ın büyük ve ahmakça bir hatasıdır.

"Hükümet sistemi" meselesine gelince: bu siyasi gücün nasıl örgütlendiği ve herhangi bir sosyal sınıfın, düşmanlarına karşı durmak ve kendini korumak için siyasi güç organlarını düzenleme biçimini seçme meselesidir. Kendini temsil edecek uygun bir siyasi güç organı olmayan hiç bir devlet yoktur. Çin, artık milli halk kongresinde bölge, il, ilçe ve bucak halk kongrelerine kadar uzanan, her kademenin kendi özel hükümet organını seçtiği bir halk kongreleri sistemi uygulayabi-

lir. Fakat eğer, her devrimci sınıfın devletteki durumuna göre uygun bir temsili, halkın iradesinin uygun bir ifadesi, devrimci mücadeleler için uygun bir yön ve yeni-demokrasi ruhunun uygun bir şekilde ortaya konması isteniyorsa o zaman cinsiyet, inanç, mülkiyet ve eğitim farkı gözetmeksizin, gerçekten genel ve eşit oy hakkına dayanan bir sistem uygulamalıdır. Demokratik merkeziyetçilik sistemi böyledir. Sadece demokratik merkeziyetçiliğe dayanan bir hükümet, devrimci halkın iradesini tam olarak ifade edebilir ve devrim düşmanları ile en etkili bir şekilde savaşabilir. Hükümette ve orduda "azınlığın özel malı olma"yı reddeden bir ruh olmalıdır. Gerçek demokratik bir sistem olmadan buna ulaşılamaz ve hükümet sistemi ile devlet sistemi arasında ahenk kurulamaz.

Devlet sistemi olarak, bütün devrimci sınıfların ortak diktatörlüğü; hükümet sistemi olarak, demokratik merkeziyetçilik, -bunlar yeni demokrasinin siyasetini, yeni demokrasi cumhuriyetini, Japonlara karşı birleşik cephe cumhuriyetini, Üç Büyük Siyaseti olan Üç Halk İlkesi'nin cumhuriyetini, Çin Cumhuriyeti'ni isimle olduğu kadar gerçekte de meydana getirirler. Bugün ismen bir Çin Cumhuriyeti vardır, fakat gerçekte yoktur ve şimdiki görevimiz bu isme uyacak gerçeği yaratmaktır.

Devrimci bir Çin'in, Japon saldırısına karşı savaşan bir Çin'in mutlaka kurması gereken iç siyasi ilişkiler böyledir. Bugünkü yeniden milli kuruluş görevinin tek doğru yönü böyledir.

6. YENİ DEMOKRASİNİN EKONOMİSİ

Eğer Çin'de böyle bir cumhuriyet kurulacaksa bu sadece siyaseti ile değil fakat ekonomisi ile de yeni-demokratik olmalıdır.

Bu yeni-demokratik cumhuriyet büyük bankalara, büyük endüstriyel ve ticari işletmelere sahip olacaktır.

Halkın hayatı üzerinde özel sermayenin hâkimiyet kurmaması için ister Çinlilere ister yabancılara ait olsun tekel karakterinde veya özel yönetim için fazla büyük olan banka, demiryolları ve havayolları gibi işletmeler devlet tarafından işletilip yönetilecektir. Sermayeyi denetlemenin ana ilkesi budur.

Bu, Guomindang-Komünist işbirliği sırasında yapılan Guomin-

dang'ın Birinci Milli Kongresi'nin Bildirgesi'ndeki bir diğer ciddi açıklamadır ve yeni-demokratik cumhuriyetin ekonomik yapısı için doğru olan siyaset budur. Proletaryanın öncülüğündeki yeni demokratik cumhuriyette devlet işletmeleri sosyalist karakterde olup bütün milli ekonominin öncü gücünü meydana getirecektir. Fakat cumhuriyet, genellikle ne kapitalist özel mülkiyete el koyacak, ne de "halkın yaşantısına hükmetmek" durumunda olmayan kapitalist üretimi yasaklayacaktır. Çünkü Çin'in ekonomisi hâlâ çok geridir.

Cumhuriyet az topraklı veya topraksız köylülere dağıtmak üzere toprakağalarının topraklarına el koymak için bazı gerekli adımlar atacak. Dr. Sun Yat-sen'in "toprak işleyenindir" şiarını uygulayacak, kırsal alanlardaki feodal ilişkileri tasfiye edecek ve toprağı köylülerin özel mülkiyetine devredecektir. Kırsal alanlarda bir zengin köylü ekonomisine izin verilecektir. "Toprak mülkiyetinin eşitlendirilmesi" siyaseti işte budur. "Toprak işleyenindir" şiarı, bu siyaset için doğru bir kooperatif işletmelerinin sosyalist unsurlar içermelerine rağmen, bu aşamada genellikle sosyalist tarım kurulmayacaktır.

Çin ekonomisi "sermayenin kontrolü" ve "toprak mülkiyetinin eşitlendirilmesi" yolunda gelişmeli ve hiç bir zaman "azınlığın özel mülkiyeti" olmamalıdır. Birkaç kapitalistin ve toprakağasının "halkın yaşantısına hükmetmesine" hiçbir zaman izin vermemeliyiz. Biz hiçbir zaman ne Avrupa-Amerika tipi kapitalist bir toplum kurmalı, ne de eski yarı-feodal toplumun yaşamasına izin vermeliyiz. Bu gelişim çizgisine karşı çıkan her kimse muhakkak başarısızlığa uğrayacak ve başını sert bir duvara çarpacaktır.

Devrimci bir Çin'in Japon saldırısına karşı savaşan bir Çin'in mutlaka kurması gereken iş ekonomik ilişkiler böyledir.

Yeni Demokrasi'nin ekonomisi böyledir.

Ve Yeni Demokrasi'nin siyaseti Yeni Demokrasi'nin ekonomisinin yoğun bir ifadesidir.

7. BURJUVA DİKTATÖRLÜĞÜ GÖRÜŞÜNÜN ÇÜRÜTÜLMESİ

Halkın yüzde 90'ından fazlası, yeni-demokratik siyaseti ve yeni-demokratik ekonomisi olan böyle bir cumhuriyetin taraftarıdır. Bun-

dan başka bir yol yoktur.

Burjuva diktatörlüğü altında kapitalist bir topluma giden yola ne diyelim? Kesin olarak bu Avrupa ve Amerika burjuvazisi tarafından izlenen eski yoldu. Fakat istesek de, istemesek de ne uluslararası durum, ne de iç durum Çin'in bu yolu izlemesine uygundur.

Uluslararası duruma bakarsak bu yol kapalıdır. Esasında bugünkü uluslararası durum, kapitalizmin aşağı doğru düştüğü, sosyalizmin yukarı doğru geliştiği, kapitalizm ve sosyalizm arasındaki bir mücadeledir. Her şeyden önce uluslararası kapitalizm, emperyalizm, Çin'de burjuva diktatörlüğü altında bir kapitalist toplumun kurulmasına izin vermeyecektir. Gerçekten de modern Çin'in tarihi, emperyalist saldırının ve Çin'in bağımsızlığına ve kapitalizmini geliştirmesine emperyalizmin engel olmasının tarihidir. Çin'de önceki devrimler başarıya ulaşamadı, çünkü emperyalizm onları boğdu. Görevlerinin yerine getirilmemesinden acıyla yakınan sayısız devrimci şehit verdik. Bugün güçlü bir Japon emperyalizmi Çin'i ele geçirmek ve onu bir sömürgeye dönüştürmek istiyor. Çin kapitalizmini Çin değil fakat Japonya, ülkemizde, Japon kapitalizmini geliştirmektedir. Ülkemizde Çin burjuvazisi değil, Japon burjuvazisi diktatörlüğünü uyguluyor. Gerçekte bu dönem can çekişen emperyalizmin son mücadele dönemidir. "Emperyalizm, can çekişen kapitalizmdir."(16) Fakat ölmekte olduğundan yaşamak için sömürge ve yarı-sömürgelere daha da fazla ihtiyacı vardır. Ve muhakkak ki, herhangi bir sömürge ve yarı-sömürgenin kendi burjuvazisinin diktatörlüğü altında kapitalist bir toplum kurması gibi bir şeye izin vermeyecektir. Japon emperyalizmi önemli ekonomik ve siyasi krizlerin batağına battığı ve ölmekte olduğu için Çin'i işgal etmek ve onu bir sömürgeye dönüştürmek zorunda kaldı. Böylece Çin'de burjuva diktatörlüğü ve milli kapitalizm yolunu kapayacaktır.

İkinci olarak, buna [burjuvâ diktatörlüğü altında kapitalist bir toplumun kurulmasına - ç.], sosyalizm izin vermeyecektir. Dünyadaki bütün emperyalist güçler bizim düşmanımızdır. Ve Çin sosyalizm ülkesi ve uluslararası proletaryanın yardımı olmaksızın bağımsızlığını kazanamaz; yani, Sovyetler Birliği'nin yardımı olmadan ve Japonya, İngiltere, ABD, Fransa, Almanya, İtalya ve diğer memleketlerin prole-

teryasının kapitalizme karşı mücadeleleri aracılığı ile sağladıkları yardımlar olmadan bunu yapamaz. Her ne kadar kimse Çin Devrimi'nin zaferinin bütün bu memleketlerde ya da bir veya ikisinde devrimin zafere ulaşmasını beklemesi gerektiğini söyleyemezse de, onların proletaryasının katkısı olmadan kazanamayacağımız şüphesizdir. Özellikle direniş savaşında Çin'in nihai zaferi için Sovyet yardımı mutlaka gereklidir. Sovyet yardımı reddedilirse devrim yenilgiye uğrayacaktır. 1927'den sonraki Sovyet aleyhtarı kampanyalar olağanüstü ve açık bir ders sağlamıyor mu? (17) Dünya bugün yeni savaşlar ve devrimler çağmdadır. Bu kapitalizmin hiç şüphesiz ölmekte olduğu, sosyalizmin hiç şüphesiz gelişmekte olduğu bir çağdır. Bu şartlar altında emperyalizmin ve feodalizmin yenilgisinden sonra Çin'de burjuvazinin diktatörlüğü altında bir kapitalist toplum kurma isteği, sadece bir hayal olmayacak mıdır?

Birinci emperyalist dünya savaşından ve Ekim Devrimi'nden sonra bazı özel şartlardan (burjuvazinin Yunan saldırısını püskürtmedeki başarısı ve proletaryanın zayıflığından) dolayı, burjuvazinin cılız-Kemalist diktatörlüğünün (18) Türkiye'de boy göstermesine rağmen bir ikinci Türkiye olamaz. Hele hele İkinci Dünya Savaşı'ndan ve Sovyetler Birliği'nde sosyalist kuruculuğun başarısından sonra 450 milyon nüfuslu bir "Türkiye" hiç olmaz. Çin'in özel şartları altında (uzlaşmaya yatkınlığı) ile burjuvazinin gevşekliği ve devrimci mükemmelliği ile proletaryanın kuvveti) işler, Türkiye'de olduğu gibi hçbir zaman kolayca yürümez. Birinci Büyük Devrim 1927'de başarısızlığa uğrayınca, Çin burjuvazisinin bazı üyeleri Kemalizm için ortalığı velveleye vermemişler miydi? Fakat Çin'in Kemal'i hani? Ve Çin'in burjuva diktatörlüğü ile kapitalist toplumu nerede? Ayrıca Kemalist Türkiye bile en sonunda kendini İngiliz-Fransız emperyalizminin kollarına atmak zorunda kalarak gittikçe daha fazla bir yarı-sömürgeye dönüşüp gerici emperyalist dünyanın bir parçası oldu. Bugünün uluslararası durumunda, sömürge ve yarı-sömürge ülkelerdeki "kahramanlar" ya emperyalist cephede yer alarak dünya karşı-devriminin kuvvetlerinin bir parçası olurlar. İkisinden birini yapmaları gerekir, çünkü bir üçüncü yol yoktur.

İç durumu da gözönüne alarak Çin burjuvazisinin şimdiye kadar

dersini alması gerekirdi. Proletaryanın, köylülüğün ve küçük-burjuva kitlelerinin gücü 1927 Devrim'ini zafere ulaştırır ulaştırmaz, büyük burjuvazi başta olmak üzere kapitalist sınıf, kitleleri yana iterek devrimin meyvelerini gaspetti. Emperyalist ve feodal güçlerle karşı devrimci bir ittifak kurdu. On yıl boyunca "Komünistleri ezme" savaşında bütün kuvvetlerini kullandılar. Fakat bunun sonu ne oldu? Bugün, güçlü bir düşmanın ülkemizin içlerine kadar girdiği ve anti-Japon savaş iki seneden beri sürdüğü halde Avrupa ve Amerikan burjuvazisinin eskimiş reçetelerini kopya etmek isteyen bazı kimselerin olması hâlâ mümkün müdür? "Komünistleri ezmek" ve varlıklarını silmek için on yıl harcandı fakat burjuva diktatörlüğü altında bir kapitalist toplum zorla ortaya çıkarılamadı. Bir deneme daha yapmak isteyen kişilerin olması hâlâ mümkün müdür? Evet "Komünistleri ezme" on yıl boyunca bir "tek parti diktatörlüğü" zorla ortaya çıkarıldı. Fakat bu yarı-sömürge ve yarı-feodal bir diktatörlüktür. Üstelik dört yıllık bir "Komünistleri ezme" mücadelesinden sonra (1927'den 1931'deki 18 Eylül Olayı'na kadar) 1937'de "Mançuko" (19) "zorla" ortaya çıkarılmıştı ve benzeri altı yıllık diğer bir baskıdan sonra Japon emperyalistleri Çin Seddi'nin güneyindeki topraklara girdiler. Bugün eğer herhangi bir kimse bir on yıl daha "baskıyı" sürdürmek isterse bu, eskisinden biraz daha değişik yeni bir "Komünistleri ezme" hareketi anlamına gelecektir. Fakat, herkesi geride bırakarak bu yeni "Komünistleri ezme" işini cesaretle üzerine alacak eli çabuk bir kimse yok mudur? Evet vardır; yeni bir tip anti-Komünist şöhret olan Vang Çing-Vey. İsteyen onun takımına katılabilir. Burjuva diktatörlüğü, kapitalist toplum, Kemalizm, modern bir devlet, tek parti diktatörlüğü, "tek doktrin" hakkında konuşup dururken, bu ayrı bir utanç vesilesi olmayacak mıdır? Ve eğer Vang Çing-vey takımına katılmak yerine "Japonya'ya karşı savaşa" katılmak isteyen fakat savaş kazanıldığında Japonya'ya karşı savaşan halkı bir kenara iteceğine Japonya'ya karşı savaşın zafer meyvelerini gaspedeceğini ve "sürekli tek parti diktatörlüğü" kuracağını uman sadece hayal kurmuş olmuyor mu? "Japonya'ya karşı savaşalım", "Japonya'ya karşı savaşalım", fakat kim savaşıyor? İşçiler, köylüler, küçük burjuvazinin diğer kesimleri olmadan bir adım bile atamazsınız. Hâlâ onları bir kenara itmeyi deneyen veya buna cesaret eden her kim olursa ezilecektir. Bu da mantığa uygun bir gerçek değil

midir? Fakat Çin burjuvazisi içindeki azılılar (sadece azılıları kastediyorum), geçen son yirmi yıl içinde bir şey öğrenmediler? Hâlâ bağırmıyorlar mı: "Komünizmi yasaklayalım", Komünizmi çürütelim", "Komünizmle savaşalım", "Komünist Partisi'nin çalışmalarını kısıtlama" tedbirleri, sonra da "Komünist Parti meselesinin icabına bakma" direktiflerini görmedik mi? (20) Hayret! Bütün bu kısıtlamalar ve "icabına bakma"lar devam ederken insan, milletimiz ve kendileri için nasıl bir gelecek hazırladıklarını merak ediyor. Ciddi ve samimi olarak tavsiye ediyoruz: Gözlerinizi açın, Çin'e ve dünyaya iyice bakın. Ülke içindeki ve ülke dışındaki durumun nasıl olduğunu görün ve hatalarınızı tekrarlamayın. Hatalarınızda ısrar ederseniz, milletimizin geleceği elbette ki kötü olacaktır. Fakat eminim ki, sizin için de durum iyi olmayacaktır. Bu tamaman doğrudur ve kesindir. Çin burjuvazisi içindeki azılılar uyanmadıkları takdirde, gelecekleri pek parlak olmayacaktır. Sadece kendi yok oluşlarına sebep olmayacaklardır. Böylece umuyoruz ki, Çin'in anti-Japon birleşik cephesi sürdürülecek ve tek bir kliğin tekeli yerine, herkesin işbirliği ile Japonya'ya karşı savaş zafere ulaştırılacaktır. Bu, biricik iyi siyasettir. Başka herhangi bir siyaset kötüdür. Bu, biz Komünistlerin verdiği samimi bir öğüttür ve önceden uyarmadınız diye bizi suçlamayın.

"Yiyecek varsa herkes paylaşmalı". Bu eski Çin atasözünde çok gerçek payı vardır. Düşmanla savaşta hepimiz yer aldığımıza göre hepimiz yiyeceği paylaşmalıyız. Yapılacak işlere herkes katılmalı ve herkesin eğitim hakkı olmalıdır. "Sadece ve sadece ben her şeyi alacağım" ve "kimse beni rahatsız etmeye cesaret etmesin" gibi tavırlar, 1940'larda geçerliliği kalmamış eski feodal ağa hilelerinden başka bir şey değildir.

Biz Komünistler hiçbir zaman devrimci olan herhangi bir kimseyi bir kenara itmeyeceğiz. Japonya'ya karşı sonuna kadar savaşmak isteyen bütün sınıf, tabaka, siyasi parti, grup ve kişilerle birleşik cepheyi sebatla sürüdüreceğiz ve uzun vadeli işbirliği yapacağız. Fakat eğer bazı kişiler Komünist Partisi'ni kenara itmek isterse, bu olmaz. Aynı şekilde birleşik cepheyi parçalamak isterlerse bu da olmaz. Çin, birleşerek ve ilerleyerek Japonya'ya karşı savaşmaya devam etmelidir. Uzlaşmaya çalışan, bölücülük yaratan ve geriye doğru giden hiç kimseye tahammül edemeyiz.

8. "SOL" GEVEZELİĞİN ÇÜRÜTÜLMESİ

Burjuva diktatörlüğünün kapitalist yolu mümkün olmayacağına göre, proletarya diktatörlüğünün sosyalist yolunu tutmamız mümkün müdür?

Hayır, bu da mümkün değildir. Hiç şüphesiz bugünkü devrim birinci adımdır. Daha sonraki bir tarihte ikinci bir adıma, sosyalizme dönüşecek olan devrimin ilk adımıdır ve Çin gerçek mutluluğa sosyalist döneme girdiğinde kavuşacaktır. Fakat bugün henüz sosyalizmi kurmanın vakti gelmemiştir. Çin'deki devrimin şimdiki görevi emperyalizme ve feodalizme karşı savaşmaktır ve bu görev tamamlanana kadar sosyalizm sözkonusu değildir. Çin Devrimi bu iki adımı mutlaka atacaktır: Önce Yeni Demokrasi, sonra sosyalizm. Üstelik ilk adım epey uzun bir zaman alacaktır ve bir gecede başarılamayacaktır. Biz hayalci değiliz. Ve kendimizi karşımızdaki gerçek şartlardan ayıramayız.

Bu iki ayrı devrimci aşamayı bilerek birbirine karıştıran bazı kötü niyetli propagandacılar, Üç Halk İlkesi'nin her çeşit devrime uygun olduğunu ve böylece komünizmin var oluş sebebini kaybettiğini ispatlamak için sözde, bir tek devrim teorisini öne sürüyorlar. Bu "teori"den faydalanılarak, bunlar çılgınca komünizme ve Komünist Partisi'ne, Sekizinci Harekât Ordusuna, Yeni Dördüncü Orduya ve Şensi-Kansu Ningsia Sınır Bölgesine karşı çıkıyorlar. Bunların gerçek amacı, bütün devrimi yenilgiye uğratmak, sonuna kadar sürdürülecek bir burjuva-demokratik devrimi ve Japonya'ya sonuna kadar karşı koymayı reddederek Japon saldırganlarına teslimiyetleri için kamuoyunu hazırlamaktır. Bu durum Japon emperyalistleri tarafından kasıtlı olarak teşvik edilmektedir. Vuhan'ı işgal etmelerinden bu yana Japon emperyalistleri sadece askeri gücün Çin'i dize getiremeyeceğini anlamış bulunuyorlar ve bunun için siyasi saldırılara ve ekonomik yaltaklanmalara başvurmaktalar. Onların siyasi saldırıları, Japon aleyhtarı kamptaki tereddüt içinde bulunan unsurları kışkırtıp birleşik cepheyi parçalamak ve Guomindang - Komünist işbirliğini baltalamaktan ibarettir. Ekonomik yaltaklanmaları, sözde birleşik sanayi işletmeleri şeklinde belirir. Orta ve Güney Çin'de Japon saldırganları bu tip işletmelerdeki sermayenin yüzde 51'ini Çinli kapitalistlerin yatırmalarına izin veriyor, geri

kalan yüzde 49'unu Japon sermayesi oluşturuyor. Kuzey Çin'de Çin'li kapitalistlerin sermayenin yüzde 49'unu yatırmalarına izin veriyorlar, geri kalan yüzde 51'ini Japon sermayesi oluşturuyor. Japon işgalcileri Çin'li kapitalistlere eski servetlerini, yatırımlarda kapital payı şeklinde iade edeceklerine söz vermişlerdir. Kârı görünce, bazı vicdansız kapitalistler bütün ahlâki değerleri unutup Japonlarla işbirliğine girişiyorlar. Vang Çing-Vey tarafından temsil edilen bir kesim teslim oldu bile. Japon aleyhtarı kampta gizlenen bir diğer kesim de, öbür tarafa geçmeye can atmaktadır. Fakat, Komünistlerin karşılarına dikileceğinden ve halkın kendilerine hain damgası vuracağından bir hırsız korkaklığıyla çekiniyorlar. Böylece, başbaşa vererek kültür çevrelerinde ve basın aracılığıyla ortamı hazırlamaya karar vermişlerdir. Siyasetlerini kararlaştırdıktan sonra, kalemlerini mızrak gibi kullanıp, her yanda karışıklık yaratan birkaç "metafizik laf ebesi" (21) birkaç da Troçkist kiralamakta gecikmemişlerdir. Böylece, etraflarında ne olup bittiğini bilmeyenleri kandırmak için bir sürü yalan uydurmuşlardır : "Tek devrim" teorisi, Çin'in milli şartlarına komünizmin uymadığı hakkındaki masallar, Çin'de bir Komünist Partisi'ne hiç ihtiyaç olmadığı, Sekizinci Harekât Ordusu ve Yeni Dördüncü Ordu'nun Japonlara karşı savaşı sabote ettikleri ve hiç savaşmadan ortalıkta dolaştıkları, Şensi-Kansu Ningsia Sınır Bölgesinin ayrılma taraftarı feodal bir rejim olduğu, Komünist Partisi'nin itaatsız, muhalif, entrikacı ve yıkıcı olduğu vs. Ve bütün bunlar kapitalistlerin yüzde 49'luk veya yüzde 51'lik paylarını almaları için iyi bir ortam sağlamak ve uygun bir anda milletin çıkarlarını düşmana satmak amacını gütmektedir. Bunun anlamı, "kirişleri ve direkleri çalıp yerine çürümüş kalaslar koymak" tasarladıkları teslimiyetleri için kamuoyunu hazırlamaktır. Böylece, görünüşteki bütün ciddiyetleriyle komünizmi ve Komünist Partisi'ni reddetmek amacıyla "tek devrim teorisi"ni ileriye süren bu baylar, yüzde 49 veya yüzde 51'lik paylarını elde etmekten başka bir şey düşünmüyorlar. Bu konuda kimbilir ne kadar kafa yormuşlardır! "Tek devrim teorisi", açıkça hiç devrim yapmama teorisidir. Ve meselenin özü budur.

Görünüşte hiçbir kötü niyeti olmayan, fakat "tek devrim teorisi", "siyasi ve sosyal devrimi bir anda gerçekleştirmek" gibi cazip hayal tarafından aldatılan bazı kimseler de vardır. Bunlar, devrimimizin aşamaları olduğunu, devrimin bir diğer aşamasına ancak ondan önceki

aşamadan geçerek ulaşabileceğimizi ve "ikisini bir anda gerçekleştirmek" gibi bir şey olmadığını anlamıyorlar. Bunların yaklaşımı da aynı şekilde çok zararlıdır. Çünkü devrimde atılacak adımları birbirine karıştırır ve şimdiki göreve yönelen gayreti zayıflatır. İki devrimci aşamadan, birincisinin ikincisi için gerekli şartları sağladığını ve araya girecek bir burjuva diktatörlüğü aşamasına meydan vermeden, iki aşamanın birbirini izlemesi gerektiğini söylemek doğrudur ve Marksizmin devrimci gelişme teorisine uygundur. Öte yandan demokratik devrimin belli bir görevi ve kendine ait bir süresi olmadığını, fakat diğer bir görevle yani sosyalist görevle (ki bu ancak bir başka devre içinde sürdürülebilir) aynı zamanda birleştirilip başarabileceğini söylemek, gerçek devrimcilerin reddettiği, "ikisini bir anda gerçekleştirmek" denilen hayali bir görüştür.

9. AZILI GERİCİLERİN GÖRÜŞLERİNİN ÇÜRÜTÜLMESİ

Sıra onlara gelince azılı burjuva gericileri derler ki: "Siz Komünistler, sosyalist sistemi daha sonraki bir aşamaya ertelediniz ve 'Partimiz, Çin'in bugün ihtiyacı olan Üç Halk İlkesi'nin tamamen uygulanması uğruna savaşmaya hazırdır (22) diye ilan ettiniz. Peki öyleyse, komünizmi şimdilik rafa kaldırın". Son zamanlarda "tek doktrin" teorisi şeklindeki böyle bir münakaşa ile ortalık korkunç bir velveleye verilmiştir. Bu, özünde, azılı gericilerin burjuva despotizmi için ulumasıdır. Öte yandan, bunu biz nezaketen tamamen mantıktan yoksun diye tanımlayabiliriz.

Komünizm, hem proleter ideolojisinin tam bir sistemi, hem de yeni bir sosyal sistemdir. Diğer bütün ideolojik ve sosyal sistemlerden farklıdır ve insanlık tarihindeki en tam, en ilerici, en devrimci ve en akla uygun sistemdir. Feodalizmin ideolojik ve sosyal sisteminin sadece tarih müzesinde yeri vardır. Kapitalizmin sosyal sistemi de dünyanın bir kesiminde (Sovyetler Birliği'nde) müzelik olmuştur; diğer ülkelerde de "Batıdaki tepelerin ardından batan güneş gibi, hızla çökmekte olan, can çekişen bir adama" benzemektedir ve yakında müzeye kaldırılacaktır. Sadece Komünist ideoloji ve Komünist sosyal sistem gençlik ve canlılık doludur; dünyayı bir çığ hızı ve bir yıldırım gücüyle kaplamaktadır. Bilimsel komünizmin Çin'e tanıtılması, halka yeni

ufuklar açmış ve Çin Devrimi'nin çehresini değiştirmiştir. Çin'in demokratik devrimi, komünizmin kılavuzluğu olmadan bir ileri aşamaya geçmesi şöyle dursun başarıya bile ulaşamaz. Bu nedenledir ki, azılı burjuva gericileri, komünizmin "rafa kaldırılmasını" gürültülü bir şekilde ısrarla istemektedirler. Fakat "rafa kaldırılmamalıdır." Çünkü komünizmin "rafa kaldırıldığı" an, Çin mahvolacaktır. Bugün bütün dünyanın kurtuluşu komünizme bağlıdır, Çin bir istisna değildir.

Herkes bilir ki, Komünist Partisi'nin, ileri sürdüğü sosyal sistemle ilgili olarak bir acil programı, bir de gelecek için programı; yani bir asgari programı ve bir azami programı vardır. Bugünkü süre için Yeni Demokrasi, gelecek için, sosyalizm; bunlar, tek ve aynı Komünist ideolojisinin kılavuzluğu altındaki bir organik bütünün iki parçasıdır. Böylece Komünist Partisi'nin asgari programı Üç Halk İlkesi'nin siyasi ilkeleriyle temelde uyuştuğu için, komünizmin "rafa kaldırılmasını" haykırarak istemek, en saçma bir şey değil midir? İşte kesinlikle temelde bu ikisi arasındaki uyuşma dolayısıyladır ki, Komünistler "Üç Halk İlkesi'ni anti-Japon birleşik cephenin siyasi temeli" olarak tanımayı ve "Partimiz, Çin'in bugün ihtiyacı olan Üç Halk İlkesi'nin tamamen uygulanması uğruna savaşmaya hazırdır" diye bildirmeyi mümkün görmektedir; aksi takdirde böyle bir imkân olamazdı. Burada demokratik devrim aşamasında komünizm ve Üç Halk İlkesi arasında, Dr. Sun Yat-sen'in "Komünizm, Üç Halk İlkesi'nin dostudur" (23) derken düşündüğü gibi bir birleşik eephemiz vardır. Komünizmi reddetmek, gerçekte birleşik cepheyi reddetmektir. Birleşik cepheyi reddetmek ve tek-parti doktrinlerini uygulamak istedikleri içindir ki, azılı gericiler, komünizmi reddetmek için saçma münakaşalar uydurmuşlardır.

Üstelik "tek doktrin" teorisi bir saçmalıktır. Sınıflar var olduğu sürece, sınıfların sayısı kadar doktrin de olacaktır ve aynı sınıftaki çeşitli grupların bile değişik doktrinleri olabilir. Feodal sınıfın feodal bir doktrini, burjuvazinin kapitalist bir doktrini, Budistlerin Budizmi, Hıristiyanların Hıristiyanlığı ve köylülerin çok tanrıcılığı olduğuna göre ve son yıllarda, bazıları Kemalizm, Faşizm, Vitalizm (24), "emeğe göre dağıtım doktrini" (25) ve daha neler ileri sürdüklerine göre, neden proletaryanın da komünizmi olmasın? Sayısız "izm"ler olduğuna göre, neden yalnız komünizmi görünce "rafa kaldırın onu!" diye haykı-

rılsın? Açıkça söylemek gerekirse, onu rafa kaldırmak geçerli değildir. Yerine bir yarışma yapalım: Eğer komünizm yenilirse, biz komünistler yenilgiyi nezaketle kabul edeceğiz. Fakat yenilmezse o zaman demokrasi prensibini ihlal eden "tek doktrin" hakkındaki bütün saçmalıklar mümkün olduğu kadar çabuk "rafa kaldırılsın".

Yanlış anlaşılmayı önlemek ve azılı gericileri ıslah etmek için, Üç Halk İlkesi'yle komünizmin nerede uyuştuğunu ve nerede uyuşmadığını açıkça göstermek gereklidir.

İkisinin karşılaştırılması, benzerlikleri de, ayrılıkları da ortaya çıkarır.

Önce benzerlikler. Benzerlikler, Çin'de demokratik devrim aşaması için her iki doktrinin temel siyasi programlarında bulunurlar. Dr. Sun Yat-sen tarafından 1924'te yeniden yorumlanan devrimci Üç Halk İlkesi'nin Milliyetçilik, Demokrasi ve Halkın Refahı şeklindeki üç siyasi ilkesi, temelde Çin'de demokratik devrim aşaması için Komünist siyasi programına benzemektedir. Bu benzerlikler ve Üç Halk İlkesi'nin uygulaması dolayısıyla, iki doktrinin ve iki partinin birleşim cephesi ortaya çıktı. Bunu görmezlikten gelmek yanlıştır.

Şimdi de farklılıklar. 1) Demokratik devrim aşaması için olan programın bir kısmında farklılık vardır. Demokratik devrimin bütün süreci boyunca Komünist programı halk için bütün hakları, 8 saatlik işgücünü ve tam bir toprak devrimini kapsar. Halbuki Üç Halk İlkesi bunları kapsamaz. Bu noktalar Üç Halk İlkesi'ne eklenmedikçe ve bunları uygulamaya hazır olunmadıkça, her iki demokratik program sadece temelde aynıdır denilemez. 2) Diğer bir farklılık da, birinin sosyalist devrim aşamasını kapsadığı, diğerinin ise kapsamadığıdır. Komünizm, demokratik devrim aşamasından öte sosyalist devrim aşamasını göz önünde bulundurur. Böylece, asgari programının ötesinde azami bir programı vardır; yani sosyalizmin ve komünizmin gerçekleştirilmesi programı. Sosyalist devrim aşamasını göz önünde bulundurmayıp sadece demokratik devrim aşamasını gören Üç Halk İlkesi'nin bir azami programı değil, sadece asgari bir programı vardır. Yani sosyalizmin ve komünizmin kurulması için bir programları yoktur. 3) Dünya görüşünde farklılık vardır. Komünizmin dünya görüşü diyalektik ve tarihi materyalizmdir. Üç Halk İlkesi ise, tarihi, halkın geçim durumu ile açıklar ki, bu dualist ve idealist bir görüştür. Bu iki dünya

görüşü birbirlerine karşıdır. 4) Devrimci mükemmelliyette farklılık vardır. Komünistlere göre teori ve pratik beraber gider. Yani komünizm devrimci mükemmelliğe sahiptir. Üç Halk İlkesi takipçilerinin, devrime ve gerçeğe tamamen sadık olanlar hariç, teorileri ve pratikleri beraber yürümez ve yaptıkları söylediklerileriyle çelişir, yani devrimci mükemmellikten yoksundurlar. Yukarıda sıralananlar, ikisi arasındaki farklılıklardır; Komünistleri Üç Halk İlkesi'ni takipçilerinden ayırırlar. Bu ayırımı görmezlikten gelmek sadece birlik yönünü görüp çelişme yönünü görmemek hiç şüphesiz çok yanlıştır.

Bütün bunlar anlaşıldığında, azılı burjuva gericilerinin komünizmi "rafa kaldırmak" isterken neler düşündüklerini görmek kolaydır. Eğer burjuva despotizmi demek değilse, düşündüklerinin hiç bir anlamı yoktur.

10. ESKİ VE YENİ ÜÇ HALK İLKESİ

Azılı burjuva gericileri tarihi değişimi hiç mi hiç anlayamazlar. Bilgileri o kadar kıttır ki, pratikte yok gibidir. Ne komünizmle Üç Halk İlkesi arasındaki farklılığı ne de yeni ve eski üç halk ilkesi arasındaki farklılığı bilirler.

Biz Komünistler, "Üç Halk İlkesi'ni Japonlara Karşı Milli Birleşik Cephe'nin siyasi temeli" olarak tanır. "Partimizin bugün Çin'in ihtiyacı olan Üç Halk ilkesi'nin tamamen uygulanması uğruna savaşmaya hazır olduğunu" bildirir ve asgari Komünist programı ile Üç Halk İlkesinin siyasi İkeleri arasındaki temel uyuşmayı kabul ederiz. Fakat hangi Üç Halk Kitlesi? Guomindang Birinci Milli Kongresi Bildirgesi'nde Dr. Sun Yat-sen tarafından yorumlanan Üç Halk İlkesi, başkası değil. Azılı gerici bayların neşeyle giriştikleri "Komünizmi sınırlandırmak", "Komünizmi çürütme" ve "Komünizmle mücadele" işinden bir an başlarını kaldırıp bu bildirgeye göz atmalarını dilerim. Dr. Sun Yat-sen bildirgede der ki: "İşte Guomindang'ın Üç Halk İlkesi'nin gerçek yorumu". Yalnız burada kastedilenler gerçek Üç Halk İlkesi'dir ve bütün diğerleri sahtedir. Üç Halk İlkesi'nin tek "doğru yorumu" Guomindang Birinci Milli Kongresi Bildirgesi'nde olandır; ve diğer bütün yorumlar yanlıştır. Bu bildirgenin bir Komünist yapımı olmadığı tahmin edilebilir. Çünkü birçok Guomindang üyesi ve şahsen ben bu bil-

dirgenin kabulüne tanık olduk.

Bildirge, Üç Halk İlkesi'nin tarihindeki iki dönemi birbirinden ayırır. Önce eski kategoriye dahildiler; bir yarı-sömürgedeki eski burjuva-demokratik devriminin Üç Halk İlkesi idiler: Eski demokrasinin Üç Halk İlkesi, eski Üç Halk İlkesi idiler.

Sonra yeni kategoriye girdiler: Bir yarı-sömürgedeki yeni burjuva-demokratik devrimi'nin Üç Halk İlkesi'ne dönüştüler. Yeni Demokrasi'nin Üç Halk İlkesi, Yeni Üç Halk İlkesi oldular. Bunlar, ve sadece bunlar yeni devrenin devrimci Üç Halk ilkesi'dirler.

Yeni devrenin Devrimci Üç Halk İlkesi yeni veya gerçek Üç Halk İlkesi Rusya ile ittifak, Komünist Parti ile işbirliği, köylüler ve işcilere yardım gibi üç büyük siyaseti kapsar. Yeni devrede bu üç büyük siyasetten herhangi bir eksik olursa Üç Halk İlkesi 'de yanlış ya da eksik olur.

Birinci olarak, devrimci, yeni veya gerçek Üç Halk İlkesi Rusya ile ittifakı kapsamalıdır. Bugünkü şartlarda tamamen açıktır ki, Rusya ile, sosyalizmin vatanı ile ittifak siyaseti güdülmezse kaçınılmaz olarak emperyalizmle, emperyalist güçlerle ittifak siyasetinin güdüleceği açıktır. 1927'den sonra tamamen böyle olmadı mı? Sosyalist Sovyetler ile emperyalist güçler arasındaki çatışma keskinleştiğinde, Çin şu veya bu tarafta yerini almak zorunda kalacaktır. Bu, kaçınılmaz bir yönelimdir, iki taraftan birine yönelmekten kaçınmak mümkün mü? Hayır, bu bir hayaldir. Bütün dünya, bu iki cephenin birine veya öbürüne sürüklenecektir; ve "tarafsızlık, kandırıcı bir terimden ibaret olacaktır" Sovyetler Birliği'nin yardımı olmadan, yurdunun içlerine kadar giren bir emperyalist güçle savaşan Çin için nihai zaferin düşünülemeyeceği özellikle doğrudur. Eğer Rusya ile ittifak emperyalizmle ittifak uğruna kurban edilirse artık gerici olacak olan Üç Halk İlkesi'nden "devrimci" kelimesinin çıkarılması gerekecektir. Son tahlilde "tarafsız" Üç Halk İlkesi olamaz; yalnızca devrimci veya karşı-devrimci Üç Halk İlkesi olabilir. Vang Çin-vey'in bir ara belirttiği gibi, "her iki tarafın da saldırılarına karşı savaşmak" (26) ve bu "savaşa" hizmet edecek çeşitte bir Üç Halk İlkesi'ne sahip olmak daha kahramanca olmayacak mı? Ne yazık ki, bu çeşit Üç Halk İkesi'nin mucidi Vang Çing-vey bile bunu terk etmiştir. (Veya " rafa kaldırmıştır"); çünkü kendisi emperyalizmle ittifakın Üç Halk İlkesi'ni benimsemiştir. Eğer Doğu ile Batı emperya-

lizmi arasında bir fark olduğu tartışılıyorsa ve Doğu emperyalizmiyle ittifaka giren Vang Çing-vey'in tersine, birkaç Batılı emperyalistle birleşip Doğu'ya yürüyüp saldırılırsa o zaman böyle bir davranış oldukça devrimci olmayacak mıdır? Öte yandan, isteseniz de istemeseniz de, Batılı emperyalistler Sovyetler Birliği'ni ve Komünizme karşı koymaya kararlıdırlar; ve eğer onlarla ittifak kurarsanız onlar sizden kuzeye yürüyüp saldırmanızı isteyecek ve devriminiz hiçbir yere varamayacaktır. Bütün şartlar, devrimci, yeni ve gerçek Üç Halk İlkesi'nin hiçbir şekilde Rusya'ya karşı emperyalizmle ittifakı değil, fakat Rusya ile ittifakı içermesini gerekli kılmaktadır.

İkinci olarak, devrimci, yeni ve gerçek Üç Halk İlkesi Komünist Partisi'yle işbirliği içermelidir. Ya Komünist Partisi'yle işbirliği yaparsınız ya da ona karşı olursunuz. Komünizme karşı olmak Japon emperyalistlerin, Vang Çing-vey'in politikasıdır. İstediğiniz buysa buyrun onlar sizi anti-komünist kampanyalarına davet edeceklerdir. Fakat bu şüpheye yer bırakmayacak şekilde hainleşmek olmayacak mıdır? "Japonya'nın değil, başka bir ülkenin taraftarıyım" diyebilirsiniz, fakat bu tamamen gülünçtür. Kime taraftar olursanız olun Komünist Partisi'ne karşı koyduğunuz an bir hain olursunuz. Çünkü, artık Japonya'ya karşı mukavemet edemezsiniz. Eğer, "bağımsız olarak ben, Komünist Partisi'ne karşı koyacağım" derseniz, bu serserice ve anlamsızlıktır. Bir sömürge ve yarı-sömürgedeki "kahramanlar" emperyalizmin gücüne dayanmadan bu büyüklükteki karşı-devrimci bir görevi nasıl yerine getirebilirler? On uzun yıl boyunca, gerçekte dünyadaki bütün emperyalist güçler Komünist Partisi'ne karşı idiler; fakat hepsi boşa çıktı. Birden nasıl olur da ona "bağımsız olarak karşı koyabilirsiniz. Duyuyoruz ki, sınır bölgesi dışındaki bazıları "Komünist Partisi'ne karşı koymak iyidir, fakat bunda asla başarıya ulaşılmaz" diyorlarmış. Bu ifade, eğer bir söylenti değilse sadece yarı yarıya yanlıştır. Çünkü Komünist Partisi'ne karşı koymanın neresi "iyi"dir. Fakat diğer yanı doğrudur. Gerçekten "bunu hiçbir zaman başaramazsınız". Esasen bunun sebebi Komünist Partisi'nde değil fakat Komünist Partisi'ni seven ve ona "karşı koymayı sevmeyen" halktadır. Eğer milli düşmanımız ülkemizin derinliklerine kadar sızdığı önemli bir anda Komünist Partisine karşı koyarsanız, halk bunu görecek ve size hiç acımayacaktır. Bu kesindir, Komünist Partisi'ne karşı koyan her kim olursa yere çalınmaya

hazır olmalıdır. Çalınmaya hevesli değilseniz bu karşı koyuşta kesin olarak vazgeçmeniz gerekir. Bu, bütün anti-komünist "kahraman"lara bizim sam...ni tavsiyemizdir. Böylece açık olabileceği kadar açıktır ki, bugünün Üç Halk İlkesi Komünist Partisi ile işbirliğini içermelidir; aksi takdirde bu ülkeler yok olacaktır. Bu, Üç Halk İlkesi için ölümkalım meselesidir. Komünist Partisi ile işbirliği yaparsa yaşayacaktır. Komünist Partisi'ne karşı koyarsa yok olacaktır. Aksini ispat edebilecek olan var mı?

Üçüncü olarak, siyasetini devrimci, yeni ve gerçek Üç Halk İlkesi köylülere ve işçilere yardım siyasetini içermelidir. Bu siyasetin reddi köylülere ve işçilere samimiyetle yardım etmedeki başarısızlık, Dr. Sun Yat-sen'in Vasiyetnamesi'ndeki "halk kitlelerini uyandırmak" emrini yerine getirmekteki başarısızlık, devrimin yenilgisini ve kendi hüsranını hazırlamaktır. Stalin, "milli mesele özünde bir köylü meselesidir" demiştir (27). Bu demektir ki Çin Devrimi özünde bir köylü devrimidir; şimdi Japonya'ya karşı sürdürülen direniş, özünde köylü direnişidir. Yeni Demokrasi'nin siyaseti, köylülere haklarının verilmesi demektir. Yeni ve gerçek Üç Halk İlkesi, özünde esasen bir köylü devriminin ilkeleridir. Kitle kültürü, özünde köylülerin kültür seviyelerinin yükseltilmesi demektir. Japonya'ya karşı savaş, özünde bir köylü savaşıdır. "Dağlara çıkmak ilkesinin" (28) geçerli olduğu bir zamanda yaşıyoruz; toplantılar, iş, sınıflar, gazete yayını, kitapların yazılması, tiyatro temsilleri verilmesi, bütün bunlar dağlarda olmaktadır ve özünde hepsi köylüler içindir. Japonya'ya karşı direnişi sürdüren ve yaşamımız için gerekli her şeyi sağlayan özünde köylülerdir. "Özünde" ile temelinde demek istiyoruz. Bu, Stalin'in bizzat açıkladığı gibi, halkın diğer bölümlerinin unutulduğu anlamına gelmez. Her ilkokul öğrencisinin bileceği gibi, Çin nüfusunun yüzde 80'i köylüdür. Böylece köylü meselesi, Çin Devrimi'nin temel meselesidir ve köylülerin gücü Çin Devrimi'nin ana gücüdür. Çin'de birkaç milyon sanayi işçisi ve birkaç on milyon küçük elsanatları işçisi ve tarım emekçisi vardır. Bunlar Çin nüfusunda, sayı bakımından köylülerden sonra ikinci gelirler. Çin, çeşitli endüstrilerdeki işçileri olmadan yaşayamaz; çünkü ekonominin sanayi sektöründeki üreticileri onlardır. Ve devrim, modern sanayi işçisi sınıfı olmadan başarıya ulaşamaz; çünkü o Çin Devrimi'nin lideridir ve en devrimci sınıfıdır. Bu şartlarda, devrimci yeni

ve gerçek Üç Halk İlkesi, köylülere ve işçilere yardım siyasetini içermelidir. Bu siyasetten yoksun, köylülere ve işçilere samimiyetle yardım etmeden veya "halk kitlelerini uyandırın" emrini yerine getirmeyen herhangi bir Üç Halk İlkesi kesinlikle yok olacaktır.

Böylece açıktır ki, Rusya ile ittifak, Komünist Partisi ile işbirliği, köylülere ve işçilere yardım biçiminde ifade edilen bu üç büyük siyasetten sapan herhangi bir Üç Halk İlkesi'nin geleceği yoktur. Üç Halk İlkesi'nin her samimi takipçisi bu noktayı ciddiyetle gözönünde bulundurmalıdır.

Üç büyük siyaseti içeren Üç Halk İlkesi, yani devrimci, yeni ve gerçek Üç Halk İlkesi, Yeni Demokrasinin Üç Halk İlkesi'dir; yani eski Üç Halk İlkesi'nin gelişmesinin, Dr. Sun Yat-sen'in büyük katkısının ve Çin Devrimi'nin dünya sosyalist devriminin bir parçası haline geldiği dönemin bir ürünüdür. Çin Komünist Partisi'nin "bugün Çin'in ihtiyacı olan" diye kabul ettiği ve "tamamen uygulanması" uğruna "savaşmaya" söz verdiğini bildirdiği, sadece bu Üç Halk İlkesi'dir. Bu, Komünist Partisi'nin demokratik devrim aşaması için olan siyasi programıyla, yani asgari programıyla temelde uyuşan biricik Üç Halk İlkesi'dir.

Eski Üç Halk İlkesi'ne gelince; onlar, Çin Devrimi'nin eski döneminin ürünü idiler. Rusya o zaman emperyalist bir güç idi; ve tabii olarak onunla herhangi bir ittifak siyaseti olamazdı. O zaman ülkemizde yaşayan bir Komünist Partisi yoktu ve tabii olarak onunla herhangi bir işbirliği siyaseti olamazdı. İşçilerin ve köylülerin hareketi henüz bütün siyasi önemini yansıtmamış ve halkın dikkatini çekmemişdi ve tabii olarak onlarla herhangi bir ittifak siyaseti olamazdı. Böylece, 1924'te Guomindang'ın yeniden örgütlenmesinden önceki dönemin Üç Halk İlkesi eski kategoriye dahildir ve artık günümüze uymaz. Guomindang, eski Üç Halk İlkesi'ni yeni Üç Halk İlkesi 'ne geliştirmeden ilerleyemezdi. Dr. Sun Yat-sen, akıllılıkla bu noktayı gördü. Sovyetler Birliği'nin ve Çin Komünist Partisi'nin yardımını sağladı ve zamana uygun yeni özelliklerle donatmak için Üç Halk İlkesi'ni yeniden yorumladı. Sonuç olarak, Üç Halk İlkesi ile Komünizm arasında bir birleşik cephe kuruldu. İlk defa olarak Guomindang-Komünist işbirliği gerçekleşti. Bütün memleket halkının sempatisi kazanıldı ve 1924-27 Devrimi başladı.

Eski Üç Halk İlkesi eski dönemde devrimci idi ve eski dönemin tarihi özelliklerini yansıtıyordu. Fakat yeni dönemde, yeni Üç Halk İlkesi konulduktan sonra eski şeyler tekrar edilirse veya sosyalist devlet kurulduktan sonra Rusya ile ittifaka karşı konursa ve Komünist Partisi var olduktan sonra Komünist Partisi ile işbirliğine karşı konursa veya uyandıktan ve siyasi güçlerini denedikten sonra köylülere ve işçilere yardım siyasetine karşı gelinirse, o zaman bu, gericidir ve zamandan habersiz olduğunu gösterir. 1927'den sonraki gericilik dönemi böyle bir cehaletin sonucu idi. Eski bir atasözü, "her kim zamanın işaretlerini anlarsa, o büyük bir adamdır" der. Bugün Üç Halk İlkesi'nin takipçilerinin bunu akılda tutacaklarını umuyorum.

Üç Halk İlkesi eski kategoriye dahil olsaydı, o zaman Komünist asgari programı ile temelde ortak bir şeyleri olmayacaktı. Çünkü geçmişe ait ve modası geçmiş olacaklardı. Rusya'ya, Komünist Partisi'ne, köylülere ve işçilere karşı olan herhangi bir Üç Halk İlkesi muhakkak gericidir; Komünist asgari programı ile ortak hiç bir tarafı olmadığı gibi, komünizmin düşmanıdır da; hiçbir ortak zeminleri yoktur. Üç Halk İlkesi'nin takipçileri bunu da dikkatle gözönüne almadırlar.

Fakat herhalde, emperyalizme ve feodalizme muhalefet işi esas olarak yerine getirilmedikçe, vicdan sahibi kişiler hiçbir zaman yeni Üç Halk İlkesi'ni terketmeyeceklerdir. Terkedenler sadece Vang Çingvey gibi olanlardır. Rusya'ya, Komünist Partisi'ne, köylülere ve işçilere karşı duran sahte Üç Halk İlkelerini yaymak için ne kadar çabalarsa çabalasınlar, şüphesiz ki, Sun Yat-sen'in gerçek Üç Halk İlkesi'ni desteklemeye devam edecek olan vicdanlı ve adaletli kişiler eksik olmayacaktır. Üç Halk İlkesi'nin birçok takipçisi, 1927 gericiliğinin sonrasında bile Çin Devrimi için mücadeleye devam ettiler ve düşmanın ülkemizin derinliklerine kadar girdiği şu anda bunların sayıları hiç şüphesiz on binlerce artacaktır. Biz Komünistler, Üç Halk İlkesi'nin bütün gerçek takipçileri ile uzun vadeli işbirliğinde sebat edeceğiz, hainleri ve Komünizmin can düşmanlarını reddederken, hiçbir dostumuzu hiçbir zaman terketmeyeceğiz.

11. YENİ DEMOKRASİNİN KÜLTÜRÜ

Yeni devredeki Çin siyasetinin tarihi özelliklerini ve yeni de-

mokratik cumhuriyet meselesini önceden açıklamıştık. Şimdi de kültür meselesini ele alabiliriz.

Her kültür, belli bir toplumun siyasetiyle ekonomisinin ideolojik planda yansımasıdır. Çin'de emperyalizmin tam ya da kısmi siyasi ve ekonomik hâkimiyetinin yansıması olan emperyalist bir kültür vardır. Bu kültür, sadece doğrudan doğruya emperyalistlerin idare ettikleri kültür kurumları tarafından hayasız değil, bunların Çin'li dalkavukları tarafından da övülmektedir. İnsanları kul köle edici fikirleri içinde taşıyan her kültür bu kategoriye girer. Çin'de bir de yarı-feodal kültür vardır. Bu kültür, memleketteki yarı-feodal siyaset ile ekonominin yansımasıdır. Konfüçyüs kültürünü, Konfüçyüs dinine ait kitapların incelenmesini, eski ahlâk ve fikirleri salık verenlerin, yeni kültür ve yeni fikirlere karşı çıkanların hepsi bu kültürün temsilcileridir. Emperyalist kültürle yarı-feodal kültür, yeni Çin kültürüne karşı çıkmak maksadıyla aralarında gerici bir ittifak kurmuş, birbirlerinden ayrılmaz yapışık kardeşlerdir. Bu gerici kültürler, emperyalistlerin ve feodal sınıfın emrindedir; mutlaka yıkılmalıdırlar. Bunlar yıkılmadıkça, yeni bir kültür kurmak mümkün değildir. Eski parçalanmadan yeni kurulamaz, eskinin yolunu kapamadan yeniye yol açılamaz, eski durdurulmadan yeni ileri götürülemez. Yeni kültürle gerici kültürler arasında bir ölüm-kalım mücadelesi başlamıştır.

Yeni kültüre gelince; bu kültür yeni siyaset ile yeni ekonominin ideolojik planda yansımasıdır. Ve bu kültür yeni siyaset ile yeni ekonominin emrindedir.

Önceden de söylediğimiz gibi, Çin'de kapitalist ekonominin doğduğu günden beri, Çin toplumunun niteliği yavaş yavaş değişmektedir. Feodal ekonomi hâlâ hakim olmakla beraber bu toplum tamamıyla feodal bir toplum olmaktan çıkıp yarı-feodal bir toplum haline gelmektedir. Kapitalist ekonomi, feodal ekonomiye kıyasla yeni bir ekonomidir. Yeni olan kapitalist ekonomiyle birlikte, burjuvazi, küçük-burjuvazi ve işçi sınıfı gibi yeni bir takım kuvvetler de, ortaya çıkmakta ve gelişmektedir. Yeni kültürde bu yeni ekonomik ve siyasi kuvvetlerin ideolojik planda yansımasıdır ve bu kültür, bu kuvvetlerin hizmetindedir. Kapitalist ekonomi olmasaydı, burjuvazi, küçük-burjuvazi, işçi sınıfı ve bu sınıfların siyasi kuvvetleri olmasaydı, ne yeni ideoloji, ne de yeni kültür doğabilirdi.

Yeni siyasi ve ekonomik kuvvetlerin, yeni kültür kuvvetlerinin hepsi de Çin'in devrimci kuvvetleridir. Bunların hepsi de eski siyasete, eski ekonomiye ve eski kültüre karşıdırlar. Bu eski siyaseti eski ekonomiyi ve eski kültürü iki unsur meydana getirmiştir: Biri, Çin'in tamamıyla kendi malı olan yarı-feodal siyaseti, ekonomisi ve kültürü; ötekisi de bu iki unsur arasındaki ittifakta hâkim olan emperyalist siyaset, ekonomi ve kültür. Bunların her ikisi de aynı derecede zararlıdır. Tamamıyla yıkılmaları şarttır. Çin toplumunda eski ile yeni arasında görülen mücadele; halkın yeni kuvvetleriyle (devrimci sınıfların kuvvetleriyle) eski kuvvetler, emperyalist ve feodal sınıfın kuvvetleri arasındaki mücadeledir. Bu, devrim ve karşı devrim arasında bir mücadeledir. Bu mücadele, Afyon Savaşı'ndan başlatırsak yüz yıldan beri, 1911 Devrimi'nden başlatırsak, aşağı yukarı otuz yıldan beri sürüp gelmektedir.

Oysa, önceden de söylediğimiz gibi, bir devrimin kendisi de eski ve yeni diye ikiye ayrılır. Tarihin bir devresinde yeni olan devrim, başka bir devresinde eski hale gelir. Çin'de yüzyıl süren burjuva-demokratik devrimi de ilki seksen yıllık, ikincisi de son yirmi yıllık iki büyük döneme ayrılır. Bu devrelerden her birinin temel birer tarihi özelliği vardır. İlk seksen yıldaki burjuva-demokratik devrimi eski kategoriye girer. Son yirmi yıldaki devrim ise, iç ve dış siyasi durumda ortaya çıkan siyasi değişmeler dolayısıyla yeni kategoriye girer. İlk seksen yılın özelliğini eski demokrasi, son yirmi yıldakini yeni demokrasi diye göstermek şeklindeki siyasi ayırım diye göstermek şeklindeki siyasi ayırım kültür planında da sözkonusudur.

Bu ayırım, kültür planında kendini nasıl gösteriyor? Şimdi de bu meseleyi açıklayacağız.

12. ÇİN'İN KÜLTÜR DEVRİMİNİN TARİHİ ÖZELLİKLERİ

4 Mayıs Hareketi'nden önceki devre ile ondan sonraki devre kültür cephesinde ya da ideoloji cephesinde ya da ideoloji cephesindeki birbirinden ayrı iki tarihi devreyi teşkil eder.

4 Mayıs Hareketi'nden önce Çin'de kültür cephesindeki mücadele, yeni burjuva kültürü ile eski feodal kültür arasında olmaktaydı. Bu hareketten önce modern okul sistemiyle imparatorluk sınav sistemi

(29), yeni okulla eski okul, Batı biçimi incelemelerle Çin biçimi incelemeler arasmdaki mücadelelerin hepsinde bu nitelik vardır. Modern okul, yeni okul ve Batı biçimi incelemelerin temelinde (temelinde diyoruz, çünkü bunlara Çin feodalizminin birçok kalıntıları hâlâ karışmakta idi), burjuvazinin temsilcilerinin muhtaç oldukları tabiat ilimleri, sosyal ve siyasi burjuva teorileri bulunmaktaydı. Bu yeni okulun ideolojisi, o devirde Çin'in feodal ideolojisine karşı savaşmakla devrimci bir rol oynadı. Bu ideoloji eski devredeki burjuva-demokratik devriminin hizmetindeydi. Bununla beraber, Çin burjuvazisi güçsüz ve dünya da emperyalist aşamaya geçmiş bulunduğundan, bu burjuva ideolojisi, emperyalizmin kölcleştirici fikirleriyle eskilere dönmek isteyen feodal fikirler arasında kurulmuş olan ittifaka daha ilk karşılaştırmalarında yenildi. Bu gerici ittifak tarafından ilk püskürtülüşünde, yeni okul, açtığı bayrakları katlayıp kılıflarına sokmak, davullarını susturmak, geri çekilmek zorunda kaldı. Özünü kaybedince yalnız biçimi kaldı. Eski burjuva-demokratik kültür, emperyalizm çağının başında çoktan çürümüş, bütün gürbüzlüğünü kaybetmiş bulunuyordu. Çaresiz bozguna uğrayacaktı.

Oysa, 4 Mayıs Hareketi'nden sonra işin rengi değişti. Bu tarihten itibaren Çin'de yepyeni bir kültür kuvveti ortaya çıktı; o da Çin Komünistlerinin kılavuzluğunda ortaya çıkan Komünist kültür ve ideolojik, başka bir deyişle, Komünist dünya görüşü ve sosyal devrim teorisiydi. 4 Mayıs Hareketi 1919'da oldu, 1921'de Çin Komünist Partisi kuruldu ve gerçek işçi hareketi bu tarihte başladı. Bu olaylar, Birinci Dünya Savaşı'ndan ve Ekim Devrimi'nden sonra, yani milli mesele dünya çapında önem kazandığı ve devrimci hareket sömürge ülkelerde yeni bir yön kazandığı sırada Çin Devrimi ile dünya devrimi arasındaki ilişki bunda bütün açıklığı ile ortaya çıktığı sırada oldu. Çin siyaset sahnesine yeni kuvvetlerin, Çin işçi sınıfı ile Komünist Partisi'nin girmesi sayesinde, yeni bir üniforma giymiş ve yeni silahlarla bezenmiş olan yeni kültür kuvveti bütün müttefikleri bir araya toplayarak ve savaş düzenine girerek emperyalist ve feodal kültüre karşı şiddetli bir hücuma geçti. Bu yeni kuvvet felsefe, ekonomi, siyaset, askerlik bilimi, tarih, edebiyat ve sanat (tiyatro, sinema, müzik, heykel ve resim) gibi sosyal bilimler alanında pek büyük bir gelişme gösterdi. Yeni kültür kuvveti, 20 senedir her hücuma geçtiği yerde hem ideolojik özde, hem de bi-

çimde (mesela, yazı dilimizin şeklinde) büyük bir devrim yaratmıştır. Bu kültürün etkisi o kadar kuvvetli, gücü o kadar büyüktür ki, karşısında hiçbir şeyin dayanabilmesine imkân yoktur. Doğurduğu hareket ve canlılık Çin tarihinde eşine rastlanmayan bir enginliktedir. Bu yeni kültür kuvvetinin en şanlı en cesur bayrakları da Lu Sun'dur. Lu Sun, Çin kültür devriminin başkomutanıdır. O, yalnız büyük bir edebiyatçı değil, büyük bir düşünür ve büyük bir devrimcidir. Lu Sun ne uşaklık derecesinde sadakat, ne de aşırı derecede saygı göstermek gibi kusuru olan boyuneğmez, gurur sahibi bir insandır. Sömürge ya da yarısömürge bir ülkenin halkı için en değerli vasıftır bu. Kültür cephesinde halkın büyük çoğunluğunu temsil eden Lu Sun, düşman mevzilerine eşsiz saldırışlar yapmış en doğru, en cesur, en sağlam, en dürüst ve en ateşli milli kahramandır. Onun tuttuğu yol, Çin'in yeni milli kültürünün de yoludur.

4 Mayıs Hareketi'nden önceki yeni Çin kültürü eski demokrasinin kültürü idi; dünya burjuvazisinin kapitalist kültür devriminin bir parçasıydı. Oysa 4 Mayıs Hareketi'nden beri bu yeni kültür, yeni-demokratik bir kültür olmuş ve dünya işçi sınıfının sosyalist kültür devriminin bir parçası haline gelmiştir.

4 Mayıs Hareketi'nden önceki Çin'in yeni kültür hareketi ya da Çin kültür devrimi henüz yönetici rolü oynamakta olan burjuvazi tarafından idare edilmekteydi. 4 Mayıs Hareketi'nden beri burjuvazinin kültürü, siyasi kurumlarından daha da geri kalmış, yönetici rolünü artık hiç oynayamayacak hale gelmiştir. Bu görüşler, ancak devrimci devrelerde ve o da bir dereceye kadar, işçi sınıfının kültür görüşlerinin zorunlu olarak yönetici rol oynadığı ittifaka katılabilirler. Bu, apaçık ortada olan, hiç'kimsenin inkâr edemeyeceği bir gerçektir.

Yeni-demokratik kültür, geniş kitlelerin anti-emperyalist ve anti-feodal kültürüdür; bugünkü Japonya'ya Karşı Birleşik Cephe'nin kültürüdür. Onun için bu kültür ancak işçi sınıfının kültürü ve ideolojisi, yani komünizmin ideolojisi tarafından yönetilebilir. Başka hiçbir sınıfın kültürü ve ideolojisi bu rolü oynamak sorumluluğunun altından kalkamaz. Bir kelime ile yeni-demokratik kültür, geniş kitlelerin malı olan ve işçi sınıfı tarafından yönetilen anti-emperyalist ve anti-feodal kültürdür.

13. DÖRT DEVRE

Kültür devrimi, siyasi devrimle ekonomik devrimin ideolojik planda yansımasıdır ve ekonomik devrimle siyasi devrimin hizmetindedir. Çin'de siyasi devrimde olduğu gibi kültür devriminde de birleşik cephe vardır.

Kültür devrimindeki birleşik cephenin son yirmi yıllık tarihi, dört devreye ayrılır. Birincisi 1919'dan 1921'e kadar süren iki yılı, ikincisi 1921'den 1927'ye kadarki altı yılı, üçüncüsü 1927'den 1937'ye kadarki on yılı, dördüncüsü 1937'den günümüze kadar gelen üç yılı içine alır (1940).

Birinci devre 4 Mayıs 1919 Hareketi'nden Çin Komünist Partisi'nin kurulduğu 1921 yılına kadar sürer. Bu devre, temelinde 4 Mayıs Hareketi'nin damgasını taşır.

4 Mayıs Hareketi, hem anti-emperyalist, hem de anti-feodaldir. Bu hareketin olağanüstü tarihi önemi, 1911 Devrimi'nde görülmeyen bir niteliğe, emperyalizme ve feodalizme karşı tutarlı ve sert bir mücadele niteliğine bürünmesinden gelir. 4 Mayıs Hareketi bu niteliğe sahiptir. Çünkü, kapitalizm Çin'de bir adım ileri atmıştı ve Çin'in devrimci aydınları Rusya, Almanya ve Avusturya-Macaristan gibi üç büyük emperyalist devletin yıkıldığını, İngiltere ve Fransa gibi iki büyük emperyalist devletin zayıfladığını, buna karşılık Rus işçi sınıfının sosyalist bir devlet kurduğunu, Almanya, Avusturya-Macaristan ve İtalyan işçi sınıflarının devrimci hareketler içinde bulunduğunu görerek, Çin halkını kurtarmak için yeni bir devrim yapmak umuduna düştüler. 4 Mayıs Hareketi, dünya devriminin, Rus Devrimi'nin ve Lenin'in çağrısından doğmuştur. Bu hareket, o devredeki dünya işçi sınıfı devriminin bir parçasını teşkil eder. 4 Mayıs Hareketi sırasında Komünist Partisi henüz bulunmamakla beraber, aydınların çoğu Rus Devrimi'ni daha o zaman benimsemeye, Komünist ideolojiyi öğrenmeye başlamışlardı. 4 Mayıs Hareketi, kaynağında, Komünist aydınlar, devrimci küçük-burjuva aydınlar ve (hareketin sağcı kanadını teşkil eden) burjuva aydınlar gibi üç unsurdan kurulu bir birleşik cephenin devrimci hareketiydi. Yalnız aydınları içine alıp, işçileri ve köylüleri dışında bırakması hareketin zayıf noktasını oluşturuyordu. Ama bu hareket yalnız aydınların değil, geniş işçi, küçük-burjuva ve burjuva kitlelerin de katıldığı ve 3 Haziran Hareketi (30) ile son bulan ülke çapında devrimci

bir hareket haline geldi. Başardığı kültür devrimi, feodal kültüre karşı sert ve uyuşmak bilmez bir muhalefet hareketiydi. Çin tarihinde hiç bu derece geniş, bu derece köklü bir kültür devrimi görülmemişti. Bu devrimin büyük değeri, o sırada hem "kahrolsun eski ahlâk, yaşasın yeni ahlâk", hem de "kahrolsun eski edebiyat, yaşasın yeni edebiyat" şiarlarıyla mücadele bayrağını açmasından geliyordu. Bununla beraber, bu kültür hareketi işçi ve köylü kitlelerine kadar yayılma imkânını henüz bulamamıştı. "Halk için edebiyat" parolasını ortaya atmıştı gerçi, ama o zamanlar "halk" sözünden anlaşılan şey, şehirlerin küçükburjuva ve burjuva aydınlarmdan öteye geçmiyordu. 4 Mayıs Hareketi, ideoloji ve kadro planında, hem 1921'de Çin Komünist Partisi'nin kurulmasını, hem de 1925'teki 30 Mayıs Hareketi'ni (31) ve Kuzey Seferi'ni hazırladı. Burjuva aydınları, o zamanlar, hareketin sağ kanadını oluşturuyorlardı. Bunların çoğu, ikinci devrede, düşmanla uzlaştılar ve gericilerin safına geçtiler.

Çin Komünist Partisi'nin kurulması, 30 Mayıs Hareketi ve Kuzey Seferi'yle belirlenen ikinci devrede, 4 Mayıs Hareketi sırasında üç sınıf tarafından meydana getirilen birleşik cephe muhafaza edildi, gelişti. Köylülerin de harekete katılması sağlandı; bu sınıflar tarafından kurulan birleşik cephe siyasi planda da teşekkül etti. Yani Guomindang ile Komünist Partisi arasında ilk defa işbirlikçi olarak işbirliği kuruldu. Dr. Sun Yat-sen, sadece (eski devrenin demokratik devrimi olan) 1911 Devrimi'ni yönettiğinden ötürü değil, "dünyadaki akımları incelemesini ve halk kitlelerinin ihtiyaçlarına karşılık vermesini bildiği" Rusya ile ittifak, Komünist Partisi ile ittifak, işçileri ve köylüleri desteklemek gibi temel Üç Büyük Siyaset'leri sürdüğü, Üç Halk İlkesi'ni yeni şekilde yorumlayıp, böylelikle Üç Büyük Siyaseti içine alan Üç Halk İlkesi'ni ortaya koyduğu için büyük adamdır. Üç Halk İlkesi o zamana kadar, öğretmen, bilim adamları ve gençlik çevrelerinde pek ilgi görmedi. Çünkü ne emperyalizme, ne de feodal sosyal sisteme, feodal kültür ve ideolojiye karşı muhalefet meselelerini ortaya atmıştı. Bunlar eski Üç Halk İlkesi idi ve halk bunlara bir grup insanın, iktidarı ele geçirmekte, yeni hükümete girmekte kullandıkları siyasi manevra bayrağı, geçici bayrak gözü ile bakmıştı. Ama sonradan, temel Üç Büyük Siyaset'i içine alan Üç Halk İlkesi meydana çıktı. Guomindang'l Komünist Partisi arasında yapılan işbirliği, iki tarafın dev-

rimci üyelerinin çabaları sayesinde yeni Üç Halk İlkesi Çin'in her yerine; öğretmen, bilim adamları çevrelerinde ve büyük öğrenci kitleleri arasında da yayıldı. Bu da ilk Üç Halk İlkesi'nin temel Üç Büyük Siyaset'i içine alan anti-emperyalist ve anti- feodal yeni-demokratik Üç Halk İlkesi haline gelmesi sayesinde oldu. Bu gelişme olmasaydı, Üç Halk İlkesi içinde bulunan fikirleri yaymak mümkün olmazdı.

Devrimci Üç Halk İlkesi, bu devrede Guomindang, Komünist Partisi ve devrimci sınıflar tarafından kurulan birleşik cephenin siyasi temeli oldu ve "komünizm, Üç Halk İlkesi'nin en büyük dostu olduğundan" bu iki doktrin arasında bir birleşik cephe kuruldu. Sosyal sınıflar bakımından bu, işçi sınıfının, köylülerin, şehir küçükburjuvazisinin ve burjuvazinin kurdukları bir birleşik cephesiydi. Bunların eylemleri Komünist **Haftalık Rehber** gazetesiyle Guomindang'ın Şang-hay'da çıkan **Cumhuriyetçi Günlük Haberler** gazetesine dayandığından, iki parti o devredeki anti-emperyalist mücadeleyi birlikte yürüttüler. Konfüçyüs'e tapınmayı ve Konfüçyüs din kitaplarının öğrettiklerine dayanan feodal öğretime, eski feodal edebiyata ve klasik dile birlikte karşı çıktılar ve anti-emperyalist, anti-feodal bir içeriği olan yeni edebiyatla yeni yazı tarzını geliştirdiler. Bu anti-emperyalist ve anti-feodal fikirler Guvandung (32) Kuzey Seferi mücadeleleri sırasında, Çin orduları içinde de yayıldı; ve onu düzeltti. Milyonlarca ve milyonlarca köylü arasında "kahrolsun yiyici memurlar" ve "kahrolsun mahalli zorbalar ve mütegallibe" şiarları yayıldı. Bu ise, büyük çaptaki devrimci köylü mücadelelerinin patlak vermesine yol açtı. Bütün bunlar ve Sovyetler Birliği'nin yaptığı yardımlar sayesinde, Kuzey Seferi zaferle sonuçlandı. Ama büyük burjuvazi iktidara geçer geçmez bu devrime son verdi; ve siyasi durum yeni bir safhaya girmiş oldu.

Üçüncü devre, 1927'den 1937'ye kadar uzanan devrimci devredir. Bundan önceki devrenin sonuna doğru devrimci kampta birtakım değişiklikler olmuştu. Çin büyük burjuvazisi, emperyalistlerin ve feodal kuvvetlerin devrim düşmanı safına geçmişti. Böylelikle, devrimci kamptaki sınıfların sayısı dörtten üçe indi; bunlar da işçi sınıfı, köylüler ve küçük-burjuvazinin öteki tabakaları (bu arada da devrimci aydınlar) idi. Onun için Çin Devrimi kaçınılmaz olarak yeni bir safhaya girdi. Devrim, Çin Komünist Partisi'nin idaresi altında bulunan kitleler

tarafından devam ettirildi. Bu devre, bir yandan devrim düşmanları tarafından girişilen "kuşatma ve yok etme" kampanyaları devri, bir yandan da devrimin kitleler arasında yayılıp derinleşmesi devri oldu. O zaman, "kuşatma ve yok etme" kampanyaları eski ve kültürel olmak üzere iki şekle büründü. Devrimin kitleler arasında yayılıp derinleşmesi de iki şekle büründü: hem toprak devrimi, hem de kültür devrimi derinleştirildi. Emperyalistlerin kışkırtması üzerine Çin'in ve dünyanın karşı-devrimci bütün kuvvetleri, bu "kuşatma ve bastırma" kampanyası için seferber oldu. On yıl kadar süren bu amansız mücadelede akla gelmedik zulüm ve işkenceler uygulandı. Yüzbinlerce Komünist ve genç öğrenci öldürüldü, milyonlarca işçiye ve köylüye vahşice zulmedildi. Bu kampanyalarm başında bulunan sorumlu kimseler hiç şüphesiz komünizmin ve Komünist Partisi'nin temelli olarak "kökünü kazıyabileceklerini" sanmışlardı. Oysa düşündüklerinin aksi oldu: "Kuşatma ve bastırma" kampanyalarının her iki şekli de, gerici kuvvetlerin, acınacak bir bozguna uğramasıyla son buldu. Askeri kampanya, Japonya'ya karşı direniş için Kızıl Ordu'nun kuzeye yürümesiyle, kültür mücadelesi ise 9 Aralık 1935'te devrimci gençlik hareketinin (33) patlak vermesiyle sonuçlandı. Her iki kampanya, bütün milletin uyanması gibi bir sonuç doğurdu. Bu sonuç olumludur. Ama, asıl şaşırtıcı olan da şudur: Guomindang tarafından kontrol edilen kültür kurumlarında ve eğitim kurumlarında Komünist Partisi tamamıyla savunmasız olduğu halde, Guomindang, girişliği kültürel "kuşatma ve bastırma" kampanyalarında nasıl oldu da tam bir bozguna uğradı. Bu üstünde derin düşünülmesi gereken bir konu değil mi? İşte böyle "kuşatma ve bastırma" kampanyaları sırasındadır ki, komünizme inanan Lu Sun, Çin kültür devriminin kahramanı oldu. Gerici kuvvetler tarafından girşilen bu "kuşatma ve bastırma" kampanyaları olumsuz bir sonuç doğurdu: Ülkemiz Japon emperyalizminin istilasına uğradı. On yıl süren bu kampanyalara karşı halkın hâlâ bugün bile büyük bir nefret beslemesinin en büyük sebebi budur.

Bu devrede girişilen mücadeleler sırasında, devrimci taraf, kitlelerin anti-emperyalist ve anti-feodal Yeni Demokrasisine ve yeni Üç Halk İlkesi'ne sıkı sıkı sarıldıkları halde, devrim düşmanları, emperyalizmin tahakkümü altında büyük toprakağaları sınıfı ile büyük burjuvazinin ittifakına dayanan bir baskı yöntemi sürdürdüler. Bu baskı yö-

netimi, politik ve kültürel planda Dr. Sun Yat-sen'in temel Üç Büyük Siyaset'ini ve yeni Üç Halk İlkesi'ni boğazladı. Bu ise, Çin milletini büyük felâketlere sürükledi.

Dördüncü devre, bugünkü Anti-Japon Direniş Savaşı devresidir. Çin Devrimi'nin zikzaklı gidişi, dört sınıf arasındaki birleşik cepheyi tekrar meydana çıkardı, ama bu defa cephe daha da genişlemiştir. Çünkü bu cephenin üst tabakası, toplumun yüksek tabakasından hâkim sınıfların temsilcilerinin birçoğunu, orta tabakası milli burjuvazi ile küçük-burjuvaziyi, alt tabakası ise bütün proletaryayı içine almaktadır. Milletin bütün sosyal sınıf ve tabakaları böylece Japon emperyalizmine karşı azimle savaşmak için birleşmiş oldu. Bu devrenin ilk sahası Vuhan'ın düşmesinden önceki safhadır. Bu safhada ülkede her alanda bir canlılık görülmekteydi. Siyasi planda demokrasiye doğru bir eğilim, kültür planında da halk kitlelerin geniş çapta seferber hale gelmesi göze çarpmaktaydı. Vuhan'ın düşmesiyle ikinci safha başladı. Bu safhada siyasi durumda birçok değişiklikler oldu. Büyük burjuvazinin bir kısmı düşmana teslim oldu. Öteki kısmı ise direniş savaşını bir an önce tasfiye etmeye çalıştı. Bu olay, kültür planında Yeh Çing (34), Çang Çun may ve daha bazılarının gerici çalışmalarında söz ve basın hürriyetinin kaldırılmasında ifadesini buldu.

Bu bunalımı atlatmak için direnişe, birliğe ve ilerlemeye karşı koyan bütün fikirlere karşı şiddetli bir mücadeleye girişmek gerekir. Bu gerici fikirler yok edilmedikçe, savaşı kazanmak umudu yoktur. Bu mücadelenin sonu neye varacak? Ülkede halkın kafasını kurcalayan büyük mesele budur. İç duruma ve uluslararası duruma bakılırsa, direniş savaşında karşılaşılacak güçlükler ne kadar güç olursa olsun, Çin halkı düşmanı mutlaka yenecektir. 4 Mayıs Hareketi'nden sonraki yirmi yıl içinde elde edilen ilerleme ondan önceki seksen yılda, hatta binlerce yıllık Çin tarihinde elde edilenden daha büyüktür. Bu yirmi yıllık ilerlemeye bakılınca, bir gelecek yirmi yılda Çin'in nereye gideceğini tasavvur etmek o kadar zor mu? Ülke içinde ve dışındaki karanlık kuvvetlerin kudurmuşçasına boşanması milleti felâkete sürükledi; ama bu kudurganlık, karanlık kuvvetlerin hâlâ güçlü olduğunu anlattığı gibi, bu kuvvetlerin son çırpınışlarını da, halk kitlelerinin zafere adım adım yaklaştığını da göstermektedir. Bu bütün Doğu ve bütün dünya için doğru olduğu gibi, Çin için de doğrudur.

14. KÜLTÜRÜN NİTELİĞİ MESELESİ HAKKINDAKİ BAZI YANLIŞ FİKİRLER

Her yeni olan şey, her zaman sert ve çetin mücadeleler içinde doğar. Bu, iyinin de kötünün de mücadele içinde sınamp ispatlandığı son yirmi yıl boyunca dolambaçlı bir yol izleyen yeni kültür için de böyledir.

Burjuvazinin dediğinden hiç şaşmayan gerici unsurlar, siyasi iktidar meselesinde olduğu gibi, kültür meselesinde de haberleri olmadığı gibi halk kitlelerinin yeni-demokratik kültürünü de tanımıyorlar. Bunların hareket noktası, kültürel alanda burjuva kültürünün zorbalığıyla ifadesini bulan burjuva zorbalığıdır. Avrupa ve Amerikan kültürü (35) almış olup, Guomindang hükümeti tarafından kültür planında uygulanan "komünizmin kökünü kazıma" siyasetine evvelce evet demiş kültür adamlarından bir kısmı (yalnız bir kısmı diyorum) anlaşılan, şimdi de bu hükümetin "Komünist Partisi'nin etki alanını daraltma" ve "Komünist Partisi'ni çürütme" siyasetine evet diyorlar. Bunlar işçilerin ve köylülerin siyasette olsun, kültürel alanda olsun başkaldırmalarını istemiyorlar. Oysa, azılı burjuva gericilerinin kültürel baskısı bir çıkmazın içindedir; siyasi baskı gibi kültürel baskı da kendisi için gerekli iç ve dış şartları bulamıyor. Onun içindir ki, en iyisi bu kültürel baskı hiç kullanılmamalı ve "rafa kaldırılmalıdır".

Kültürümüze yön vermek meselesine gelince: Komünist ideoloji bunda yönetici bir rol oynar. Sosyalizmi ve komünizmi işçi sınıfı arasında yaymak için nasıl çabalamalıysak köylüleri ve halk kitlelerinin öteki kısımlarını da sosyalizm anlayışı içinde sistemli bir tarzda eğitmeye çalışmalıyız. Fakat, bütün olarak ele alınırsa milli kültürümüz henüz sosyalist değildir.

Yeni Demokrasinin siyaseti, ekonomisi ve kültürü işçi sınıfının yönetiminde olduğundan, hepsi de sosyalist bir unsur kapsamaktadır. Bu unsur gelişigüzel bir unsur değil, belirleyici bir unsurdur. Böyle olmakla birlikte, bütünü ile ele alındığında şimdiye kadarki siyasi, ekonomik ve kültürel durum sosyalist değil, fakat yeni demokratiktir. Çünkü Çin Devrimi'nin bugünkü aşamasında başlıca görevi yabancı emperyalizmle ve ülke içindeki feodal kuvvetlerle mücadele etmektir. Onun için bu devrim, kapitalizmi devirmek hedefini güden sosyalist

bir devrim değil, burjuva-demokratik bir devrimdir. Milli kültür alanında, kültürümüzün bugün bütünü ile sosyalist olduğunu ya da olması gerektiğini iddia etmek hatadır. Bu, Komünist ideolojiyi yaymak ile bugünkü, eylem programını gerçekleştirmeyi birbirine karıştırmak ve meselenin incelenmesinde, çeşitli bilimsel konuları araştırmada, çalışmayı örgütlendirmede ve kadroları yetiştirmede benimseyeceğimiz Komünist tutum ve yöntemlerle Çin Devrimi'nin demokratik aşamasındaki eğitim ve milli kültürünü bütünü için tutacağımız yol meselesini birbirine karıştırmak olur. Sosyalist içeriği olan milli bir kültür, mutlaka sosyalist bir siyasetin ve sosyalist bir ekonominin yansımasıdır. Siyasetimizde ve ekonomimizde sosyalist unsurlar bulunduğundan, bunları yansıtan milli kültürümüz de, tabii ki sosyalist unsurlar ihtiva edecektir. Ama toplumumuzu bütünü ile ele alınca görürüz ki, tamamen sosyalist siyaseti ve ekonomiyi bugün henüz yerleştirmiş değiliz. Onun için tamamıyla sosyalist nitelikte milli bir kültüre de sahip olamayız. Bugünkü, Çin Devrimi dünya proleter-sosyalist devriminin bir parçası olduğundan Çin'in bugünkü yeni kültürü de proleter-sosyalist yeni dünya kültürünün bir parçası ve kuvvetli bir müttefikidir. Milli kültürümüz bu sebeple sosyalist kültürün hayati unsurlarını ihtiva ediyorsa da, kültürümüzü bütünüyle ele alınca, bir parçasını teşkil ettiği proleter-sosyalist yeni dünya kültürünün sosyalist niteliğinde tamamıyla sahip olmadığını, geniş halk kitlelerinin anti-emperyalist ve anti-feodal, yeni demokratik kültürü niteliğinde sahip olduğunu görürüz. Bugünkü Çin Devrimi, Çin işçi sınıfının yönetici rolü olmadan edemeyeceğine göre, bugünkü Çin kültürü de Çin proleter kültür ideolojisinin, komünist ideolojisinin yönetici rolü olmadan edemez. Oysa bugünkü aşamada, bu yönetici rol, anti-emperyalist ve anti-feodal siyasi ve kültürel bir devrimi yürütmek için halkın gösterdiği çabalara kılavuzluk etmekten ibaret olduğundan, Çin'in bugünkü milli kültürünün muhtevası bütünü ile henüz yeni-demokratiktir, sosyalist değildir.

Hiç şüphe yok ki, Komünist fikirleri daha geniş ölçüde yaymanın ve Marksizm-Leninizmi öğrenme çabalarımızı birkaç misli artırmak zamanı gelmiştir. Bunu yapmadıkça, ne Çin Devrimi'ni yarınki sosyalist aşamasına, ne de bugünkü demokratik zafere ulaştırabiliriz. Bununla beraber, yalnız Komünist fikirleri yaymayı ve Komünist sosyal sistem hakkındaki propagandayı yeni-demokratik eylem progra-

mında ayırdetmekle kalmamalı, aynı zamanda, Komünist teoriyi ve yöntemleri meselelerin incelenmesinde, çeşitli bilimleri öğrenmekte, çalışmayı örgütlendirmekte ve kadrolar teşkil etmekte uygulamayı da, milli kültürünü bütünü için tespit edilen yeni-demokratik yoldan ayırdetmelidir. Bunları birbirine karıştırmak tabii ki hata olur.

Görülüyor ki Çin'in yeni milli kültürünün içeriği bugünkü aşamada, ne burjuva kültürünün baskısı altındadır, ne de tamamıyla proleter-sosyalisttir; fakat sadece proleter-sosyalist kültür ve ideolojinin önderliğinde halk kitlelerinin anti-emperyalist ve anti-feodal yeni demokratik kültürüdür.

15. MİLLİ, BİLİMSEL VE KİTLESEL OLAN BİR KÜLTÜR

Yeni-demokratik kültür millidir. Emperyalizmin baskısına karşı koyar ve Çin milletinin bağımsızlığını ve vakarını yüceltir. Milletimizin malı olan bu kültür, onun niteliklerini de taşımaktadır. Bu kültür, sosyalist kültürler ve bütün öteki milletlerin yeni demokratik kültürü ile birleşmekte, yeni dünya kültürünü kurmak için her biriyle birlikte gelişmeyi ve birbirinden faydalanmayı sağlayacak ilişkiler kurmaktadır. Ama bu kültür, devrimci bir kültür olduğundan, emperyalist hiçbir milletin gerici kültürü ile hiçbir zaman birleşemez. Çin'in yabancı ülkelerin ilerici kültürlerini sindirip kendi kültürünü bu kültürlerle beslemeye ihtiyacı vardır. Bu konuda bugüne kadar yapılan çalışma pek yetersizdir. Bugün işimize yarayabilecek her şeyi sindirmeli, yalnız çağdaş sosyalist ya da yeni-demokratik kültürlerden değil, yabancı ülkelerin, mesela birçok yabancı kapitalist ülkenin aydınlık devre ait kültürü gibi, eski kültürlerden de yararlanmalıyız. Bununla beraber, yabancı ülkelerden gelen her şey, gıdaların geçtiği işlemlerden geçmelidir. Yani gıdalar, tükürükle, mide bağırsak usareleriyle ağızda çiğneyip bağırsaklarda hamur haline geldikten sonra nasıl sindirilen keylus ve dışarı atılan posa diye ikiye ayrılıyor ve böylelikle vücuda yararlı hale geliyorsa, dışardan gelen kültürün de neyin nesi olduğuna bakmadan gelişi güzel almaya ya da sindirmeye kalkmamalıyız. "Tam Batılılaşma"yı (36) salık vermek çok hatalı bir görüştür. Yabancılardan gelen şeyleri sadece şekil bakımından sindirmek, vaktiyle Çin'e çok zarlar verdi. Onun için Komünistler Marksizmi Çin'de uygularken, Marksiz-

min evrensel gerçeğiyle Çin Devrimi'nin objektif pratiğini birleştirme zorundadırlar. Diğer bir deyişle Marksizm, milletin özel nitelikleriyle birleşir ve belli bir milli şekil alırsa ancak o zaman faydalı olur. Marksizm hiçbir suretle subjektif ve şekilci bir tarzda, hazır bir formül gibi uygulanamaz. Şekilci Marksistler, Marksizmle ve Çin Devrimi ile alay etmekten başka bir şey yapmıyorlar. Böylelerinin Çin Devrimi saflarında yeri yoktur. Çin kültürünün kendine özgü bir şekli, yani milli bir şekli olmalıdır. Bugünkü yeni kültürümüz biçimde milli, özde yeni-demokratik bir kültürdür.

Yeni-demokratik kültür bilimseldir. Her türlü feodal düşünceye ve batıl inançlara karşıdır. Gerçeği olgulardan hareket ederek açıklamayı, somut gerçek ile teori ve pratiğin birlik halinde olmasını savunur. Bu noktada Çin emekçi sınıfının bilimsel düşüncesi, Çin burjuvazisinin hâlâ ilerici kalmış burjuva materyalistleri ile ve tabiat ilimleriyle uğraşan adamlarıyla emperyalizme, feodalizme ve batıl inançlara karşı birleşik bir cephe kurabilir. Ama, hiçbir durumda gerici bir idealizmle bir birleşik cephe kurmak mümkün değildir, bundan sakınılmalıdır. Komünistler siyasi eylem planında, bazı idealistlerle, hatta dini inançlara bağlı olan kimselerle birlikte anti-emperyalist ve anti-feodal bir cephe kurabilirler. Ama bunların idealist ya da dini görüşlerine hiç bir zaman katılamazlar. Yüzyıllarca süren feodal Çin toplumunda parlak eski bir kültür kurulmuştu. Bu eski kültürün gelişme oluşumunu aydınlatmak, bunun feodal nitelikteki pürüzlerini ayıklamak ve demokratik özünü benimsemek, yeni milli kültürün gelişmesi ve kendimize olan milli güvenimizin kuvvetlenmesi için zorunlu bir şarttır. Ama her eline geçen şeyi hiç eleştirisiz üstüste yığmamalı. Az çok demokratik ve devrimci bir niteliğe sahip olan geçmişteki halk kültürünü, hakim feodal sınıfın malı çürümüş şeylerden iyice ayırmalı. Çin'deki bugünkü yeni siyasi ve ekonomik sistem, eski siyasi ve ekonomik sistemin gelişmesinden çıkmıştır ve bugünkü yeni kültürde eski kültürün bağrından çıkmıştır. Onun için tarihimizle bütün bağımızı koparmamalı, ona saygı göstermeliyiz. Ama bu saygı bugünü mahkûm etmek için geçmişi yüceltmeye, zararlı feodal unsurları övmeye değil, tarihe bilim içinde belli bir yer vermeye, tarihin diyalektik gelişmesini dikkate almaya dayanmalıdır. Halk kitlelerine ve gençlere gelince, aslolan, bunları geriye bakmaya değil, ileri bakmaya alıştırmaktır.

Yeni demokratik kültür halk kitlelerinin malıdır, onun için de demokratiktir. Bu kültür, Çin halkının yüzde 90'ından fazlasını oluşturan emekçi, işçi ve köylü kitlelerinin hizmetinde olmalı ve yavaş yavaş bunların kendi kültürü haline gelmelidir. Devrimci kitlelere verilecek bilgilerle, devrimci kadrolara verilecek bilgiler arasında bir derece farkı olduğu gibi, sıkı bir birlik de olmalıdır. Bunun gibi, bilgilerin seviyesini yükseltmekle bunları halka maletmeyi birbirinden ayırdetmeli, ama bunu, ikisini birbirine bağlayarak yapmalı. Devrimci kültür, halk kitleleri için güçlü bir devrim silahıdır. Devrimci kültür, devrimden önce ortamı ideolojik bakımdan hazırlar; devrim sırasında ise bu kültür bütün devrim cephesinin önemli ve gerekli bir savaş cephesini oluşturur. Devrimin kültür emekçileri, bu kültür cephesinin çeşitli rütbelerdeki komutanlarıdır. "Devrimci teori olmadan, devrimci pratik olamaz" (37). Bu sözlerden devrimci hareketin eyleminde kültürel hareketin ne kadar önemli olduğunu anlıyoruz. Devrimci eylem gibi kültürel hareket de halk kitlelerinin malı olmalıdır. Onun için, direniş savaşında ilerici bütün kültür emekçilerinin kendi kültür orduları bulunmalıdır; bu ordu ise halk kitleleridir. Halk kitlelerinden uzak duran bir devrimci bir kültür emekçisi "ordusuz generale benzer": ateş gücü hiçbir zaman düşmanı yenemeyecektir. Bu amaca ulaşmak için, yazı dilimizi belli şartlar içinde düzeltmek, konuşma dilimizi de halkımızın diline yaklaştırmak gerekir. Çünkü, ısrarla belirtmek gerekir ki, halk, devrimci kültür için bitip tükenmez bir zenginlik kaynağıdır.

Halk kitlelerinin malı olan milli ve bilimsel bir kültür halk kitlelerinin anti-emperyalist ve anti-feodal kültürüdür. Yeni Demokrasinin kültürüdür. Çin milletinin yeni kültürüdür.

Kurmak istediğimiz demokratik cumhuriyet, bu isme layık olan Çin Cumhuriyeti ve yeni Çin, ancak Yeni Demokrasinin siyasetini, ekonomisini ve kültürünü birleştirmekle mümkün olacaktır.

İşte yeni Çin artık görünüyor; alkışlayalım.
Yeni Çin gemisinin direkleri işte ufukta göründü.
Yeni Çin'i alkışlayalım. Hoş geldin diyelim.
Onu selamlayalım. Yeni Çin bizimdir.

NOTLAR

SAVAŞ VE STRATEJİ MESELELERİ

(1) V.I.Lenin, "Savaş ve Rus Sosyal-Demokrasisi" (**Toplu Eserler,** İngilizce baskı, Progress Publichers, Moskova, 1946, c. XXI, s. 27-34), "Yurtdışındaki RSDİP Gruplarının Toplantısı" (aynı eser, s. 158-64), Emperyalist Savaşta Bir Hükümetin Yenilgisi" (aynı eser, s. 275-80), "Rusya'nın Yenilgisi ve Devrimci Buhran" (aynı eser, 378-82).

1914-15'te yazılan bu makaleler, özellikle o zamanki emperyalist savaşı konu edinmiştir. Ayrıca Bkz: **Sovyetler Birliği Komünist Partisi (Bolşevik) Tarihi, Kısa Ders,** İngilizce baskı, FLPH, Moskova 1951, s. 258-67.

(2) Bkz. Yeni Demokrasi Üzerine, dipnot 12-32.

(3) Bkz. Yeni Demokrasi Üzerine, dipnot 11-31.

(4) Bkz. Komünist'i Sunarken, dipnot 1.

(5) 1894'te Doktor Sun Yat-sen, Honolulu'da devrimci bir örgüt kurdu ve örgüte **Sing-Çung-Huyi** (Çin'in Yeniden Doğuşu Derneği) adını verdi. Halk arasındaki gizli örgütlerin desteğiyle, 1895 Çin- Japon savaşında yenilen Çin hükümetine karşı, yenilginin ardından biri 1895'te Kanton'da ve öbürü 1900'de Huyiçov'da -Gvandung eyaletinde- iki silahlı ayaklanma çıkardı.

(6) Dung Meng Huyi ya da Çin Devrimci Birliği (Çin hükümetine karşı olan burjuvazinin, küçük-burjuvazinin ve toprak sahibi orta sınıfın bir birleşik cephe örgütü), **Sing Çung Huyi**'nin (yukarıdaki nota bakınız) ve iki başka grubun, **Huyu Sing Huyi**'nin (Çin'in Yeniden Doğuşu Derneği) ve **Kıyang Fu Huyi**'nin (Yabancı Boyunduruğu Kırma Derneği) birleşmesinden doğdu. "Mançuryalıların kovulmasını, Çin'in iyileştirilmesini, bir cumhuriyet kurulmasını ve toprak mülkiyetinin eşitleştirilmesini" savunan burjuva devrimci bir program ileri sürdü. Çin Devrimci Birliği döneminde, Dr. Sun Yat-sen, gizli derneklerle ve Çin hükümetinin Yeni Ordusu ile ittifak kurarak, Çin hükümetine karşı silahlı ayaklanmalar başlattı; bunların başlıcaları 1906 yılında, Pinsiyang'ta (Kiyangsi eyaleti), Luyang'ta ve Li Ling'te (Hunan eyaleti); 1907 yılında Huyankong'da Çayaçov'da ve Çinçov'da (Gvan-

dung eyaleti) ve Çennankuyan'da (Kuvangsi eyaleti); ve 1908'de Hukoyu'da (Yunnan eyaleti) ile 1911'de Kanton'da olanlardır. Sonuncuyu Vuçang Ayaklanması izledi ve Çin hanedanının devrilmesine sebep oldu.

(7)1912'de Çin Devrimci Birliği Guomindang haline getirilerek yeniden örgütlendi ve Yuan Şih-kay'ın başkanlığındaki kuzeydoğu savaşağaları rejimi ile bir uzlaşma yaptı. 1913'te Yuan'ın kıtaları, 1911 Devrimi sırasında Kiyangsi, Anvey ve Gvandung eyaletlerinde ortaya çıkan kuvvetleri ezmek için güneye doğru yürüyüşe geçti. Dr. Sun Yat-sen, silahlı bir direnme örgütlediyse de, bu direnme çabucak kırıldı. 1914'te Guomindang'ın uzlaşma politikasının yanlışlığını farkeden Dr. Sun Tokyo'da (Japonya) **Çung Huyo Ki Ming Tang**'ı (Çin Devrimci Partisi'ni) örgütledi. Amacı, örgütünü, o zamanki Guomindang'dan ayırdetmekti. Yeni Parti Yuan Şih-kay'a karşı olan küçükburjuvazinin bir kesimi ile burjuvazinin bir kesiminin siyasi temsilcilerinin gerçekten müttefikiydi. Dr. Sun Yat-sen, bu ittifakın yardımıyla, 1914 yılında, Şanghay'da büyük bir ayaklanma çıkarttı. 1915'te Yuan Şih-kay, kendini imparator ilan edince, Zay Engo ve başkaları ona karşı eyleme geçmek için Yunnan'dan yola çıktılar. Dr. Sun, Yuan Şih-kay'a karşı silahlı muhalefeti savunmada ve teşvikte de çok aktifti.

(8) 1917'de, Dr. Sun Yat-sen, kendi etkisinde olan bir deniz kuvvetinin başında, Şanghay'dan Kanton'a gitti. Gvandung'u bir üst olarak kullanıp, Kuzeyli savaşağası Duan Çi-cuyi'ye karşı olan Güneydoğu savaşağalarıyla işbirliği yaparak, Duan Çi-cuyi'ye karşı bir askeri hükümet kurdu.

(9) 1921'de, Dr. Sun Yat-sen, Guvangsi eyaletindeki Kuvaylin'den kuzeye bir sefer planladı. Ama Kuzeyli savaşağalarıyla birlik olan ve Dr. Sun'un emrinde bulunan Çen Çiyuming'in isyanı, onun bu planını boşa çıkardı.

(10) Vampoa Askeri Akademisi, 1924'te, Kanton yakınındaki Vampoa'da, Çin Komünist Partisi'nin ve Sovyetler Birliği'nin yardımıyla Dr. Sun Yat-sen tarafından kuruldu. O zaman, Guomindang ve Komünist Partisi'yle birlikte çalıştı. Çu En-lay, Yun Tayying, Siyao Çu-nu, Siyung Siyung ve öbür yoldaşlar, zaman zaman akademide siyasi ve temel çahşmalar yaptılar. Devrimci silahlı kuvvetler için devrimci bir ruh taşıyan geniş kadrolar yetiştirdiler; bu kadrolar, Komü-

nist Partisi'nin ve Komünist Gençlik Birliği'nin birçok üyesini de içeriyordu. Bununla birlikte akademinin başkanı Çan Kay-şek idi; ve mevkiinden yararlanarak, Komünistleri uzaklaştırdı ve akademiye kendi taraftarlarını doldurdu. Sonunda 12 Nisan 1927'deki karşı-devrimci hükümet darbesinden sonra akademiyi karşı-devrimci bir örgüt haline getirdi.

(11) Çin hanedanının en yüksek resmi iskolastiklerinden biri, bir **Hanlin** olan Dan Yen-kay, Hunan'ın yerlisiydi. Anayasal monarşiyi savunan ve 1911 Devrimi'ne katılan bir kariyeristti. Daha sonra Guomindang'a bağlanması, Hunan toprakağaları ile Kuzeyli savaşağaları arasındaki çelişkiyi yansıtıyordu.

(12) İlerici Parti, Liyang Çi-çay ile Yunan Şih-kay'ın himayesindeki başka kimseler tarafından Cumhuriyet'in ilk yıllarında örgütlendi.

(13) Yuan Şih-kay, Çin hanedanın son yıllarda Kuzeyli savaşağalarının başıydı. Çin hanedanı, 1911 Devrimi'yle devrildikten sonra, büyük toprakağası sınıfı ile büyük komprador sınıfını temsil eden Kuzeyli savaşağalarının ilk hükümetini kurdu ve cumhurbaşkanlığını gaspetti. Bunu, karşı-devrimci silahlı kuvvetlere ve emperyalistlerin desteğine güvenerek ve o zaman devrime önderlik eden burjuvazinin karakterinden yararlanarak başardı. 1915'te kendisini imparator yapmak istedi ve Japon emperyalistlerinin desteğini kazanmak için Japonya'nın Çin'in tam kontrolünü amaçlayan Yirmi Bir Talep'ini kabul etti. Aynı yılın aralık ayında, Yunnan eyaletinde, taç giymeye kalkışması karşı bir ayaklanma oldu ve bu ayaklanma ülke çapında yankı uyandırdı ve destek kazandı. Pekin'de öldü.

(14) Duan Çi-cuyi, Yuan Şih-kay'ın eski bir memuru ve Kuzeyli savaşağalarının Anvey kliğinin başıydı.

(15) Aşırı sağ kanattaki Siyasi Bilimler Grubu, 1916'da İlerici Parti'nin bir kesimi ile Guomindang'ın bir kesimi tarafından kuruldu. Bir güneyde, bir kuzeyde, savaşağaları hükümet mevkiilerini kapsın diye kumar oynadı. 1926-27 Kuzey Seferi sırasında, Huyang Fu, Çang Çun, Yang Yung-tay gibi Japon taraftarı üyeleri Çan Kay-şek ile işbirliğine başladılar, gerici siyasi tecrübelerinden yararlanarak onun bir karşı-devrimci rejim kurmasına yardım ettiler.

(16) Aynı zamanda Çin Gençlik Partisi ya da Etatiste Parti de denilen Gençlik Partisi, bir avuç vicdansız faşist tarafından örgütlendi.

Komünist Partisi'ne ve Sovyetler Birliği'ne çatarak kendilerine karşı-devrimci mevkiler sağladılar ve çeşitli gerici gruplardan ve emperyalistlerden para yardımı gördüler.

(17) Yoldaş Mao Zedung burada, özellikle Kuzey Seferi sırasında, bir Komünist olan general Yeh Ting'in komutasındaki bağımsız alaya atıfta bulunuyor.

(18) Kiyangsi eyaletinin başkenti olan Nançang, 1 ağustos 1927'de, Çin Komünist Partisi'nin, Çan Kay-şek ve Vang Çing-vey'in karşı-devrimi ile mücadele etmek ve 1924-27 Devrimi'ni devam ettirmek için çıkardığı ünlü ayaklanmaya sahne oldu. Yoldaş Çu En Lay, Ho Lung ve Yeh Ting'in yönettiği ayaklanmaya otuz binden fazla asker katıldı. İsyan ordusu planladığı gibi, 5 Ağustos'ta Nançang'dan çekildi, ama Gvandung eyaletindeki Çayaçov'a ve Suvatov'a yaklaşırken bir yenilgiye uğradı. Yoldaş çu Deh, Çen Yi yönetiminde, kıtaların bir kısmı, daha sonra, çinkang dağlarına varmaya çalıştı ve orada yoldaş Mao Zedung'un komutasındaki Birinci İşçi ve Köylü Kızıl Ordusu'nun Birinci Tümeni'ne katıldı.

(19) Mao Zedung yoldaş önderliğindeki ünlü Güz Hasadı Ayaklanması, 1927 eylülünde, Birinci İşçi ve Köylü Devrimci Ordusu'nun Birinci Tümeni'ni meydana getiren Şiyuşiyu, Pingkiang ve Liuyang ilçeleri halk silahlı kuvvetleri tarafından başlatıldı. Mao Zedung yoldaş, bu güce çinkang dağlarına kadar önderlik etti ve burada devrimci bir üs kuruldu.

(20) Han Fu-çu, Şantung eyaletinde bir Guomindang savaşağasıydı. Çan Kay-şek'in Huan'daki kişisel kıtalarına komuta etmiş olan bir başka savaşağası. Li Çih, Japonlara Karşı Direnme Savaşı'nın patlamasından sonra Hıbey'deki Paoting bölgesinin savunulmasından sorumluydu. İkisi de tek kurşun atmadan Japonların önünden kaçtılar.

KOMÜNİST'İ SUNARKEN

(1) J.V. Stalin, "Çin'de Devrimin Geleceği", **Eserler,** İng. bas., FLPH, Moskova 1954, c. VIII., s. 379.

(2) Çin Devrimi'nde silahlı mücadelenin genel olarak çete savaşı olduğunu söylerken, Mao Zedung yoldaş, İkinci Devrimci İç Savaş'tan Japonya'ya Karşı Direniş Savaşı'mn ilk günlerine kadar geçen zaman-

da edinilen Çin'in devrimci savaş tecrübelerini özetlemektedir. Uzun İkinci Devrimci İç Savaş dönemi sürecinde Çin Komünist Partisi'nin önderlik ettiği bütün silahlı mücadeleler, çete savaşı biçimini almıştı. Bu dönemin ikinci evresinde Kızıl Ordu'nun kuvveti arttıkça çete savaşı, çete karakteri taşıyan hareketli savaşa dönüştü ki bu, Mao Zedung yoldaşın tanımladığı gibi, daha yüksek seviyede bir çete savaşıydı. Fakat Japonya'ya Karşı Direniş Savaşı'nda değişik bir düşman ve değişik şartlar nedeniyle tekrar çete savaşına bir dönüş oldu. Anti-Japon savaşın ilk günlerinde Sağ oportünizm hatasını işleyen bazı Partili yoldaşlar, Partinin önderlik ettiği çete savaşını küçümsediler ve ümitlerini Guomindang Ordusu'nun harekâtına bağladılar. Mao Zedung yoldaş, "Japonya'ya Karşı Çete Savaşında Strateji Meseleleri", "Uzun Süreli Savaş" ve "Savaş ve Strateji Meseleleri" adlı makalelerinde onların görüşlerini çürüttü ve bu makale Çin Devrimi'nin çete savaşı şeklini alan uzun silahlı mücadelesinde kazanılan tecrübelerin teorik bir özetini verdi. Anti-Japon savaşının ikinci aşamasında ve özellikle Üçüncü Devrimci İç Savaş döneminde (1945 - 1949) çete savaşı, Çin Komünist Partisi'nin önderliği altında, silahlı mücadelenin ana şekli olarak düzenli savaşa dönüştü ve bu, devrimci güçlerin daha da büyümesiyle ve düşmanın şartlarındaki değişmelerle ilgiliydi. Üçüncü Devrimci İç Savaşın ikinci aşaması daha da ileri bir gelişime şahit oldu ki, bu dönemde harekâtlar, ağır silahlarla teçhiz edilmiş olup, kuvvetli bir şekilde takviye edilmiş düşman mevzilerine zaptedilecek güçte büyük birliklerce yürütülmekteydi.

ÇİN DEVRİMİ VE ÇİN KOMÜNİST PARTİSİ

(1) Çin kaynaklarına göre pusula pek çok önceleri icat edildi. Milattan 3 bin yıl önce, Mücadele Eden İmparatorluklar döneminde yazılmış olan **Lusi Tusuntiyu** adlı kitapta şöyle denmektedir: "Mıknatıs demiri çekiyor." Bundan, daha o zamanlarda Çinlilerin mıknatısların özellikleri hakkında bilgilere sahip oldukları çıkarılabilir. M.Ö. birinci 1000 yılın başlarında, Doğu Han hanedanı hâkimiyeti sırasında yazılmış olan Vang Çung'un **Lunheng** adlı eserinde, mıknatıs maddesinden bir kaşığın sapının kutba doğru hareket ettiğinden bahsediliyor. Bundan, daha o zamanlarda, mıknatısın kutba doğru gösterme özelli-

ğinin bilindiği görülebilir. 12. yüzyılın kitaplarından -Cu Yü ve Hüzü Cing'in kitaplarından (Sung döneminde)- anlaşıldığı üzere, pusula o zamanlar deniz seyahatlerinde kullanılmaktaydı ve geniş ölçüde yaygındı.

(2) Doğu Han hanedanı döneminde, saray tatarağası Tsai Lun, ağaç kabuğundan, derilerden, paçavralardan ve balıkçı ağından kâğıt yapmak için bir usül bulmuştu. M.Ö. 105 yılında Tsai Lun, İmparator Ho Di'nin son iktidar yılında buluşunu İmparatora takdim etti ve o zamandan beri bu usulle kâğıt yapmaya, "Prens Tsai Kâğıdı" ismi verildi.

(3) Kitap basmak, Çin'de yaklaşık olarak 600 yılında Sui hanedanı döneminde icat edildi.

(4) Sung hanedanından İmparator Yen Dusung zamanında Tiyingli'nin hükümeti sırasında (1041-1048), Bi Şeng, oynak harflerle kitap basma usulünü buldu.

(5) Kaynaklara göre, Çin'de barut 9. yüzyılda icat edildi. 11. yüzyılda savaşlarda barut, toplar için kullanılmaya başlanmıştır.

(6) Bunlar Çin'in ilk büyük köylü ayaklanmalarıdır. M.Ö. 209 yılında, Çin hanedanının imparatorlarından Ori Şi'nin ilk iktidar yılında, Çen Şeng ve Vu Guang bir garnizona doğru giderken Cisiyen kazası yakınlarında. Bugünkü Anvey eyaletinin Suhsiyen kazası yakınında) 900 kişilik kuvvetlerinin başına geçtiler ve Çin hanedanının zulmüne karşı isyan bayrağını açtılar. Bu ayaklanma, bütün Çin'de diğer isyanlara örnek oldu. Hisiyang Yü ve amcası Hisiyang Liyang, Yu'da (bugünkü Kiangsi eyaletinin Yusiyen kazası civarında) silahlı bir ayaklanmaya kalktılar. Diu Bang, Pe'de (bugünkü Kiangsi eyaletinin Pensiyen kazası civarında) ayaklandı. Hisiyang Yü kumandasındaki ordu Çin İmparatorluğu'nun başkenti olan Guandung'u (bugünkü Şensi eyaletinde) zaptetti. Bundan sonra da Hisiyang Yü ve Liu Bang arasında bir mücadele başladı. Savaşı Hisiyang Yü kaybetti ve intihar etti. Liu Bang ise Çin hanedanının yerine Han hanedanını kurarak kendisini imparator ilan etti.

(7) Batı Han hanedanının sonlarına doğru her yerde köylü isyanları ortaya çıktı. M.Ö. 8. yüzyılda, Vang Mang, Han hanedanını yıktı, kendisini imparator ilan etti ve köylü karışıklıklarını durdurabilmek için bazı reformlar yapacağını söyledi. Bu sıralarda Güney'de büyük

bir kıtlık hüküm sürüyordu. Açlar, Hisinşi'li (Hupeh eyaletinin Divican kazası) Vang Kuang ve Vang Feng'i başkan seçtiler, isyaan ettiler. Bu köylü ordusu ta Nayang şehrine kadar mücadele ederek ilerledi ve kendine "Hişinsi Birlikleri" adını verdi. Pinglin'de (bugünkü Hupeh eyaletinin kuzeydoğusunda olan Suihsiyen kazası civarında) 1000 adamıyla Cen Mu ayaklandı. Askerleri ise, "Pinglin Birlikleri" ismini aldılar. "Çime" (Kızıl Kaşlar) ve "Tungma" (Bronz Atlar) da keza Vang Mang zamanındaki isyancı köylü ordularının adlarıydı. "Kızıl Kaşlar" Hupeh eyaletinin merkezinde, "Bronz Atlar" da Şantung eyaletinin ortalarında ayaklandılar. "Kızıl Kaşlar" deyimi, ayaklananların hepsinin kaşlarını kırmızıya boyamalarından gelmektedir. Önderleri Fan Çung'du ve "Kızıl Kaşlar", o zaman en büyük isyancı köylü ordusuydu.

(8) M.S. 184 yılında, Doğu Han hanedanının bir imparatoru olan Ling Di zamanında, Cang Diyiao önderliğinde bir köylü ayaklanması patladı. İsyancılar kendilerini tanıtmak için sarı sarıklar takıyorlardı.

(9) Sui hanedanının son yıllarında, 7. yüzyılın başında, her tarafta köylü ayaklanmaları başgösterdi. Li Mi ve Dou Diyien-dö, o zamanlar Hunan ve Hupeh'deki köylü ayaklanmalarının önderleriydi çok güçlü köylü ordularına kumanda ediyorlardı.

(10) 874 yılında (Tang İmparatoru Hisi Dusung iktidarı sırasında) Vang Hisien-ci, Şantung'daki bir ayaklanmanın başına geçti. Bir yıl sonra, Huan Şao, Vang Hisien-ci'yi desteklemek için halkı etrafına topladı. Bkz. "Parti İçindeki Yanlış Görüşlerin Düzeltilmesi Üzerine", Mao Zedung, Seçme Eserler, cilt 1.

(11) Sung Ciang ve Fang La, Kuzey ve Güney Çin'de 12. yüzyılın başlangıcında Sung hanedanı zamanında İmparator Hui Dusung iktidarı sırasındaki köylü ayaklanmalarının ünlü iki önderidir. Sung Ciang, Şantung, Hupeh, Hunan ve Kiangsi sınır bölgesinde faaliyet gösteriyordu; Fang La ise Çeiang ve Anvey eyaletlerinde.

(12) 1351 yılında, Yuan hanedanından İmparator Şu Di zamanında her yerde halk ayaklanmaları meydana geldi. Anvey eyaletindeki Fengyang Hising tarafından yönetilen isyancı orduya katıldılar; Guo Disi Hising ölünce Cu Yuan-cang isyancıların başına geçti. Sonunda Moğol hanedanını devirdi, kendini imparator ilan etti ve Ming hanedanını kurdu.

(13) Li Zu-ceng, Ming hanedanının yıkılmasına yol açan köylü ayaklanmasının önderidir. Ayaklanma ilk defa, 1629'da Kuzey Şensi'de başlamıştır. Li, Kao Ying-siyang'ın kuvvetleriyle birleşerek Huan ve Anvey'de savaşlar vererek, Şensi'ye dönmüştür. 1836'da, Kao'nun ölümünden sonra, onun yerine geçerek Çuyang kralı olmuş, Şensi, Secuan, Hunan ve Hupeh eyaletlerinde savaşlar vermiştir. Sonunda 1644'te imparatorluk merkezi Pekin'i ele geçirmiş, bunun üzerine son Ming imparatoru intihar etmiştir. Kitleler arasında yaydığı başlıca slogan, "Kral Çuyang'ı destekle ve tahıl vergisi ödeme" idi. Adamları arasında disiplini sağlamak için ortaya attığı başka bir slogan da şuydu: "Adam öldürmek, benim babamı öldürmek; ırza geçmek, benim anamın ırzına geçmek demektir." Böylece kitlelerin desteğini kazanmış, başlattığı hareket, bütün ülkeyi saran köylü ayaklanmalarının belkemiği olmuştur. O da nispeten istikrarlı üs bölgeleri kurmadan orada burada dolaştığı için Çing birlikleriyle işbirliği yapan Ming Generali Vu San-kuvey tarafından yenilgiye uğratılmıştır.

(14) Bkz. Yeni Demokrasi Üzerine, dipnot 6.

(15) Bkz. Yeni Demokrasi Üzerine, dipnot 5.

(16) Bkz. Yeni Demokrasi Üzerine, dipnot 19.

(17) Büyük Britanya ve Fransa, 1856'dan 1860'a kadar Çin'e karşı bir saldırı savaşı yürüttüler. ABD'nin ve Çarlık Rusyası'nın da desteğini aldılar. O zamanlar Çin hanedanı, bütün enerjisini Tianguo Köylü Devrimini bastırmaya hasrediyor ve dış saldırıya karşı pasif direnme siyasetini uyguluyordu. İngiltere ve Fransa'nın birleşik kuvvetleri, Kanton, Tienzin ve Pekin gibi önemli büyük şehirleri işgal ettiler. Yuanminyuan sarayını yağmalayıp yıktılar; Çin Hükümeti'ni "Tiantzin Antlaşmasını" ve "Pekin Antlaşmasını" imzalamaya zorladılar. Bu antlaşmalar, esas olarak şunları tespit ediyordu. Tientzin, Niuysuang, Tayvan, Danşuiy, Şaodçov, Tiyunşov, Nankin, Cendyiang ve Hankov'un ticaret limanları olarak açılmasını ve yabancılara Çin'in içlerinde seyahat etme, misyoner faaliyeti gösterme ve nehir ulaşımı yapma imtiyazları tanınıyordu. Bu andan itibaren, yabancı saldırgan kuvvetler Çin'in sahil eyaletleri üzerinden ülkenin içlerine doğru girdiler.

(18) Bkz. Yeni Demokrasi Üzerine, dipnot 7.

(19) 1900 yılında İngiltere, ABD, Almanya, Fransa, Rusya, Japonya, İtalya ve Avusturya - Macaristan'dan meydana gelen 8 emper-

yalist devlet, Çin halkının saldırıya karşı Yi Ho-duan Direnme Hareketini bastırmak üzere Çin'e saldırı için ortak birlik gönderdi. Çin halkı, kendini kahramanca savundu. 8 devletin ortak silahlı kuvvetleri, Doğu'yu ele geçirdiler ve Tientzin ile Pekin'i işgal ettiler. 1901'de Çin hanedanının hükümeti 8 emperyalist ülke ile "1901 Anlaşmasını" imzaladı. Bu anlaşma esas olarak Çin'in bu ülkelere 450 milyon gümüş Tael'lik (o zamanki Çin parası - çev.) muazzam bir meblağı savaş tazminatı olarak ödemesini ve emperyalist devletlerin birliklerini Pekin'de ve Pekin, Tientzin ve Şanheiuguan arasındaki bölgede üslendirmek için haksız imtiyazlara sahip olmasını öngörüyordu. Çin-Japon savaşı için, bkz. Yeni Demokrasi Üzerine, dipnot 8.

(20) Konsolosluklar tarafından mahkeme edilme hakkı, emperyalist devletler tarafından eski Çin hükümetine kabul ettirilen eşit olmayan anlaşmalarla öngörülen imtiyazlardan biridir.

(21) Çin'e girmiş olan emperyalist devletler, 19. yüzyılın sonunda Çin'deki iktisadi ve askeri güçleri oranında Çin'in belli bölgelerini kendi etki alanları olarak tespit etmeye başladılar. Böylece örneğin Yangçe nehrinin orta ve aşağı kısmındaki bölge İngiltere'nin etki alanı; Yunnan, Gvangsi ve Gvandung eyaletleri Fransa'nın etki alanı; Şantung eyaleti Almanya'nın etki alanı, Fukien eyaleti Japonya'nın etki alanı oldu. Üç kuzeydoğu eyaleti (Liyaoning, Kirin ve Haylugkiyang), ilkin Çarhk Rusyası'nın etki alanı oldu. 1905 Rus-Japon Savaşı'ndan sonra onun güney kısmı, Japonya'nın etki alanı oldu.

(22) Emperyalist devletler, Çin hanedanının hükümetini sahil ve nehir kıyılarındaki belli yerleri açık ticaret limanları olarak tanımaya mecbur ettikten sonra, uygun gördükleri yerlerde birkaç bölgeyi zorla gaspedip, bunları kendi "mandaları" haline dönüştürdüler. Bu "mandalar"da özel hâkimiyet sistemini uyguladılar. Bu Çin muhakeme usulünden tamamen bağımsız idi. Yani bu, emperyalist bir sömürge rejimi idi. Emperyalizm aynı zamanda bu tür "mandalar" yoluyla Çin'in feodal ve işbirlikçi sınıflarının hâkimiyetini doğrudan doğruya veya dolaylı olarak kendi siyasi ve iktisadi denetimi altında tutuyordu. 1924 - 1927 Devrimi sırasında ÇKP'nin önderliği altındaki devrimci kitleler, "mandalar"ın geri verilmesi için bir hareket başlattılar ve ocak 1927'de İngilizlerden Hankov ve Ciuciang mandalarını geri aldılar. Çan Kay-şek'in devrime ihanetinden sonra ise Çin'in çeşitli kısımların-

da emperyalistlerin "mandalar"ı değişmeden sürüp gitti.

(23) Komünist Enternasyonal'in IV. Dünya Kongresi'nin "Sömürge ve Yarı-Sömürgelerdeki Devrimci Hareket Üzerine Tezler"den.

(24) J. V. Stalin'in 24 Mayıs 1927'deki Komünist Enternasyonal'in Yürütme Komitesi'nin 8. Genel Toplantısı'nda yaptığı "Çin'de Devrim ve Komintern'in Görevleri" adlı konuşmasından.

(25) Bkz. Yeni Demokrasi Üzerine, dipnot 9.

(26) Yi Ho-duan Hareketi, 1900'de Kuzey Çin'de köylülerin ve zanaatkârların kendiliğinden oluşan büyük bir hareketiydi. Mistik gizli dernekler kurmuş olan bu köylüler ve zanaatkârlar, emperyalistlere karşı silahlı bir mücadele verdiler. Fakat hareket büyük bir vahşetle bastırıldı. Pekin ve Tientzin, sekiz emperyalist devletin birleşik kuvvetlerince işgal edildi.

(27) Bkz. Yeni Demokrasi Üzerine, dipnot 10.

(28) Bkz. Yeni Demokrasi Üzerine, dipnot 11.

(29) Bkz. Yeni Demokrasi Üzerine, dipnot 31.

(30) Bkz. Yeni Demokrasi, dipnot 12.

(31) Bkz. Komünist'i Sunarken, dipnot 1.

(32) Bkz. Yeni Demokrasi Üzerine, dipnot 33.

(33) Bkz. V.I.Lenin, "1905-1907 Birinci Rus Devrimi'nde Sosyal-Demokrasinin Toprak Programı", **"Bütün Eserleri,** İng. bas... FLPH Moskova, 1962, c. 13, s..219 - 429.

YENİ DEMOKRASİ ÜZERİNE

(1) **Çin Kültürü,** Yenan'da 1940'ta yayımlanan bir dergidir. Bu makale ilk sayısında çıkmıştır.

(2) Bkz. V.I.Lenin, "Bir Defa Daha Sendikalar Üzerine, Şimdiki Durum, Troçki ve Buharin'in Yanlışları", **Seçme Eserler,** İng. Baskı, International Puplishers, New York, 1943, c. 9, s. 54.

(3) Karl Marx, **"Ekonomi Politiğin Eleştirisine Katkı'ya Önsöz", Marx ve Engels'in Seçme Eserleri,** İng. Baskı, FLPH, Moskova, 1958, c. 1, s. 363

(4) Karl Marks, "Feuerbach Üzerine Tezler", **Marks ve Engels'in Seçme Eserleri,** İng. Baskı, FLPH, Moskova, 1958, c.2, s. 405

(5) Afyon Savaşı, 18. yüzyılın sonundan itibaren, Büyük Britan-

ya (İngiltere), Çin'e on yıllar boyunca çok miktarda afyon ihraç etti. Bu uyuşturucu maddenin Çin'e sokulması, Çin halkına çok büyük zararlar verdi ve büyük miktarda gümüşün Çin'den çekilmesine yol açtı (Çin'de o zamanlar gümüş para kullanılıyordu - Ç.). Bundan dolayı, Çin, bu afyon ticaretine karşı direnişe geçti. İngiliz hükümeti "ticareti korumak" bahanesiyle, 1840'ta askeri birliklerini seferber ederek, Çin'e karşı saldırıya geçti. Lin Düsö-hüsü'nün kumandasındaki Çin ordusu bu saldırıya karşı koydu. Kanton halkı, kendiliğinden "İngilizleri yere çalmak için askeri birlik"ler örgütledi. İngiliz birliklerine amansız darbeler indirdi. Çürümüş Çin hanedanının hükümeti, 1842'de İngiliz saldırganlarıyla "Nanking Anlaşması"nı imzaladı. Bu anlaşmaya göre, Çin sadece bir tazminat ödemek ve Hong-Kong'u İngilizlere bırakmakla kalmıyor, aym zamanda Şanghay, Fudşov, Amay, Ningpo ve Kanton'u da ticaret limanı olarak açıyordu. Bunlarında ötesinde, Çin'e giren İngiliz mallarından alınacak gümrük vergilerini Çin ve İngiltere ortaklaşa tespit edecekti.

(6) Tayping İlahi Krallığı. 19. yüzyılın ortalarında Çin hanedanının feodal hâkimiyetine ve onun uyguladığı milli baskıya karşı meydana gelen devrimi bir köylü hareketiydi. 1851 ocağında, bu devrimin önderleri olan Hung Hisiu-tüyan, Yang Hisiu-çing ve daha başkaları Kuangsu eyaletinde, Gulping kazasının Diyintiyen köyünde bir isyan başlattılar ve "Ebedi Barışın Kutsal İmparatorluğu"nu (Çince'de bu "Tayping Tiengo"dur) ilan ettiler. 1852 yılında köylü ordusu kuzeydeki Kuangsu'dan hareketle Hunan, Hıbey, Kiangsi ve Anvey'i geçti ve 1853 yılında Nanking'i zaptetti. Nanking'den birliklerin bir kısmı kuzeye doğru sefere devam ettirdi ve Tientzin'e kadar erişti. Tayping ordusu, işgal ettiği bölgelerde sağlam üs bölgeleri kurmayı ihmal ettiğinden ve Nanking'in işgali ve imparatorluğun başkenti ilan edilmesinden sonra önder grup birçok siyasi ve askeri hata yaptığından, Çin hükümeti ile İngiliz, Amerikan ve Fransız saldırganlarının birliklerinin ortaklaşa giriştikleri karşı-devrimci saldırılara dayanamadı ve 1864 yılında yenik düştü.

(7) Çin-Fransız savaşı, 1884-85 yıllarında Fransız saldırganları Vietnam'a karşı ve Kuangsu, Fukien, Tayvan ve Çekiyang gibi Çin bölgelerine saldırılara giriştiler. Feng Disitısay ve Liu Yung-fu önderliğindeki Çin birlikleri, şiddetle direndiler ve zafer üstüne zafer kazan-

dılar. Savaş muzafferce bitirilmiş olmasına rağmen çürümüş Çin hanedanının hükümeti her türlü sağduyuya aykırı bir şekilde, utanç verici "Tientzin Anlaşması"nı imzaladı. Bu anlaşma, Vietnam'ın Fransızlar tarafından işgal edilmesini kabul ediyor ve onların saldırı kuvvetlerinin Çin'e girmesine izin veriyordu.

(8) Çin-Japon savaşı, 1894 yılında Japonya'nın Kore'ye saldırması ve Japonya'nın Çin Kara ve Deniz kuvvetlerine karşı giriştiği kışkırtmalar sonucunda meydana geldi. Savaş boyunca Çin ordusu kahramanca çarpıştı. Ama çürümüş Çin hanedanının hükümeti, saldırıya karşı kararlı bir savunmaya hazırlanmamış olduğundan Çin yenildi. Sonuç olarak Çin hanedanının hükümeti, Japonya ile Şimonezeki'de bir ihanet anlaşması imzaladı. Buna göre Çin hükümeti Tayvan ve Penghua adalarını Japonya'ya bırakmayı, savaş tazminatı olarak 200 milyon gümüş Çin lirası ödemeyi, Japonlarm Çin'de fabrikalar açmasına izin vermeyi, Şansi, Çunking ve Hangçov'u anlaşma limanları olarak açmayı ve Japon hâkimiyetinde bir uşak devlet olarak Kore'yi tanımayı taahhüt ediyordu.

(9) 1898 Reform Hareketi: 1898'de Çin'de bir reform hareketi meyadana geldi. Hareketin başında Kang Yu-ve, Liyang Tiyi-şav, Tan Zitung ve daha başkaları bulunuyordu. Bunlar liberal burjuvazinin ve uyanık toprakağalarının temsilcileriydi. İmparator Guvang Hüsü tarafından desteklendiler ve imtiyazlar aldılar; ancak bunların bir kitle temeli yoktu. Yuan Şih-kay -o zamanlar askeri iktidara sahip olan buydu- reformcuların gizli planlarını, aşırı tutucuların başında bulunan İmparatoriçe Tihzi'ye ifşa etti. Tihzi iktidarı yeniden eline geçirdi, İmparator Guvang Hüsü'yü zinadana attırdı ve Tan Zitung ile daha başka beş reformcuyu astırdı. Böylece bu reform hareketi acı bir son buldu.

(10) 1911 Devrimi. Bu devrimle Çin hanedanının otokratik yönetimi devrildi. 10 Ekim 1911'de, burjuva ve küçük-burjuva devrimci örgütlerinin gayretiyle Yeni Ordunun bir parçası Vuçang'da bir ayaklanma başlattı. Ayaklanma bir eyaletten ötekine sıçrayarak gelişti ve kısa zamanda Çin hanedanının hâkimiyeti paramparça oldu. 1 Ocak 1912'de Nanking'de Çin Cumhuriyeti Geçici Hükümeti kuruldu ve Sun Yat-sen geçici Cumhurbaşkanlığına seçildi. 1911 Devrimi'nin zafer kazanması, burjuvazinin köylülük, işçiler ve şehir küçükburjuvazisiyle kurmuş olduğu ittifak sayesinde mümkün oldu. Ama

devrimin başında bulunan ittifak grubu (blok), tavizkâr karakterinin sonucu olarak köylülere gerçek bir şeyler veremediği için ve emperyalizmle feodal kuvvetlerin baskıları karşısında geri çekildiğinden, iktidar kuzeydeki savaşağalarından birinin, Yuan Şih-kay'ın eline geçti ve 1911 Devrimi sonuç olarak bir yenilgiye uğradı.

(11) 4 Mayıs Hareketi. 4 Mayıs 1919'da başlayan anti-emperyalist ve anti-feodal devrimci bir hareketti. O yılın ilk altı ayında Birinci Dünya Savaşı'nın galipleri, yani İngiltere, Fransa, ABD, Japonya, İtalya ve öbür emperyalist ülkeler, ganimetleri bölüşmek için Paris'te toplandılar ve Almanya'nın Şantung eyaletindeki bütün eski haklarını Japonya'ya devretmeye karar verdiler. Pekin'deki öğrenciler, bu tasarıya en önce ve azimle karşı çıktılar. 4 Mayıs'ta toplantılar ve gösteriler düzenlediler. Kuzeyli savaşağalarının hükümeti 30'dan fazla öğrenciyi, bu muhalefeti kırma çabası içinde, tutukladı. Bunu protesto eden Pekinli öğrenciler boykota gittiler ve ülkenin öbür kesimlerindeki öğrencilerin pek çoğu tepki gösterdiler. 3 Haziran'da Kuzeyli savaşağalarının hükümeti, Pekin'de öğrencileri yığın halinde tutuklamaya başladı. İki gün içinde aşağı yukarı 1.000 öğrenci gözaltına alındı. Bu, bütün ülkede daha büyük bir öfkeye sahip oldu. 5 hazirandan başlayarak, Şanghay'daki ve birçok başka şehirdeki işçiler greve gittiler ve buradaki esnaflar, dükkânlarını kapattılar. Böylece, başlangıçta özellikle aydınları içine alan bu yurtsever hareket, proletaryayı, şehir küçük-burjuvazisini ve burjuvaziyi de içine alan bir milli yurtseverlilik hareketine dönüştü. Ve bu hareketin gelişmesinin yanı sıra 4 Mayıs'tan önce feodalizme karşı bilincin ve demokrasinin yüceltilmesi uğruna başlatılmış olan yeni kültür hareketi, asıl ağırlığı Marksizm-Leninizm olan büyük ve güçlü bir devrimci kültür hareketine dönüştü.

(12) Kuzey Seferi, Guomindang-Komünist işbirliğinde 1926-27 döneminde devrimci orduların Kuzeyli savaşağaları üzerine yaptığı sefer.

(13) 1927'den birleşik cephenin kurulduğu 1937 yılına kadar süren iç savaş dönemi.

(14) J.V. Stalin, "Ekim Devrimi ve Milli Mesele", **Eserler,** İng. baskı, FLPH, Moskova, 1953, c. 4, s. 169-170.

(15) J.V. Stalin, "Yeniden Milli Mesele", **Eserler,** FLPH, Moskova, 1954, c. 7, s. 225-227.

(16) V. I. Lenin, "Emperyalizm: Kapitalizmin En Yüksek Aşaması", **Seçme Eserler,** İng. baskı, FLPH, Moskova, 1950, c.1, Bölüm 2, s. 566.

(17) Sovyetler'e karşı olan bu kampanyalar, Çan Kay-şek'in devrime ihanetinden sonra Guomindang hükümeti tarafından kışkırtılmıştır. 13 Aralık 1927'de Guomindang hükümeti, Sovyetler Birliği'nin Kanton'daki konsolos yardımcısını öldürttü ve ertesi günü Nanking'de Rusya ile ilişkilerin kesilmesi emrini vererek çeşitli eyaletlerdeki Sovyet konsolosluklarını resmen tanımaktan vazgeçti ve bütün Sovyet ticari kuruluşlarına, faaliyetlerini tamamen durdurmalarını emretti. 1929 ağustosunda, Çan Kay-şek, emperyalistlerin teşvikiyle, Kuzeydoğu'da Sovyetler Birliği'ne karşı silahlı çatışmayla sonuçlanan bazı tahriklere girişti.

(18) Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra İngiliz emperyalistleri, kendilerine bağımlı olan Yunanistan'ı Türkiye'ye karşı saldırıya geçmesi için kışkırtılar. Fakat Türk halkı, Sovyetler Birliği'nin yardımıyla, 1922'de Yunan birliklerini yendi. 1923'te Mustafa Kemal, Türkiye'nin cumhurbaşkanı seçildi

Stalin bu devrim hakkında şöyle dedi:

"Kemalist devrim, en üst tabakanın devrimidir. Milli ticaret burjuvazisinin, yabancı emperyalistlere karşı mücadelesinden çıkan bir devrimdir. Bu devrimin sonraki gelişimi, esas olarak köylülere ve işçilere ve bir toprak devrimi imkânına karşıdır." ("Sun Yat-sen Üniversitesi Öğrencileriyle Yapılan Konuşma", **Eserler,** İng. baskı, FLPH, Moskova, 1954, c. 9, s. 261.)

(19) Mançuko Olayı. 18 Eylül 1931'deki Kuzeydoğu Çin'de kamp kurmuş olan Japon "Gvandung Ordusu" aniden Şenyang'ı işgal etti. Şenyang'daki ve Kuzeydoğu Çin'deki diğer Çin birlikleri (Kuzeydoğu Ordusu), Çan Kay-şek'in "kesinlikle karşı koymayın" emrine uydular ve Şanhayguan geçidinin güneyine kadar geri çekildiler. Böylece Japon birlikleri çarçabuk Liyaoning, Krin ve Haylungkiyang eyaletlerini işgal edebildi. Çin halkı, Japon işgalcilerinin bu saldırısını "18 Eylül Olayları" olarak adlandırır.

(20) Vuhan'ın 1938 ekiminde, Japon emperyalistleri tarafından işgalinden sonra Guomindang'ın anti-komünist faaliyeti gittikçe şiddetlendi. 1939 ocağından itibaren Çan Kay-şek, gizlice birtakım reak-

siyoner belgeler yaymaya başladı: "Komünist Partisi'nin çalışmalarını kısıtlamak için alınacak tedbirler", "Komünist Partisi meselesinin halli için alınacak tedbirler", Komünist Partisi'nin ve bütün devrimcilerin düşünce, söz ve faaliyet özgürlüklerinde sert kısıtlamaları öngörmekte ve bütün Japon aleyhtarı halk örgütlerinin sabote edilmesini amaçlamakta idi. "Komünistlerin en çok çalıştıkları yerlerde" halka karşı "ortak sorumluluk ve ortak ceza" kanunu uygulanıyor ve buralarda oturanları gözaltında bulundurmak ve çalışmalarını kontrol etmek için 'pao-kia' sistemine dayanan (pao ve kia birer yönetim birimi idi: 10 aile bir kia ve 10 kia da bir pao oluşturmakta ve bunların başında bir şef bulunmakta idi) geniş bir "istihbarat örgütü" veya karşı-devrimci gizli servisler kuruluyordu. Merkezi ve Kuzey Çin'de Komünist Partisi'ne karşı siyasi baskı yapmak ve askeri saldırılara girişmek için tertipler hazırlanmıştı.

(21) "Metafizik Laf Ebeleri", Çang Çun-may ve grubu idi. 4 Mayıs Hareketi'nden sonra, Çang açıkça bilime karşı çıkıp, metafiziği veya "manevi kültür" adını verdiği şeyi savunmaya başladı ve böylece bir "metafizik üstadı" olarak tanındı. Çan Kay-şek ve Japon saldırganlarına yaranmak amacıyla 1938 aralığında, Çan Kay-şek'in emriyle "Bay Mao Zedung'a Açık Mektup"unu yayınladı. Bu mektupta şaşkınca Sekizinci Harekât Ordusu'nun, Yeni Dördüncü Ordu'nun ne Şensi-Kansu- Ningsla Sınır Bölgesi'nin kaldırılmasını istiyordu.

(22) Eylül 1937'de yayınlanan, Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin Guomindang-Komünist İşbirliği Üzerine Bildirgesi'nden alınmıştır.

(23) Dr. Sun Yat-sen, Halkın Refahı ilkesi Üzerine Konferanslar, 1924, 2. Konferans.

(24) Çan Kay-şek'in gizli servis şeflerinden Cen Li-fu'nun satın aldığı zavallı kalemlerden biri tarafından yazılan **Vitalizm** adlı kitap, Guomindang faşizmini öven bir saçmalıklar dizisi idi.

(25) "Emeğe Göre Dağıtım Doktrini", Şensi eyaletinin büyük toprakağalarıyla kodaman kompradorlarının temsilcisi olan militarist Yen Şi-şan'ın yüzsüzce ortaya attığı gösterişli bir slogandır.

(26) "Her iki tarafın da saldırılara karşı, savaşmak", Vang Çingvey tarafından 1927'de devrime ihanet ettikten sonra yazılan bir makalenin başlığıdır.

(27) J.V. Stalin, 30 Mart 1925'te Enternasyonal'in İcra Komitesi'nin Yugoslavya Komisyonunda yaptığı "Yugoslavya'da Milli Mesele Üzerine" adlı konuşmasında şöyle demiştir : "...Köylüler milli hareketin esas ordusunu meydana getirir... bu köylü ordusu olmayan hiçbir güçlü milli hareket yoktur, olamaz da. Milli mesele özünde bir köylü meselesidir, dendiğinde kastedilen budur". **Eserler,** İng. baskı, FLPH, Moskova, 1954, c. 7, s. 71-72.

(28) "Dağlara Çıkma İlkesi", kırsal devrimci üslere verdiği önem dolayısıyla Mao Zedung yoldaşa karşı dogmatist bir alaydı. Mao Zedung aynı deyimi kullanarak kırsal devrimci üslerin rolünün önemini anlatıyor...

(29) Modern okullar sistemi, kapitalist Avrupa ve Amerika ülkelerindeki okullarda uygulanan öğrenim sistemidir. İmparatorluk sınav sistemi, feodal Çin'de uygulanan eski sınav sistemi idi. 19. yüzyılın sonuna doğru bazı Çinli aydınlar eski sistemin kaldırılıp modern okulların kurulmasını desteklemişlerdir.

(30) 3 Haziran Hareketi, 4 Mayıs 1919'da başlayan yurtsever hareketin yeni bir aşamasını gösterir. 3 Haziran 1919 günü Pekin'li öğrenciler mitingler düzenleyerek ordunun ve polisin işkence ve baskısını protesto eden konuşmalar yaptılar. Öğrencilerin boykotunun ardından, Şanghay, Nanking, Tientzin, Hangçev, Vuhan ve Kiukiang şehirleriyle Şantung ve Anvey eyaletleri işçi ve tüccarları da greve başladılar. Böylece 4 Mayıs Hareketi, proletarya ve şehir küçük-burjuvazisi ile milli burjuvazinin de katıldığı geniş bir kitle hareketi halini aldı.

(31) 30 Mayıs 1925 Hareketi. Bu hareket, 30 Mayıs'ta İngiliz polisinin Şanghay'da Çinlilere karşı giriştiği katliamı protesto eden Çin halkının anti-emperyalist bir hareketidir. Mayıs 1925'te, Singtao ve Şanghay'da Japonlara ait dokuma fabrikalarında bir grev mücadelesi patladı ve muazzam boyutlara erişti. Bu grevler, Japon emperyalistleri ve yardakçıları olan Kuzeyli savaşağaları tarafından ezildi. 15 mayısta, Şanghay'daki Japon patronlar, işçi Gu Ceng-hung'u katlettiler ve 12 işçiyi de yaraladılar. 28 mayısta, Singtao'da 8 işçi daha gerici yönetim tarafından katledildi. 30 Mayıs'ta, iki binden fazla Şanghaylı öğrenci, yabancı imtiyaz bölgelerinde grevci işçileri desteklemek üzere ajitasyona geçtiler. İmtiyaz bölgelerinin Çin'e geri verilmesini talep ettiler. Daha sonra on binden fazla kişiyi, İngiliz polisinin uluslararası

idarehanesine doğru yürüyüşe geçirdiler. Yürüyüşçüler, "kahrolsun emperyalizm" ve "Çin halkı, birleş" sloganlarını bağırdı. İngiliz polisi ateş açtı ve birçok öğrenci öldü ve yaralandı. Bu kanlı katliam, "30 Mayıs Katliamı" olarak bilinir. Bu katliam, bütün Çin halkının öfkesini kabarttı ve işçilerin, öğrencilerin, tüccarın, esnafın yürüyüş ve grev hareketleri şeklinde dev gibi anti-emperyalist hareketini doğurdu.

(32) Gvandung Askeri Harekâtı 1924 yılında Sun Yat-sen Komünist Partisi'yle ittifak halinde ve devrimçi işçi ve köylülerle birlikte, "tüccar muhafızlarını"yere çaldı. "Tüccar muhafızları", Kanton'daki kompradorların ve feodal beylerin silahlı kuvvetiydi. Bunlar, İngiliz emperyalistleriyle birlikte karşı-devrimci bir faaliyet içindeydiler. 1925 başlangıcında devrimci ordu Guomindang ve Komünist Partisi arasındaki işbirliği temelinde kurulmuştu. Köylülerin desteğiyle savaşağası Çeng Ciyung-ming'in birliklerini yenilgiye uğrattı ve Kanton'a geri dönerek, oraya bu arada yuvalanmış olan Yunnan ve Kiangsi savaşağalarını imha etti. Aynı yılın sonbaharında devrimci ordu ikinci doğu seferine geçti. Çeng Ciyung-ming'in kuvvetlerini kesin olarak parçaladı... Komünist Partisi'nin ve Komünist Gençler Birliği'nin üyelerinin en ön saflarında yiğitçe çarpıştığı bu askeri harekâtlar sayesinde Guvandung eyaletinin birliği sağlandı ve Kuzey seferinin temeli yaratılmış oldu.

(33) 9 Aralık 1935 Devrimci Gençlik Hareketi. 1935 yılında bütün ülkede halkın geniş bir yurtsever hareketi yeni bir yükseliş gösterdi. Çin Komünist Partisi'nin önderliği altında Pekin öğrencileri ilk önce yurtsever bir yürüyüş düzenlediler. Yürüyüşün sloganları "iç savaşı durduralım, yabancı saldırgana karşı ortak mücadele" ve "kahrolsun Japon emperyalizmi" idi. Bu hareket uzun bir süredir Guomindang hükümetinin Japon işgalcileriyle birlik halinde estirdiği terör hâkimiyetini kırdı ve derhal bütün halkta yankısını, "9 Aralık Hareketi" adını aldı. Bunu izleyen zamanda, ülkenin çeşitli sınıfları arasındaki ilişkilerde gözle görülür bir değişme meydana geldi. Anayurdunu seven bütün insanlar için, Çin Komünist Partisi tarafından teklif edilen Anti-Japon Milli Birleşik Cephe siyaseti açıkça ve ortaklaşa savunulan bir şey oldu. Çan Kay-şek hükümeti, izlediği vatan haini siyaset yüzünden önemli ölçüde tecrit oldu.

(34) Yeh Cing, sonradan Guomindang gizli servisine katılan dö-

nek bir Komünistti.

(35) Avrupa-Amerika sözde okulunun sözcüsü karşı-devrimci Hu Shih idi.

(36) Tam Batılılaşma: kayıtsız şartsız, modası geçmiş bireyci Batı burjuva kültürünü öven ve her şeyde kapitalist Avrupa ve Amerika'nın taklitini savunan birkaç Batılılaşmış Çin'li burjuva aydınının görüşü idi.

(37) V.I. Lenin "Ne Yapmalı?" **Bütün Eserleri,** İng. baskı, FLPH, Moskova, 1961, c. 5, s. 369

MAO ZEDUNG